

Rajattomat mahdollisuudet

INTERREG IVA Pohjoinen

Vuosiraportti 2009

**INTERREG
IVA NORD**

Gränslösa möjligheter

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Operatiivinen ohjelma	<p>Tavoite: Alueellinen yhteistyö</p> <p>Tukeen oikeutetut alueet: Pohjoinen Pohjoinen osa ohjelmasta käsittää seuraavat tukeen oikeutetut alueet:</p> <p>Ruotsi NUTS III: Norrbottenin lääni sekä Skellefteån, Sorselen, Malån ja Norsjön kunnat Västerbottenin läänissä.</p> <p>Suomi NUTS III: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa</p> <p>Norja Finnmarkin, Tromssan ja Nordlandin läänit (Norjan Interreg-varat)</p> <p>Rajoittuvia alueita Västerbottenin läänissä ovat seuraavat kunnat: Storuman, Vilhelmina, Dorotea, Åsele, Lycksele, Vindeln, Bjurholm, Robertsfors, Vännäs, Nordmaling ja Uumaja. Ohjelmassa on myös päätetty hyödyntää artiklan 21(3) mukaista mahdollisuutta rahoittaa toimia Euroopan yhteisöön kuulumattomissa maissa</p> <p>Sápmi-osaohjelma Sápmi-osaohjelma käsittää seuraavat tukeen oikeutetut alueet.</p> <p>Ruotsi NUTS III: Norrbottenin lääni, Västerbottenin lääni, Jämtlannin lääni ja osa Taalainmaan läänistä (Idren saamelaiskylän alue)</p> <p>Suomi NUTS III: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa</p> <p>Norja Finnmarkin, Tromssan, Nordlandin, Pohjois-Tröndelagin ja Etelä-Tröndelagin läänit sekä osa Hedmarkin läänistä (Elgån poronhoitoalue) (Norjan Interreg-varat)</p> <p>Västernorrlandin lääni on oikeutettu tukeen ”rajoittuvana alueena” asetuksen nro 1080/2006 (EY) artiklan 21(1) mukaisesti. Ohjelmassa on myös päätetty hyödyntää artiklan 21(3) mukaista mahdollisuutta rahoittaa toimia Euroopan yhteisöön kuulumattomissa maissa. Saamen osaohjelmassa mahdollisuutta hyödynnetään Venäjän Kuolan niemimaan saamelaisten kanssa toteutettavaan yhteistyöhön.</p> <p>Ohjelmakausi: 2007-2013</p> <p>Ohjelmanumero: CCI: 2007CB163PO032</p> <p>Ohjelman nimi: INTERREG IVA Pohjoinen</p>
Vuosiraportti toteutuksesta	<p>Raportointivuosi: 2009</p> <p>Seurantakomitean vuosiraportin hyväksymispäivämäärä:</p>

1	YHTEENVETO (RUOTSIN- JA SAAMENKIELINEN)	4
2	JOHDANTO	6
3	KATSAUS OPERATIIVISEN OHJELMAN TOTEUTUKSEEN	7
	3.1 Toteutus	7
	3.2 Rahoitustieto	11
	3.3 Kehitys suhteessa kokonaisvaltaisiin tavoitteisiin ja saavutettuihin tuloksiin	13
	3.4 Ohjelman vaikutukset miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseen	16
	3.5 Tietoa yhdenmukaisuudesta yhteisön lainsäädännön kanssa	18
	3.6 Huomattavat ongelmat ja toimenpiteet niiden ratkaisemiseksi	18
	3.7 Muutoksia operatiivisen ohjelman toteutuksessa	18
	3.8 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset	18
	3.9 Täydentävyys muiden välineiden kanssa	19
	3.10 Seuranta- ja arviointitoimenpiteet	20
4	PRIORITEETTI 1 – ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	23
	4.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus	23
	4.2 Kehityksen analyysi	24
	4.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analysointi	26
	4.4 Läpileikkaavat teemat prioriteetissa 1	27
	4.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset	27
	4.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista	28
5	PRIORITEETTI 2 – TUTKIMUS, KEHITYS JA KOULUTUS	31
	5.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus	32
	5.2 Kehityksen analyysi	33
	5.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analyysi	35
	5.4 Läpileikkaavat teemat prioriteetissa 2	36
	5.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset	36
	5.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista	37
6	PRIORITEETTI 3 – ALUEELLINEN TOIMIVUUS JA IDENTITEETTI	40
	6.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus	40
	6.2 Kehityksen analyysi	41
	6.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analysointi	43
	6.4 Läpileikkaavat teemat prioriteetti 3	45
	6.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset	45
	6.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista	46
7	PRIORITEETTI 4 – SAAMEN OSAOHJELMA – RAJATON KEHITYS	49
	7.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus	50
	7.2 Kehityksen analyysi	50
	7.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analysointi	52
	7.4 Läpileikkaavat teemat prioriteetti 4	53
	7.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset	53
	7.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista	54
8	TEKNINEN TUKI	55
9	OHJELMASTA TIEDOTTAMINEN	56
	9.1 Tiedotustoiminnat viestintäsuunnitelman puitteissa	56
	9.2 Vuotuinen konferenssi	59

1 Yhteenveto (ruotsin- ja saamenkielinen)

Ohjelma etenee asetettujen tavoitteiden ja aikeiden mukaisesti. Joulukuun viimeiseen päivään 2009 mennessä tehdyt päätökset kattavat 43 % ERDF-budjetista ja 32 % Norjan Interreg-varojen budjetista. Myönnettyistä hankkeista oli 56 käynnissä ja kuusi päättynyt vuoden vaihtuessa.

Kaikki maat osallistuvat aktiivisesti ohjelman toteuttamiseen. Pääosa hankkeista toteutetaan kahdenvälisinä Ruotsin ja Suomen välisinä hankkeina. Seuraavaksi eniten on monenkeskisiä hankkeita, joihin osallistuu yhteistyökumppaneita kaikista kolmesta maasta. Päähakijoista useimmat ovat Ruotsista. Tällä hetkellä ohjelmassa on mukana noin 100 toimijaa.

Elinkeinoyhteistyö on käynnistynyt hyvin. Pk-yritykset osallistuvat aktiivisesti ja elinkeinoyhteistyötä harjoitetaan kaikilla muilla strategisilla kehitysalueilla paitsi testitoiminnassa, palvelusektorin kehittämisessä ja ympäristötekniikan alalla. Myös Sápmi-osaohjelmassa ollaan käynnistämässä rajat ylittävää elinkeinoyhteistyötä.

Koulutus- ja tutkimusyhteistyö etenee hyvin. Tutkimusyhteistyön seitsemästä strategisesta kehitysalueesta vain testitoiminta ja palvelusektorin kehittäminen ovat vailla hankkeita. Esitutkimuksia lukuun ottamatta kaikkiin tutkimushankkeisiin, joihin on myönnetty varoja, sisältyy rahoituksen hakeminen FP 7-, CIP - tai CRAFT-ohjelmasta. Koulutusyhteistyötä harjoitetaan nykyisellään vain yliopistotasolla. Saamen osaohjelmassa tutkimusyhteistyö on käynnistynyt saamelaisen kulttuuriperinteen ja perinteisen osaamisen alueilla. Saamen osaohjelmassa ei tähän mennessä ole myönnetty varoja yhteisille koulutushankkeille.

Rajakuntien yhteistyö on käynnistynyt hyvin ja varoja on myönnetty useisiin hankkeisiin, jotka koskevat yhteisten rajat ylittävien palvelujen ja infrastruktuurin kehittämistä. Viranomaisyhteistyö ja yhteistä infrastruktuuria ja kommunikaatioita koskevat hankkeet ovat sitä vastoin käynnistyneet ohjelmassa hitaammin.

Yhteistyö on käynnistynyt hyvin myös kulttuurin, kielen ja väestön aktiivisen osallistumisen osalta. Meneillään on useita hankkeita, jotka eri tavoin luovat lisää kontakteja maiden rajojen ylitse sekä tuovat esille ohjelma-alueen kulttuuria ja kulttuuriperinnettä eri tavoin. Saamen osaohjelmassa on tähän mennessä myönnetty rahoitusta ensisijaisesti hankkeille, jotka liittyvät saamelaiskulttuuriin ja saamelaisten identiteettiin ja kieleen.

Čoahkkáigeassu (saamenkielinen yhteenveto)

Prográmma joatká mihttomeriid ja intenšuvnnaid mielde. Gitta mañemus beaivvi juovlamánus 2009 leat 43 % ERDF-budjeahtas ja 32 % norgga interreg ruhta budjeahtas mearriduvvon. 56 prošavtta ledje jođus jahkelohpas.

Visot riikkat oassálastet aktiivvalaččat prográmma čađaheamis. Váldooassi prošavttain čadahuvvojit bilaterála prošektan gaskal Ruota ja Suoma. Nubbin dábalaeamos leat multilaterála prošavttat ovttasbargoguimmiiguin visot golbma riikkain. Eanetlohku váldoohcciin bohtet Ruotas ja leat sullii 100 sierralágán fuolaheaddjit geat otna beaivvi oassálastet prográmmas.

Ealáhusovttasbargu lea bures beassan johtui. Smávva ja gaskasturrosaš fitnodagat oassálastet aktiivvalaččat ja ealáhusovttasbargu jođihuvvo buot strategalaš ovdánahttingsurggiin earret geahččalandoaimmis, bálvalusossodaga ovdáneamis ja birasteknologiijas. Maiddái Sápmi oasseprográmmas lea rádjerašttildeaddji ealáhusovttasbargu beassan mátkái.

Oahppo- ja dutkanovttasbargu doaibma bures. Čiežain strategalaš ovdánahttingsurggiin dutkanovttasbargui váilojit prošavttat dusse geahččalandoaimmis ja bálvalusossodaga ovdáneamis. Visot mieđihuvvon dutkanprošovttaide earret ovdaguorahallamat gullojit ráhkkanahhtindoaimma ohcat ruhtademiid FP 7:as, CIP:as ja CRAFT:as. Oahppoovttasbargu jođihuvvo otna dilis dušše universitehtadásis. Sápmi oasseprográmmas lea dutkanovttasbargu beassan mátkái sámi kulturárbbis ja árbevirolaš máhtus. Otna dilis eai gávdno oktasaš oahppoprošovtta mat leat mieđihuvvon Sápmi oasseprográmmas.

Rádjegiielddalaš ovttasbargu lea bures beassan mátkái ja gávdnojit mánga mieđihuvvon prošavtta ulbmiliin ahte ovddidit oktasaš rádjegiielddalaš bálvalusa ja infrastruktuurra. Eiseváldoovttasbargu ja oktasaš infrastruktuurra ja kommunikašuvvna ovttasbargu ii leat goitge beassan johtui seamma johtilit.

Maiddái ovttasbargu kultuurra, giela ja olmmošlaš beroštumi birra lea bures beassan johtui. Gávdnojit mánga mieđihuvvon prošavtta mat sierralágán vugiid mielde mielddisbuktet oktavuodaid badjel riikkarájiid ja mat sierralágán vugiid mielde čalmmostahttet prográmmaguovllu kultuurra ja kulturárbbi. Otna rádjái leat Sápmi oasseprográmmas ruhtadeamit mieđihuvvon eanemusat prošavttaide sámi kultuurra, identitehta ja sáme giela birra.

2 Johdanto

Vuosiraportista käy ilmi, kuinka Interreg IVA Pohjoinen -ohjelman toteuttaminen etenee suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja ohjelman tarkoitukseen. Raportti ei ole vain väline ohjelman toteuttamisen seurantaan ja ohjaukseen, vaan se auttaa myös tuomaan näkyville niitä saavutuksia, jotka on aikaansaatu EU-varojen sekä maiden julkisen vastinrahoituksen, yksityisten panostusten ja norjalaisten varojen avulla.

Interreg IVA Pohjoinen on rakennerahasto-ohjelma, jonka tavoitteena on tukea ja edistää rajojen ylitse tapahtuvaa yhteistyötä Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisosien välillä. Ohjelman tavoitteena on edistää ja kehittää rajojen ylitse tapahtuvaa yhteydenpitoa ja yhteistyötä kansalaisten, yritysten, viranomaisten järjestöjen ym. välillä.

Interreg IVA Pohjoinen ohjelma-alue

Yhteistyötä harjoitetaan neljän prioriteetin välityksellä:

1. Elinkeinoelämän kehittäminen
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti
4. Osaohjelma Sápmi – rajaton kehitys

Kolme ensimmäistä prioriteettia koskee ohjelman Pohjoista osaa ja ne muodostavat yhdessä täydentävän rakenteen. Ohjelman tavoitteena on selkeä suuntautuminen elinkeinoelämään ja ensimmäinen prioriteetti, "Elinkeinoelämän kehittäminen", muodostaa Pohjoisen osan ytimen. Kaksi muuta prioriteettia, "Tutkimus, kehitys ja koulutus" ja "Alueellinen toimivuus ja identiteetti", vahvistavat olennaisilta osin elinkeinoelämää ja

yhteishengen luomista ohjelma-alueella. Neljäs prioriteetti, "Sápmi – rajaton kehitys" sisältää periaatteessa saman ajatuksen kuin Pohjoinen aluekin, mutta siinä asetetaan kuitenkin saamen kieli ja kulttuuri erityisasemaan.

Ohjelmakausi käsittää vuodet 2007–2013. Ohjelman kokonaissumma on yhteensä noin 74 miljoonaa euroa, mistä summasta 33 miljoonaa euroa on EU-tukea ja 8,6 miljoonaa euroa Norjan valtion Interreg-varoja. Lisätietoja ohjelmasta on verkkosivuilla www.interregnord.com.

3 Katsaus operatiivisen ohjelman toteutukseen

Tässä osassa esitetään katsaus operatiivisen Interreg IVA Pohjoinen -ohjelman toteutuksen edistymiseen sekä kuvaillaan vaikutukset, jotka ohjelmalla on ollut yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen miehille ja naisille. Kukin prioriteetti kuvataan erikseen edempänä raportissa.

3.1 Toteutus

Saapuneet hakemukset

Ohjelmassa on raportointivuonna 2009 ollut kolme EU-rahoituksen hakemusten jättöaikaa. Ensimmäinen oli tammikuussa, toinen toukokuussa ja vuoden viimeinen jättöaika marraskuussa. Esiselvityshankkeiden rahoitushakemuksia on otettu vastaan jatkuvasti. Vuoden 2009 aikana ohjelmasihteeristöt vastaanottivat yhteensä 70 hakemusta, joista 12 hakemusta koski esiselvitysrahoitusta. Marraskuussa jätettyjä hakemuksia käsitellään ohjauskomitean kokouksessa huhtikuussa 2010. 31.12.2009 mennessä on saapunut yhteensä 179 hakemusta ohjelmaan.

Taulukko 1 Saapuneiden hakemusten määrä prioriteeteittain 31.12.09

Prioriteetti	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	0	36	22							58
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	0	30	13							43
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	0	32	19							51
4. Sápmi-osaohjelma-rajaton kehitys	0	11	16							27
Hakemuksia yhteensä	0	109	70							179

Vuonna 2009 hakemuksia on jätetty ilahduttavan paljon, vaikka hakemusten yhteismäärä on laskenut viime vuoteen verrattuna. Kaikille prioriteeteille on tullut hakemuksia ja Sápmi-osaohjelman hakemusten määrä on jopa kasvanut. Hakemusten määrä osoittaa, että alueella ollaan hyvin kiinnostuneita ohjelmasta. Jää kuitenkin nähtäväksi, onko ENPI Kolartie CBC-ohjelman avaamisella vaikutusta kiinnostukseen Pohjoinen-ohjelmaan v. 2010.

Nykyinen päätöksentekotilanne

Hallintokomiteat ovat kokoontuneet kolme kertaa vuonna 2009; 29. tammikuuta Tromssassa, Norjassa, 28. toukokuuta Kiirunassa, Ruotsissa ja viimeinen kokous pidettiin 23. lokakuuta Oulussa, Suomessa. Vuonna 2009 myönnettiin tukea 35 hankkeelle, joista 10 oli esiselvityksiä. Yhteensä 25 hanketta evättiin.

31.12.2009 mennessä ohjelmassa on tehty 63 myönteistä päätöstä. Kaikilla muilla prioriteeteilla peruutettujen hakemusten määrä on laskenut, paitsi prioriteetilla 1, Elinkeinoelämän kehittäminen. Siellä peruutettujen hakemusten määrä on pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna.

Taulukko 2 Myönteisten päätösten, hylkäyspäätösten sekä peruutettujen hakemusten määrät kulloisellakin prioriteetissa 31.12.2009

Prioriteetti	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
<i>1. Elinkeinoelämän kehittäminen</i>										
Myönnetty	0	8	8							16
Hylätty	0	5	9							14
Peruttu	0	11	10							21
<i>2. Tutkimus, kehitys ja koulutus</i>										
Myönnetty	0	4	11							15
Hylätty	0	2	4							6
Peruttu	0	13	3							16
<i>3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti</i>										
Myönnetty	0	13	8							21
Hylätty	0	3	9							12
Peruttu	0	7	3							10
<i>4. Saamen osaohjelma - rajaton kehitys</i>										
Myönnetty	0	3	8							11
Hylätty	0	0	3							3
Peruttu	0	2	1							3
Hakemuksia yhteensä*										148
Kaikki prioriteetit yhteensä										
Myönnetty	0	28	35							63
Hylätty	0	10	25							35
Peruttu	0	33	17							50

*) Sihteeristöjen valmistelussa oli vuoden vaihteessa 31 hakemusta, joita ei ole laskettu mukaan yhteissummaan.

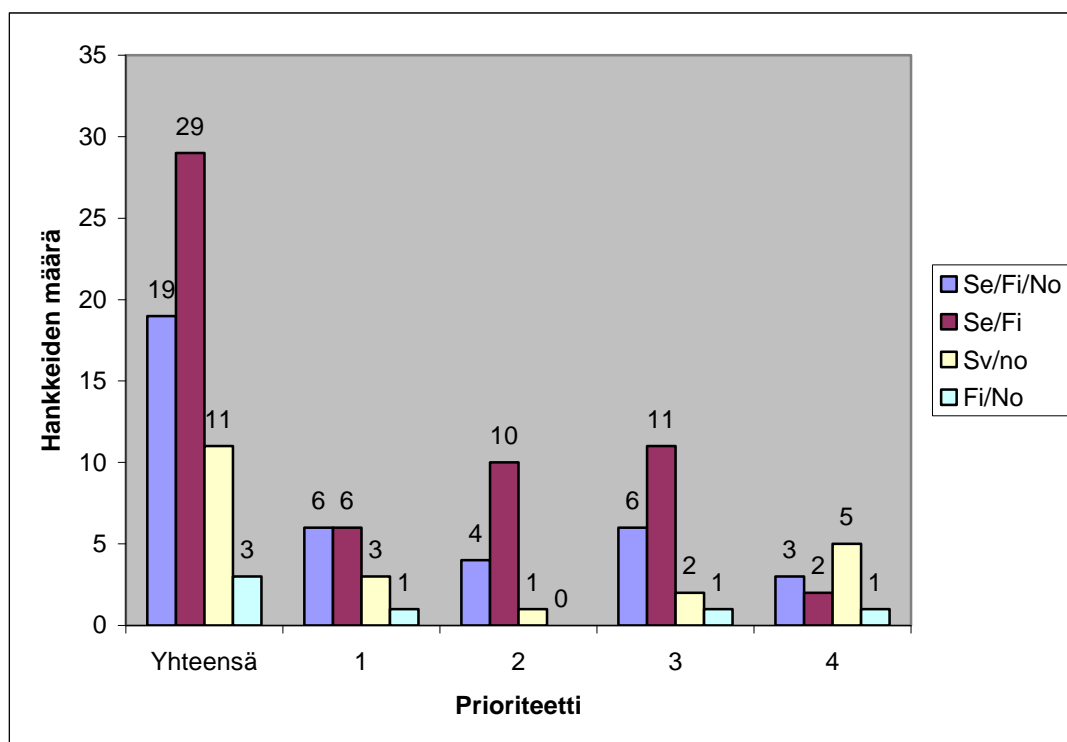
Tavallisin syy siihen, että hakija peruuttaa hakemuksensa, on ollut, että hankkeesta on puuttunut kansallinen julkinen vastinrahoitus. Muita syitä on, että hanke ei ole ollut ohjelman mukainen tai että hakemus on huonolaatuinen. Yllä olevasta taulukosta selviää, että prioriteetin 1, Elinkeinoelämän kehittäminen, peruutettujen hakemusten määrä on pysynyt korkeana. Tähän ei ole pystytty löytämään erityistä selitystä, vaan hakemukset ovat jakautuneet tasan yllä mainittujen syiden kesken. Kannattaa mainita, että kaikista peruutetuista hakemuksista yhdeksän hakijaa on jättänyt uuden hakemuksen, johon on sittemmin myönnetty rahoitusta ohjelmasta.

Monen-/kahdenvälinen osanotto hankkeisiin

Alla olevasta kaaviosta selviää monen- ja kahdenvälisen hankkeiden jakauma maiden ja prioriteettien välillä. Kaaviosta selviää, että suurin osa hankkeista toteutetaan kahdenvälisinä hankkeina Suomen ja Ruotsin välillä. Toiseksi tavallisimpia ovat monenväliset hankkeet, joihin osallistuu kumppaneita kaikista kolmesta maasta.

Prioriteeteissa 2 ja 3 useimmat hankkeet ovat Ruotsin ja Suomen välisiä. Monenvälisen hankkeiden määrä on suhteellisesti suurin prioriteetissa 1, Elinkeinoelämän kehittäminen. Prioriteetissa 4, Sápmi-osaohjelma, ovat useimmat toteutetut hankkeet Ruotsin ja Norjan välisiä.

Kaavio 1 Monenvälisyys/kahdenvälisyys hanketoiminnassa 31.12.2009 prioriteettia kohden

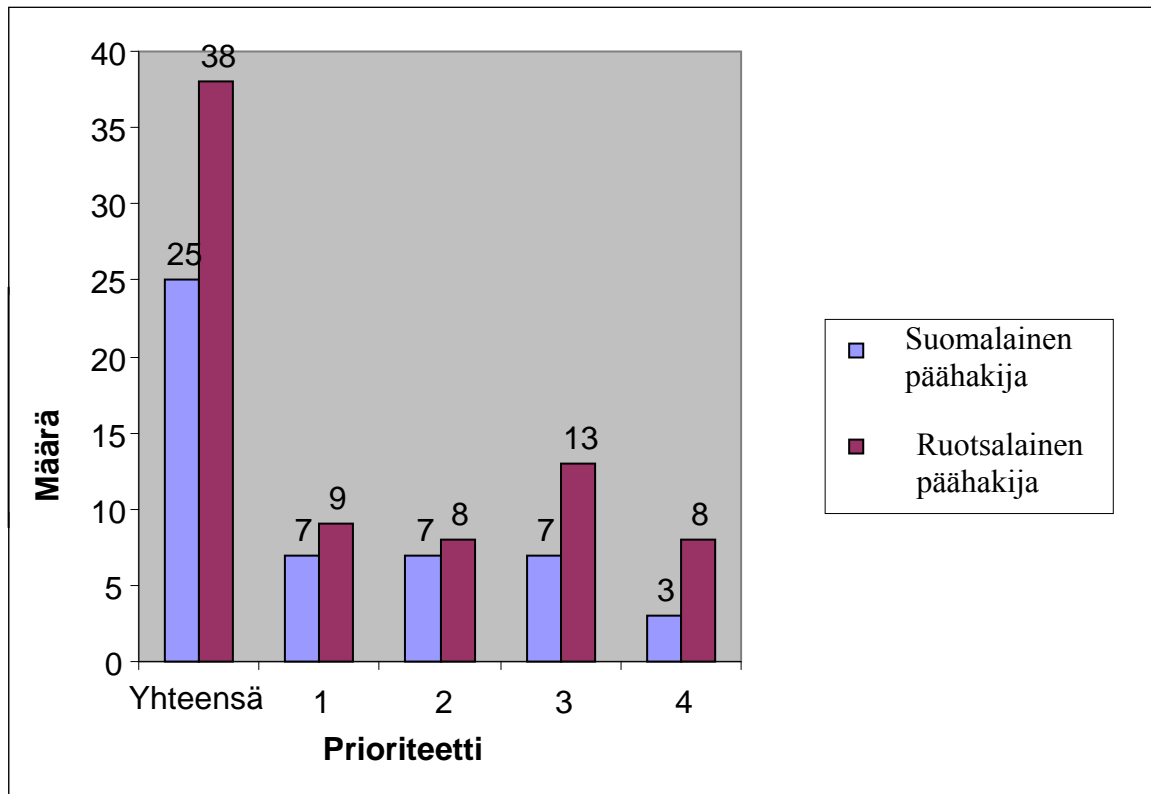

Kokonaisuutena ottaen kaikki kolme maata osallistuvat aktiivisesti ohjelman toteutukseen. Prioriteetteja verratessa voidaan kuitenkin todeta, että Norja osallistuu pienemmässä laajuudessa prioriteetin 2 toteutukseen. Tämä on todettu ja keskusteluja käydään siitä, millä tavalla etenkin Norjan osallistumista tutkimus- ja koulutusyhteistyöhön voidaan kehittää.

Päähakija (Lead Partner)

Alla olevasta kaaviosta selviää päähakijoiden määrän jakauma maiden välillä prioriteettia kohden. Kaavio osoittaa, että päähakijoiden suurin osa on ruotsalaisia. Eri prioriteeteissa ruotsalaisten ja suomalaisten päähakijoiden osuus on suhteellisen tasainen prioriteeteissa 1 ja 2. Prioriteeteissa 3 ja 4 suurin osa on ruotsalaisia.

Kaavio 2. Päähakijat maittain kaikilla prioriteeteilla. Tilanne 31.12.2009

Selitys ruotsalaisten huomattavasti suomalaisia suuremmalle osuudelle Sápmi-osaohjelmassa on, että suurin osa hyväksytyistä hankkeista on yhteistyöhankkeita Ruotsin ja Norjan välillä. Prioriteetin 3 kohdalla, alueellinen toimivuus ja identiteetti, ei ole löytynyt erityistä syytä, miksi ruotsalaisia päähakijoita on hankkeissa huomattavasti enemmän. Kaikki päähakijat ovat julkisen sektorin toimijoita lukuun ottamatta Sápmi-osaohjelmassa päähakijana olevaa aatteellista yhdistystä. Päähakijoihin kuuluu kuntia, kunnallisia kehitysorganisaatioita, säätiöitä, alueellisia julkisia toimijoita ja kansallisia julkisia organisaatioita. Tällä hetkellä noin 100 eri toimijaa osallistuu ohjelman toteuttamiseen.

3.2 Rahoitustieto

Päätetyt ERDF- ja norjalaiset IR-varat:

Alla olevassa taulukossa on esitetty ohjelman rahoitussuunnitelma ja lopullisille tuensaajille myönnettyjen varojen osuus rahoitussuunnitelmasta. Siitä selviää myös, paljonko on jäljellä ottaen huomioon palautukset päättyneistä hankkeista.

Taulukko 3 Myönnetty ja palautetut ERDF-varat prioriteettia kohden. Tilanne 31.12.09

ERDF per 2009-12-31	Kehys euro	Myönnetty euro	Myönnetty %	Palautettu euro	Kehyksestä jäljellä euro	Kehyksestä jäljellä %
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	11 095 705	3 565 344	32%	1 737	7 532 098	68%
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	8 241 454	4 633 319	56%	2 291	3 610 426	44%
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	8 241 454	4 105 633	50%	259 699	4 395 520	53%
4. Saamen osaohjelma	4 349 845	1 322 138	30%	0	3 027 707	70%
5. Tekninen tuki	2 037 988	971 184	48%	0	1 066 804	52%
Yhteensä EUROA	33 966 446	14 597 618	43%	263 727	19 632 555	58%

Ohjelmassa on 31.12.2009 mennessä päätetty yhteensä 14 597 618 euroa (43 %) ERDF-budjetista (määrään kuuluu myös tekninen (TA) tuki). Nopeinta päätöstahtia on noudatettu prioriteeteilla 2, Tutkimus, kehitys ja koulutus, ja 3, Alueellinen toimivuus ja identiteetti. Päätöstahti Sápmi-osaohjelman kohdalla on ollut hitainta; 30 % ERDF-varoista on päätetty. Sápmi-osaohjelman hakemuksien määrä on kuitenkin kasvanut verrattuna aikaisempiin vuosiin, mikä osoittaa myönteistä kehitystä. Liitteen 1 mukaan on 31.12.2009 mennessä myönnetty kansallista julkista vastinrahoitusta yhteensä 10 742 404 ja yksityistä 593 048 euroa.

Eniten varojen palautuksia on ollut prioriteetissa 3, Alueellinen toimivuus ja identiteetti. Suurimmaksi osaksi palautus muodostuu yhdestä yksittäisestä hankkeesta (237 000 euroa), joka peruutettiin hakijan pyynnöstä, koska sitä ei voitu toteuttaa suunnitelman mukaisesti.

Norjan IR-varoista on per 31.12.2009 päätetty yhteensä 2 782 776 euroa (32 %). Norjan puolella on myönnetty eniten rahoitusta prioriteetista 1, Elinkeinoelämän kehittäminen, jossa on päätetty yhteensä 876 738 eurosta.

Norjan kansallista julkista vastinrahoitusta on päätetty yhteensä 2 927 615 eurosta ja yksityistä 208 883 eurosta (kts. Liite 1).

Tabell 4 Myönnetty ja palautettu norjan interreg rahoitus per prioriteetti per 2009-12-31

Norjan interreg rahoitus per 2009-12-31	Budjetti euro	Myönnetty euro	Myönnetty %	Palautettu euro	Jäljellä kehyksestä euro	Jäljellä kehyksestä %
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	2 839 416	876 738	31%		1 962 678	69%
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	1 986 618	615 775	31%		1 370 843	69%
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	1 986 618	613 886	31%		1 372 732	69%
4. Saamen osaohjelma	1 824 818	676 377	37%		1 148 441	63%
Yhteensä EURO	8 637 470	2 782 776	32%	0	5 854 694	68%

Verrattuna päätettyihin ERDF-varoihin prioriteetissa 1, Elinkeinoelämän kehitys, on päätetty suhteessa yhtä paljon Norjan IR-varoja kuin ERDF-varoja. Sápmi-osaohjelmassa on päätetty suhteessa enemmän Norjan IR-varoja kuin ERDF-varoja, ja prioriteeteissa 2 ja 3 suhteellisesti katsoen vähemmän. Selitys tähän on, että hankkeita, joissa on mukana norjalainen kumppani, on eniten prioriteeteissa 1 ja 4. suhteessa päätettyjen hankkeiden yhteismäärään kullakin prioriteetilla.

Yleisesti voidaan sanoa, että ohjelman tilanne on hyvä, kun otetaan huomioon sekä päätetyt ERDF-varat että Norjan IR-varat. On kuitenkin tärkeää, että ohjelmaan tulee jatkossakin paljon hakemuksia, ja että hakemusten laatutaso on hyvä.

Komission maksut

Neuvoston asetuksen (EY) nro 1083/2006 mukaan komissio on maksanut ennakkomäärän Norrbottenin läänin lääninhallitukselle. Ennakkomäärä on maksettu kolmessa erässä;

- joulukuussa 2007 maksettiin 679 328,92 euroa
- toukokuussa 2008 maksettiin 1 018 993,38 euroa
- huhtikuussa 2009 maksettiin 849 161,15 euroa

Maksuprosessi tuensaajille käynnistyi v. 2009. Todentamisviranomaisen on vuoden aikana, lokakuussa ja marraskuussa, lähettänyt komissiolle kaksi menoilmoitusta niihin liittyvine maksuhakemuksineen. Komissio maksoi 1 292 087,04 euroa marraskuussa, ja 1 308 719,92 euroa joulukuussa.

Yhteensä viranomaisen on saanut maksuja komissiolta yhteisarvoltaan 5 148 290,41 euroa. Liitteessä 2 tilitetään komission 31.12.2009 mennessä suorittamat maksut, ennakkoja lukuun ottamatta.

Varojen maksut Euroopan aluekehitysrahastosta.

Maksuprosessi tuensaajille käynnistyi v. 2009. Vuoden aikana saapui 73 maksuhakemusta Euroopan aluekehitysrahastosta. Näistä 72 käsiteltiin v. 2009 ja hallintoviranomainen päätti maksaa yhteensä 2 637 500 euroa v. 2009.

Todentamisviranomaisen suorittamat maksut v. 2009 olivat 2 631 943 euroa. Jäljelle jäävät maksut, joista hallintoviranomainen oli päättänyt (5 557 euroa), maksetaan v. 2010. Liitteessä 2 tilitetään 31.12.2009 mennessä maksetut varat tuensaajille

Tietoja rahastoista saadun tuen käytön jakaumasta

Liitteessä 3 tilitetään yhteisön tuen kumulatiivinen jakauma kategorioittain. Priorisoidujen alueiden koodit, rahoitusmuoto, aluetyyppi, elinkeinohaara ja alue ovat asetuksen nro (EY) 1828/2006 liitteen II taulukkojen mukaiset.

Takaisin maksettu tai uudelleen käytetty tuki

Asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 98 mukaan jäsenvaltion tulee suorittaa rahoitukselliset korjaukset, joita vaaditaan, kun on todettu yksittäisiä tai järjestelmästä johtuvia vääriä käytöksiä toimenpiteissä tai operatiivisissa ohjelmissa. Asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaan jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen tulee varmistaa toimenpiteen kesto ja vaatia takaisin väärin maksettuja rahamääriä. Interreg IV A Pohjoinen -ohjelman osalta sellaisia korjauksia ei ole vuoden aikana tehty.

3.3 Kehitys suhteessa kokonaisvaltaisiin tavoitteisiin ja saavutettuihin tuloksiin

Analyysissä kuvataan yleisesti ohjelman kehittymistä suhteessa Pohjoisen alueen ja Saamelaisalueen tavoitteisiin ja ohjelman pyrkimyksiin. Koska vain pieni osa ohjelmaan sisältyvistä hankkeista on tähän mennessä saatu päätökseen, ei ohjelman kehitystä suhteessa saavutettuihin tuloksiin ole voitu analysoida.

Pohjoinen

Yleistavoitteena on kilpailukyvyn ja yhteishengen vahvistaminen. Ohjelman pyrkimyksenä on suuntautuminen elinkeinoelämään ja myötävaikuttaminen siihen, että uudet ja/tai olemassaolevat yritykset kykenevät kasvamaan kilpailussa muiden yritysten kanssa niin omalla alueellaan kuin myös muissa osissa maailmaa. Tavoitteena on myös sellaisten kontaktien ja verkostojen luominen rajojen ylitse, että alueellinen yhteishenki aikaa myöten vahvistuu.

Strategiset kehitysalueet

Ohjelmassa on mainittu joukko strategisia kehitysalueita rajat ylittävälle yhteistyölle elinkeinoelämässä, tutkimustoiminnassa ja koulutuksessa (ks. luku 4 ja 5). Nykyisellään on myönnetty varoja hankkeisiin kaikilla näillä alueilla testitoimintaa ja palvelualan kehittämistä lukuunottamatta. Alueella luovat elinkeinot ja matkailuteollisuus ei nykyisellään ole myönnetty varoja tutkimus- ja koulutushankkeille, vaan kaikki meneillään olevat hankkeet ovat suuntautuneet elinkeinoyhteistyön kehittämiseen. Uusiutuvien energiamuotojen ja ympäristötekniikan kehittämisessä ei ohjelmassa vielä ole päästy kunnolla alkuun. Yhteistyön kehittämiseksi tällä alueella on hyvät edellytykset ja yhteistyötä tullaan toivon mukaan lisäämään lähivuosina.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Hankkeiden odotetut tulokset viittaavat siihen, että pk-yritykset osallistuvat aktiivisesti ohjelman toteuttamiseen. Ne hankkeet, joihin on myönnetty varoja, osoittavat edelleen suhteessa osatavoitteisiin, että ohjelma tähän asti on myötävaikuttanut siihen, että kaikki osatavoitteissa kuvatut rajojen ylitse harjoitettavan elinkeinoyhteistyön aspektit täyttyvät ohjelmassa.

Tutkimus, kehitys ja koulutus

Tutkimusyhteistyön kehittäminen on käynnistynyt hyvin. Tavoite Euroopan tutkimus- ja koulutusympäristöjen toimintaan osallistumisen lisäämisestä on tavoitettu ohjelmassa hyvin. Esitutkimuksia lukuunottamatta kaikkiin tutkimushankkeisiin, joihin on myönnetty varoja, sisältyy rahoituksen hakeminen FP 7-, CIP - tai CRAFT-ohjelmasta. Yksi ohjelman tutkimuspanostusten tuloksista on, että Euroopan tasolla nyt ollaan IT-prosessien alueella perustamassa yhteistyökeskuksia (Artemis, march 2010, nro 6, sivu 6). Yhteistyökeskuksissa yliopistot ja ulkopuoliset tahot tekevät tiivistä yhteistyötä tietyn toiminta-alueen osaamisen kehittämiseksi ja hyödyntämiseksi.

Kuten aikaisemmin on mainittu, ei joillakin strategisilla rajojen ylitse tapahtuvan yhteistyön kehitysalueilla, kuten testitoiminnassa ja palvelualan kehittämisessä nykyisellään ole meneillään tutkimushankkeita. Mitä tulee testitoimintaan voidaan mainita, että vuoden 2009 hakuajan päättyessä oli jätetty testitoimintaa koskevia hakemuksia.

Myös koulutusyhteistyö on käynnistynyt hyvin. On kuitenkin huomattava, että suurin osa yhteisten koulutusympäristöjen kehittämiseksi tehdyistä panostuksista tapahtuu yliopistotasolla. Toivomuksena on, että yhteistyö ohjelman puitteissa lisääntyy myös ammattiin tähtäävien koulutusten osalta.

Alueellinen toimivuus ja identiteetti

Alueellisen toimivuuden kehittämisen takana on ajatus sellaisten rajat ylittävien palvelujen ja rakenteiden luomisesta, joita elinkeinoelämä ja kansalaiset tarvitsevat hyödyntääkseen koko alueen kehityspotentiaalia ja mahdollisuuksia. Ohjelma etenee hyvin rajakuntien yhteistyön osalta. Rajakunnat ja ennen kaikkea Tornionlaakson kunnat hyödyntävät ohjelman resursseja kehittääkseen yhteisiä palveluja ja infrastruktuuria. Viranomaisten välinen yhteistyö ja infrastruktuuriin ja kommunikaatioihin liittyvä yhteistyö on käynnistynyt ohjelmassa hitaammin. Toivomuksena on, että kehitys jatkossa on positiivista myös tällä alueella.

Kulttuuri, väestön aktiivinen osallistuminen ja tiedon levittäminen ovat tärkeitä paikallisen ja alueellisen identiteetin vauhdittajia. Voidaan todeta, että ohjelma tässä suhteessa etenee hyvin.

Nuorten osallistuminen ohjelman toteuttamiseen

Nuorisoperspektiivi otetaan huomioon kaikilla Pohjoisen alueen prioriteeteilla. Nuoret ovat tulevaisuuden työvoimaa ja päätöksentekijöitä. Siksi on tärkeää antaa nuorelle sukupolvelle mahdollisuus aktiiviseen osallistumiseen. Hankkeiden odotettu tulos viittaa siihen, että nuoria on mukana paljon priorisoiduilla alueilla 2 ja 3. Heidän osallistumisensa on sitä vastoin heikkoa ensimmäisellä prioriteetillä, Elinkeinoelämän kehittäminen. Tilannetta seurataan ja toiveiden mukaan nuorten perspektiivi otetaan suuremmassa määrin mukaan tulevissa elinkeinoelämän hankkeissa. On myös aihetta todeta, että kolmannella priorisoidulla alueella ei nykyisellään ole myönnetty varoja yhteenkään nuorishankkeeseen.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Pohjoisen ohjelma etenee sille asetettujen tavoitteiden ja aikeiden mukaisesti.

Sapmi

Saamen osaohjelman yleistavoitteena on kehittää saamelaista kulttuuri- ja elinkeinoelämää käyttämällä kaikkia saamelaisen yhteiskunnan voimavaroja. Kehittämisen lähtökohtana on ekologinen ja pitkän aikavälin resurssien hyödyntäminen. Rajat ylittävän yhteistyön kehittämiseksi ja jalostamiseksi strategiana on hyödyntää saamelaisalueen kaikkia voimavaroja taloudellisen kasvun ja vetovoiman lisäämiseksi sekä korostaa saamelaisaluetta voimavarana sekä saamelaisille itselleen että muille alueen asukkaille.

Perinteiset saamelaiselinkeinot ja uudet elinkeinot

Ohjelman tavoitteena on että saamelainen kulttuuri- ja elinkeinoelämä vahvistuisi laajemman ja järjestelmällisemmän elinkeinoyhteistyön kautta.

Voidaan todeta että ohjelma tässä mielessä etenee hyvin 2009 käynnistetyn esiselvityshankkeen kautta. Monet pienyritykset ovat sitoutuneet osallistumaan päähankkeeseen joka koskettaa uusia elinkeinoja kuten duodji (saamelaiskäsityö) ja poronlihan jalostus. Eräs toinen hanke, joka on hyväksytty 2009 vuoden lopulla, suuntautuu koko Sápmi alueen nuorten yrittäjyyden kehittämiseen.

Saamelainen kulttuuri ja identiteetti

Osaamisen kehittäminen ja tiedonsiirto yhdistettynä saamelaiseen elinkeinoelämään, kulttuuriin ja perinteisiin sekä kohtauspaikkojen luominen ovat perusedellytyksiä saamelaisen kulttuurin ja identiteetin säilyttämiselle. Tämä osa on lähtenyt käyntiin hyvin esimerkiksi tuomalla esiin ja vahvistamalla eteläsaamelaista maisemaa ja ihmisen läsnäoloa siinä sekä siirtämällä perinnetietoa eteenpäin ja luomalla kohtauspaikkoja nuorille.

Tutkimus ja dokumentointi

Saamelaisiin teemoihin kuten etnisyys ja muihin saamelaisiin aihepiireihin liittyvät tutkimushankkeet ovat lähteneet hyvin käyntiin hankkeen kautta, jossa kehitetään saamelaisnäkökulmasta pedagogista tukimateriaalia matematiikan opetukseen sekä saamelaiseen kulttuuriperintöön liittyvällä immateriaalisia käyttöoikeuksia koskevalla hankkeella.

Saamen kieli

Saamen kielellä on keskeinen asema saamelaisessa yhteiskunnassa. Saamen kielen merkityksen korostaminen ja sen käytön kannustaminen on läpileikkaavana teemana Saamen osaohjelmassa. Hankkeista ensimmäisenä ovat lähteneet käyntiin kielihankkeet, mikä on ilahduttavaa. Lisäksi eräs hankkeista koskettaa eteläsaamen kieltä, joka on Unescon mukaan luokiteltu hyvin uhanalaiseksi kieleksi.

Nuorten osallistuminen saamen osaohjelman toteuttamiseen

Erityisen tärkeää ohjelmassa on löytää keinoja, joilla saamelaisnuoret saadaan osallistumaan raja-alueiden elinkeinoelämän kehittämiseen. Yhteistyö on lähtenyt hyvin käyntiin ja käynnissä on jo kaksi hanketta jotka koskettavat nuorten verkostoitumista sekä kulttuuria ja identiteettiä. Toisaalta puuttuu vielä elinkeinoelämänhankkeita mutta kuten aiemmin mainittiin, on 2009 vuoden lopulla saapunut hakemus joka koskettaa Sápmi alueen nuorten yrittäjyyttä.

Laajentunut ohjelma-alue

Kuten aiemmin on mainittu, on ohjelma-alue laajentunut Västerbottenin ja Jämtlannin läänillä sekä osalla Taalainmaan läänillä. Kehitys on ollut suotuisa ja suuria tärkeitä hankkeita, jotka koskettavat kyseisiä alueita, on myönnetty. Myös Suomen laajentuneelta alueelta on tullut hakemuksia, pääasiallisesti yliopistolta.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Saamen osaohjelma etenee sille asetettujen tavoitteiden ja aikeiden mukaisesti.

3.4 Ohjelman vaikutukset miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseen.

Vuosittaisessa World Economic Forumin raportissa The Global Gender Gap Report sukupuolten välinen ero, ns. Gender Gap Index, on monilla alueilla pienin juuri Pohjoismaissa. Vuoden 2009 raportissa, joka käsittää yhteensä 134 maata, Islanti on kärjessä ja Suomi, Norja ja Ruotsi seuraavat heti sen kannoilla. Raportissa tehdään selkoa naisten ja miesten välisestä suhteesta kussakin maassa talouteen liittyvän osallisuuden ja mahdollisuuksien, koulutustason, terveyden ja eloonjäämisen sekä poliittisen aktiivisuuden osalta. On myönteistä todeta, että maat, jotka sisältyvät Interreg IV A Pohjoinen -ohjelmaan ovat luokituksen yläpäässä.

Tässä vaiheessa on vaikea nähdä tuloksia ja analysoida ohjelman vaikutuksia miesten ja naisten tasa-arvon edistämiseen, koska vain pieni osa ohjelmaan sisältyvistä hankkeista on saatu päätökseen. Ohjelman edetessä suoritettava jatkuva kartoitus sukupuolijakaumasta hankkeiden johdossa ja toteutuksessa on kuitenkin mielenkiintoinen indikaattori.

Interreg IV A Pohjoinen -ohjelmaan sisältyviä hankkeita käsiteltäessä on tärkeätä, että hakijat ja valmistelusihteeristö käyvät rakentavaa keskustelua siitä, että hankkeisiin sisältyvät toimenpiteet ja panostukset on tärkeätä suunnitella sekä miesten että naisten näkökannalta. Hankkeet arvioidaan neljän kriteerin perusteella – *edistää suoraan tasa-arvoa, edistää tasa-arvoa, sisältää passiivisen kannanoton tasa-arvon puolesta ja vaikuttaa kielteisesti tasa-arvoon*. Kaikkia hyväksytyjä hankkeita ja niihin liittyvää toimintaa seurataan tilanne- ja loppuraporttien sekä hankkeiden omistajien luo tehtävien käyntien avulla.

Ohjelman puitteissa kaikilla prioriteeteilla tähän mennessä myönnettyistä hankkeista kahdeksaan sisältyy indikaattoreita, jotka liittyvät työllisyyteen ja naisten yrittäjätoimintaan sekä perinteisten sukupuolimallien muuttamiseen.

Hankeorganisaatioiden sukupuolijakaumaa seurataan jatkuvasti kaikilla prioriteeteilla kaikkien myönnettyjen hankkeiden osalta. Raportissa kerrotaan myöhemmin kartoituksen tuloksista kaikkien prioriteettien osalta. Kokonaiskuva kaikkien prioriteettien osalta:

- Hankkeiden vetäjistä (koko- ja osa-aikaisista) 42 % on naisia ja 58 % miehiä
- Hankkeiden hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta huolehtivista 90 % on naisia ja 10 % miehiä
- Ohjausryhmien jäsenistä 35 % on naisia ja 65 % miehiä

Vaikuttaa siltä, että yleisesti hyväksyttävä asenne on nykyisin, ettei tasainen sukupuolijakauma järjestöjen ja ryhmittymien tilastoja ja sukupuolijakaumia raportoitaessa enää välttämättä ole 50/50, vaan että 60/40 riittää. On kuitenkin syytä olla tarkkaavainen ja esittää itselleen kysymys, onko tasa-arvo saavutettu, jos 40 % kaikista tehtävistä aina jakautuu naisille ja 60 % miehille.

Ohjelman kartoitus osoittaa, että hankkeisiin palkattujen vetäjien sukupuolisuhde (N/M) on seuraava:

- prioriteetti 1 - 49/51
- prioriteetti 2 - 30/70
- prioriteetti 3 - 40/60
- prioriteetti 4 - 69/31

Prioriteetissa 2 enemmistö myönnettyistä hankkeista koskee alueita, joilla miehet perinteisesti ovat olleet enemmistönä: informaatio- ja kommunikaatioteollisuus sekä perusteollisuuden ja pk-yritysten välinen yhteistyö. Vastaavalla tavalla voidaan todeta, että enemmistö prioriteetissa 4 myönnettyistä hankkeista koskee alueita, joilla naiset perinteisesti ovat olleet enemmistönä: koulutus ja kieli sekä kulttuuri ja identiteetti.

Hankkeiden hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta huolehtivista 90 % on naisia, mikä ei sinänsä ole yllätys, koska naiset perinteisesti työskentelevät hallinnollisissa tehtävissä.

Ohjausryhmien koostumuksesta voidaan todeta, ettei niiden sukupuolijakauma ole tasainen prioriteeteissa 1 ja 2. Selityksenä voi olla, että suurin osa myönnettyistä hankkeista koskee alueita, joilla miehet perinteisesti ovat enemmistönä. Prioriteeteissa 3 ja 4 sukupuolijakauma on tasaisempi.

On tärkeää, että Interreg IV A Pohjoinen -ohjelmassa seurataan missä määrin myönnetyt hankkeet noudattavat ohjelman tavoitteita ja aikeita, kun on kyse naisten ja miesten samanarvoisten mahdollisuuksien edistämisestä.

3.5 Tietoa yhdenmukaisuudesta yhteisön lainsäädännön kanssa

Hallintoviranomainen on soveltanut operatiivisen ohjelman toteutuksessa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja soveltamisasetuksia. Operatiivisen ohjelman toteutuksessa ei ole ilmennyt yhdenmukaisuuteen yhteisön lainsäädännön kanssa liittyviä ongelmia. Toimintasuunnitelman laatiminen ei ole sen vuoksi ollut ajankohtainen.

3.6 Huomattavat ongelmat ja toimenpiteet niiden ratkaisemiseksi

Ohjelma on lähtenyt käyntiin kunnolla v. 2009, eikä ohjelman toteutukseen liittyviä ongelmia ole todettu. Tarkastusviranomaiset eivät ole huomanneet vakavia ongelmia asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 62.1 d mukaisen toimituksensa yhteydessä. Tästä syystä hallintoviranomaisen tai seurantatoimikunnan ryhtyminen toimenpiteisiin ei ole ollut ajankohtaista.

3.7 Muutoksia operatiivisen ohjelman toteutuksessa

Vuonna 2009 ei taloudellisessa tai poliittisessa tilanteessa tapahtunut mitään sellaisia muutoksia, jotka olisivat juurikaan vaikuttaneet ohjelman toteuttamiseen. Euroopan finanssikriisi on saattanut vaikuttaa joidenkin maiden julkisten vastinrahoittajien mahdollisuuksiin osallistua uusiin hankkeisiin. Ohjelman toteuttamista voitiin kuitenkin jatkaa aikaisempina vuosina tehdyn työn pohjalta.

3.8 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset

Suoritusten keston suhteen ei ole raportoitavia muutoksia.

3.9 Täydentävyys muiden välineiden kanssa

Hallintoviranomaisen (HV) tulee valmistelu- ja tarkastusrutiineissaan varmistaa, että koordinoitua tapahtuu muiden rakennerahasto-ohjelmien kanssa, joissa on yhtymäkohtia. Vuonna 2009 HV on pitänyt täsmäämiskokouksia Tillväxtverketin kanssa koskien tavoite kaksi ohjelmaa sekä Interreg-ohjelma Botnia Atlantican hallintoviranomaisen kanssa. HV on myös edustettuna Itämeri-ohjelman alakomiteassa sekä Pohjoinen Periferia ohjelman RAG arviointi ryhmässä (Regional Assessor Group).

Kesäkuussa 2009 EU-komissio teki päätöksen Itämeren alueen strategiasta. Euroopan neuvosto hyväksyi strategian lokakuussa 2009. Ohjelma ja hallintoviranomainen ovat seuranneet strategian laatimiseen liittyvää työtä eri tavoin vuodesta 2008 lähtien. Hallintoviranomainen on muun muassa osallistunut kuulemistilaisuuksiin ja Komission Visbyn kokoukseen kesäkuussa 2009 sekä muihin tapahtumiin, joissa strategiasta on keskusteltu, kuten Interreg-ohjelmien väliseen kokemustenvaihtoon ERFA-kokouksissa.

Hallintoviranomainen on kuluneen vuoden aikana esitellyt johtokomitean kokouksissa strategian sekä suunnitelmat siitä, millä tavoin ohjelmat voivat myötävaikuttaa strategian täyttämiseen. Strategia esiteltiin seurantakomitean kokouksessa marraskuussa. Samalla asetettiin työryhmä laatimaan ehdotusta strategian huomioon ottamisesta ohjelmatyössä. Toimenpiteitä koskeva päätös tehdään seurantakomitean vuoden 2010 ensimmäisessä kokouksessa.

Ohjelmaan sisältyy jo joukko hankkeita, joiden voidaan olettaa myötävaikuttavan strategian toteutumiseen. Koska on jossain määrin epävarmaa kuinka strategian toteuttamiseen myötävaikuttavat hankkeet luokitellaan, esitämme seuraavassa pari esimerkkiä, joita ohjelmassa pidetään strategian mukaisina.

Hanke: Karesuvanto ja Karesuando – vesihuoltojärjestelmien yhdistäminen
Karesuvannon ja Karesuandon yhteinen vedenpuhdistamo valmistui vuonna 2007. Hankkeen "Karesuvanto och Karesuando sammanlänkning av vattenförsörjningssystem" [Karesuvanto ja Karesuando - vesihuoltojärjestelmien yhdistäminen] tarkoituksena on rakentaa johtolinja, jota pitkin Ruotsin puolelta voidaan johtaa viemäriä uuteen puhdistamoon. Vesijohtojärjestelmien yhdistämisen avulla varmistetaan myös riittävä puhtaan veden saanti molempiin kyliin. Tavoitteena on yhteistyön avulla parantaa vesihuoltoa ja jätevesien käsittelyä päästöjen vähentämiseksi/estämiseksi Pohjanlahteen ja Itämereen laskevissa joissa.

Hanke: Rajatonta hoitoa II - Tornionlaakso

Hankkeen "Gränslös vård II - Tornedalen" [Rajatonta hoitoa II - Tornionlaakso] tarkoituksena on syventää Tornionlaakson kuntien terveyskeskusten hoitoyhteistyötä Ruotsissa ja Suomessa, jotta alueen potilaille voitaisiin tarjota oikeanlaatuista hoitoa ja vapaa hoitovalinta. Hankkeen päätavoitteena on luoda edellytykset alueen asukkaiden paremmalle liikkuvuudelle takaamalla hyvä sairaanhoito työ- tai asuinpaikkaan katsomatta hyödyntämällä olemassa olevia sairaanhoitoresursseja tehokkaammin, vahvistamalla yhteistyösuhteita sekä kehittämällä alueen sairaanhoitoelinten välistä tiedonkulkua.

Osatavoitteet:

- priorisoidujen yhteistyöhankkeiden toteuttaminen,

- Yhteistä terminologiaa koskevan koulutuksen toteuttaminen,
- yhteisten hoito-ohjelmien luominen akuuttihoidolle,
- tiedonsiirron käynnistäminen maiden sairaanhoitoelinten välillä

3.10 Seuranta- ja arviointitoimenpiteet

Hallinnoiva viranomainen

V. 2009 ohjelma on lähtenyt toden teolla käyntiin, ja työ toteutuksen rutiinien, lomakkeiden, ohjeiden, tarkistuslistojen ja muun materiaalin tuottamiseksi on jatkunut, ja materiaalia on koko ajan paranneltu.

Ohjelmasihteeristö ja tiedotuspisteet ovat eri laajuudessa osallistuneet ohjelman toteutuksen rutiinien ja muun materiaalin parantelutyöhön. Työtä on tehty kokousten, puhelin- ja sähköpostiyhteyksien muodossa. Hallintoviranomainen on myös käyttänyt Norrbottenin läänin Lääninhallituksen juristeja sekä sisäistä tilintarkastajaa varmistaakseen, että määräyksiä ja asetuksia on sovellettu lain mukaisesti.

Pohjoinen-ohjelma on jatkanut yhteistyötään Botnia Atlantica- ja Ruotsi-Norja-ohjelmien kanssa. Yhteistyötä on tehty fyysisin tapaamisin, mutta myös puhelin- ja sähköpostiviestinnän muodossa. Yhteistyön tavoitteena on saada tietoja toistensa kokemuksista, sekä keskustella työruutiineja, lomakkeita ja tarkistuslistoja, ym. koskevista parantamishdotuksista. Hallintoviranomainen on myös edustettuna laajemmassa kokemusten vaihdon verkostossa, johon kaikki Interreg-ohjelmat, joihin Ruotsi osallistuu, kuuluvat.

Hallintoviranomainen on myös osallistunut kokouksiin Ruotsin Elinkeinoministeriön ja Tillväxtverketin kanssa, koskien asetuksia, uuden ohjelmajakson muutoksia, rooleja ym.

Hallintoviranomaisen ekonomi on vuoden aikana (maaliskuussa 2009) osallistunut tarkastusmenettelykoulutukseen muiden Interreg-ohjelmien ekonomien kanssa, sekä Ruotsin kansalliset tavoitteet 2 -ohjelmaan. Koulutus antoi hyvän mahdollisuuden vaihtaa kokemuksia tukeen oikeutetuista kustannuksista.

Heinäkuussa 2009 hallintoviranomaisen ekonomi osallistui The European Institute of Public Administration (EIPA):n järjestämään kahden päivän ”Financial Management of the EU Structural Funds” -nimiseen seminaariin. Seminaarin tavoitteena oli (1) koota yhteen sekä eurooppalaisella, kansallisella ja alueellisella tasolla työskenteleviä virkamiehiä että akateemisia asiantuntijoita, ja antaa heille mahdollisuus vaihtaa kokemuksia ja identifioida ”case of good practice” Rakennerahastojen hallinnossa eri jäsenmaissa, ja (2) keskustella eri tavoista ottaa käyttöön sääntöjä, joita hallintoviranomaisen on noudatettava, kuten tukioikeutuksen säännöt, rahataloudelliset tarkastukset, eri vastinrahoitustasot, näkökohtia valtion tuesta, ym. Seminaarissa käsiteltiin sekä tilannetta vanhojen sääntöjen valossa, että uusien sääntöjen antamia kokemuksia.

Rovaniemen tiedotuspiste ja Norjan ohjelmasihteeristö ovat osallistuneet hankkeen kaikkiin arviointikokouksiin yhdessä sihteeristön ja hallintoviranomaisen kanssa. Koordinaattorit Suomessa ja Norjassa ovat lisäksi vastanneet koordinoinnista

kansallisten rahoittajien kanssa. He ovat tukeneet ohjelman toteuttamista myös nykyisiin ja potentiaalisiin hankkeenomistajiin solmimiensa yhteyksien avulla.

Käsittelijät työskentelevät hankkeiden kanssa prosessiin suuntautuneesti valmisteluprosessin aikana ja tämän lisäksi kaikki hankkeen omistajat osallistuvat hankekoulutukseen, jossa läpileikkaavat kriteerit ovat yksi työjärjestyksen koulutuskohta. Horisontaalisiin kriteereihin liittyvän työn tuloksia hankkeessa seurataan jatkuvasti koko hankekauden ajan tilanneraporttien ja seurantakäyntien avulla.

Ohjelmasihteeristöt ovat vuoden aikana tehneet seurantakäyntejä valituissa hankkeissa. Hallintoviranomainen on osallistunut eräisiin seurantakäynteihin sihteeristöjen käsittelijöiden kanssa. Seurantakäynnit tehdään hallintoviranomaisen laatiman valintamenetelmän perusteella. Vuoden aikana on tehty yhdeksän seurantakäyntiä. Seurantakäynnit tehtiin paikan päällä kunkin hankkeen päähakijan luona. Käynnit osoittivat, että hankkeet toteutetaan suurin piirtein suunnitelmien mukaisesti.

V. 2009 paikan päällä suoritettavien tarkastuksien ohjeisto muutettiin ja tuli selymmäksi, että kansallisten tarkastajien tehtävänä on suorittaa tarkastus paikan päällä alueellisissa ohjelmissa. Hallintoviranomainen on esittänyt paikan päällä suoritettavien tarkastusten raporttimallin, jota kansallisten tarkastajien tulee käyttää ja lähettää hallintoviranomaiselle suoritettujen tarkastusten jälkeen. Ruotsalaiset tarkastajat suorittavat tarkastuksen paikan päällä valintamenetelmän mukaan. Pohjoisen-ohjelman kansallisilta tarkastajilta keräämät raportit osoittavat, että kansalliset tarkastajat ovat suorittaneet kahdeksan tarkastusta paikan päällä. Viiden päähakijan luona on käyty ja kolme tarkastusta suoritettiin osallistuvan hankekumppanin luona. Useampiakin käyntejä on käytännössä saatettu suorittaa, mutta kaikkia ei ole pidetty tarkastuksena paikan päällä asetuksen merkityksessä, eikä se siksi ole johtanut erilliseen raporttiin. Raporttien mukaan puutteita ja virheellisyyksiä ei ole todettu tarkastuksissa paikan päällä. Käydyissä hankkeissa on arvioitu tarkastus- ja tilitysrutiinien olevan hyviä.

NYPS

Aikaisemmissa vuosiraporteissa on kirjoitettu uudesta asiankäsittelyjärjestelmästä (NYPS), joka ei ole täysin toiminut.

V. 2009 järjestelmä on vakiintumassa, ja vaikka vaatii vielä paljon työtä, jotta järjestelmä toimisi hyvin, asiankäsittely toimii nykyisin suurin piirtein kokonaisuudessaan. Maksut on yhä suoritettava käsin.

Tekemättä on vielä tulostemuoduli, jota ei vielä ole rakennettu.

Todentamisviranomainen

Todentamisviranomaisena Norrbottenin lääninhallitus on v. 2009 jatkanut toiminnan sekä rutiinikuvausten ja tarkastuslistojen kehittämistä. Maksujen tarkastus- ja suoritus työ on aloitettu. Ensimmäiset maksut tuensaajille on suoritettu ja kaksi menoilmoitusta on jätetty komissiolle.

Todentamisviranomainen on v. 2009 suorittanut yhteensä 2 631 943 euroa maksuja tuensaajille.

Todentamisviranomaisen lähettänyt komissiolle kaksi menoilmoitusta niihin liittyvine maksuhakemuksineen SFC 2007:n välityksellä, lokakuussa ja marraskuussa, Komissio on vuoden aikana maksanut molemmat. Katso myös jakso 2.2 koskien komission maksuja ja ERUF:in maksamia varoja.

Seurantakomitean työ

Seurantakomitea piti 2009 kaksi kokousta.

Ensimmäinen kokous pidettiin 27. toukokuuta Kiirunassa. Kokouksessa hyväksyttiin vuosiraportti. Iltapäivällä kokous jatkui ohjauskomitean kanssa. Siinä informoitiin uudesta käynnissä olevasta toteutusjärjestelmän arvioinnista. Esiteltiin kolme hanketta: Saamin kieli ja kulttuuri, Saamelaisessa huoneessa ja Saemetthe die.

Toinen kokous v. 2009 pidettiin 13. marraskuuta Altassa. Toteutusjärjestelmän arviointiraportin loppuversio esiteltiin ja kokous päätti, että hallintoviranomainen jättää seuraavalle kokoukselle ehdotuksen suositusten käsittelystä. Lisäksi päätettiin perustaa työryhmä ohjelman EU:n Itämerenalueen strategian käsittelemiseksi. Esitellyt hankkeet olivat E-terveys ja Arctic.

Toteutusorganisaation arviointi

Arviointisuunnitelman mukaisesti toteutusorganisaation arvioinnin hankintaan ryhdyttiin joulukuussa 2008. Hankinta oli Interreg IVA Pohjoisen, Botnia-Atlantican ja Ruotsi- Norja ohjelman yhteinen. Seurantakomiteoiden kulloisetkin sihteeristöt Tillväxtverketissä koordinoivat hankintaa. Maaliskuussa 2009 hallintoviranomaiset päättivät kolmen ohjelman ja Nutekin (myöhemmin Tillväxtverket) puolesta, että Nordregio suorittaisi arvioinnit. Kolmen ohjelman arviointien tulisi sopimuksen mukaan olla valmiit syys-lokakuussa 2009, mistä myöhästettiin huomattavasti. Loppuraportti jätettiin tammikuussa 2010.

Ajatus toteutusorganisaatioiden arvioinnin yhteisessä hankinnassa oli, että arvioijat voisivat verrata kolmea ohjelmaa ja ottaa esille parhaat osat jokaisesta ohjelmasta mahdollisina muutosehdotuksina muille. Kolme tutkijaa on vastannut omasta ohjelmastaan. Vertailua ohjelmien välillä tapahtui vain pienessä määrin.

4 Prioriteetti 1 – Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite: Alueen elinkeinoelämä koostuu v. 2013 entistä useammista ja liikevaihdoltaan entistä vahvemmista yrityksistä, jotka toimivat sekä uusilla että vakiintuneilla aloilla hallinnollisten rajojen rajoittamatta toimintaa

Osatavoite 1

Pienet ja keski-suuret yritykset kehittävät uusia tuotteita ja palveluja strategisilla kehittämisalueilla.

Osatavoite 2

Rajat ylittävä verkosto ja liikesuhteet luodaan pienten ja keski-suurten yritysten välille.

Osatavoite 3

Pienet ja keski-suuret yritykset laajentavat markkinoitaan strategisilla kehittämisalueilla.

Prioriteetin 1 – elinkeinoelämän kehittäminen – tavoitteena on tukea elinkeinoelämän kehitystä ohjelma-alueella. Yhdistetty liiketoiminta-, palvelu- ja tuotekehitysosaaminen on ohjelma-alueella suurta. Rajat ylittävä yhteistyö mahdollistaa huippuosaamisen tarjoamisen pienille ja keski-suurille yrityksille, mikä voi auttaa yrityksiä kehittymään ja vahvistamaan asemiaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Ohjelmalla on tärkeä merkitys myös tapaamispaikkojen luomisessa PK-yrityksille niin, että ne voivat oppia tuntemaan toisensa ja solmia uusia rajat ylittäviä liikesuhteita

4.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus

Nykyinen päätöksentekotilanne

Vuoden 2009 alussa oli valmisteilla 12 hakemusta ja vuoden aikana saapui sihteeristölle vielä 22 hankehakemusta prioriteettiin 1. Alla olevasta taulukosta selviää, että 10 hankehakemusta on peruutettu v. 2009. Jäljellä olevista hakemuksista on v. 2009 myönnetty rahoitusta kahdeksalle hankkeelle (joista yksi esiselvitys) ja yhdeksän hakemusta (joista kaksi esiselvityshakemusta) ovat saaneet hylkäyspäätöksen priorisoidulla alueella 1. Vuoden lopussa oli seitsemän hakemusta (joista yksi esiselvitys), jotka vielä olivat valmisteilla.

Taulukko 5 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä prioriteetissa 1.

Prioriteetti 1	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	8	8							16
Hylätyt	0	5	9							14
Perutut	0	11	10							21
Hakemukset yhteensä	0	24	27							51

Taloudelliset tiedot

Prioriteetissa 1 on 31.12.2009 mennessä päätetty yhteensä 3 565 344 euroa (32 %) ERDF:n budjetista. Budjetoiduista Norjan Interreg-varoista on päätetty 876 738 euroa (31 %). Yhteensä 1 737 euroa on palautettu rahastolle.

Liitteen 1 mukaan yksityiset osuudet käteisten varojen ja aatteellisen oman työn muodossa hyväksytyihin hankkeisiin olivat 386 175 euroa (Ruotsi + Suomi).

Taulukko 6 Päätetyt varat prioriteetti 1

Prioriteetti 1	Budjetti yhteensä EURO	Päätetty per 2009-12-31	Palautettu per 2009-12-31	Jäljellä per 2009-12-31
ERDF-rahoitus	11 095 705	3 565 344	1 737	7 532 098
Norjan interreg rahoitus	2 839 416	876 738	0	1 962 678

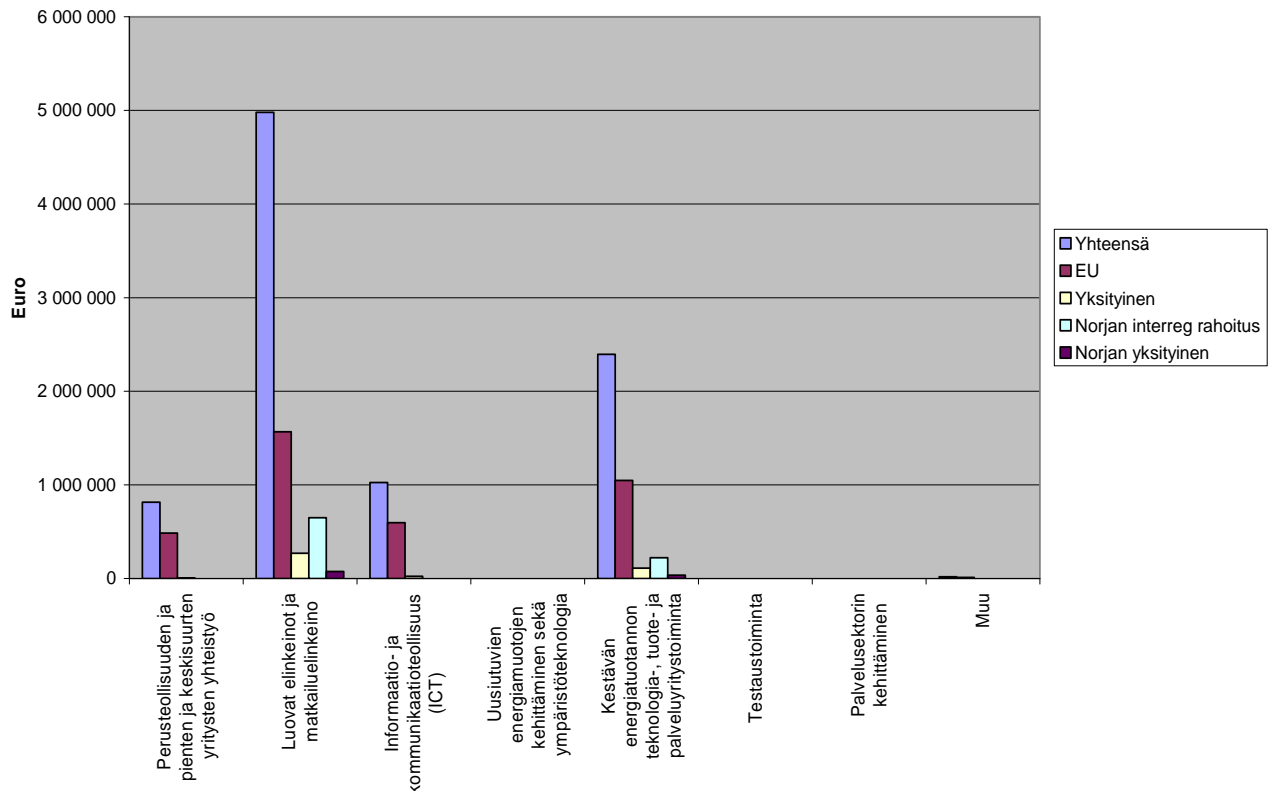
4.2 Kehityksen analyysi

Myönnetty varat per strateginen kehittämisalue

Ohjelmassa määritetään eräitä rajat ylittävän elinkeinoelämän yhteistyön strategisia kehittämisalueita. Ohjelmarahoitteisten hankkeiden tulee prioriteetilla 1 – Elinkeinoelämän kehittäminen pääsääntöisesti koskea ohjelmassa ehdotettuja strategisia kehittämisalueita.

Alla olevasta kaaviosta selviää myönnettyjen varojen jakauma ohjelmassa määritettyjen elinkeinoelämän yhteistyön strategisten kehittämisalueiden välillä. Kaaviosta selviää, että kaikilla strategisilla alueilla on hyväksytyjä hankkeita, lukuun ottamatta koetoiminnan, palvelusektorin kehittämisen ja ympäristötekniikan alueita. Aikaisempiin vuosiin verrattuna tilanne on tässä mielessä sama. V. 2009 on myönnetty rahoitusta luoville elinkeinoille ja elämysteollisuudelle, sekä palvelu- ja tuoteyrittämisen hankkeille. Kuusi kahdeksasta v. 2009 hyväksytystä hankkeesta kosketi luovia elinkeinoja ja elämysteollisuutta.

Kaavio 3. 31.12.2009 mennessä myönnetyt varat strategisen kehittämisalueen mukaan prioriteetista 1

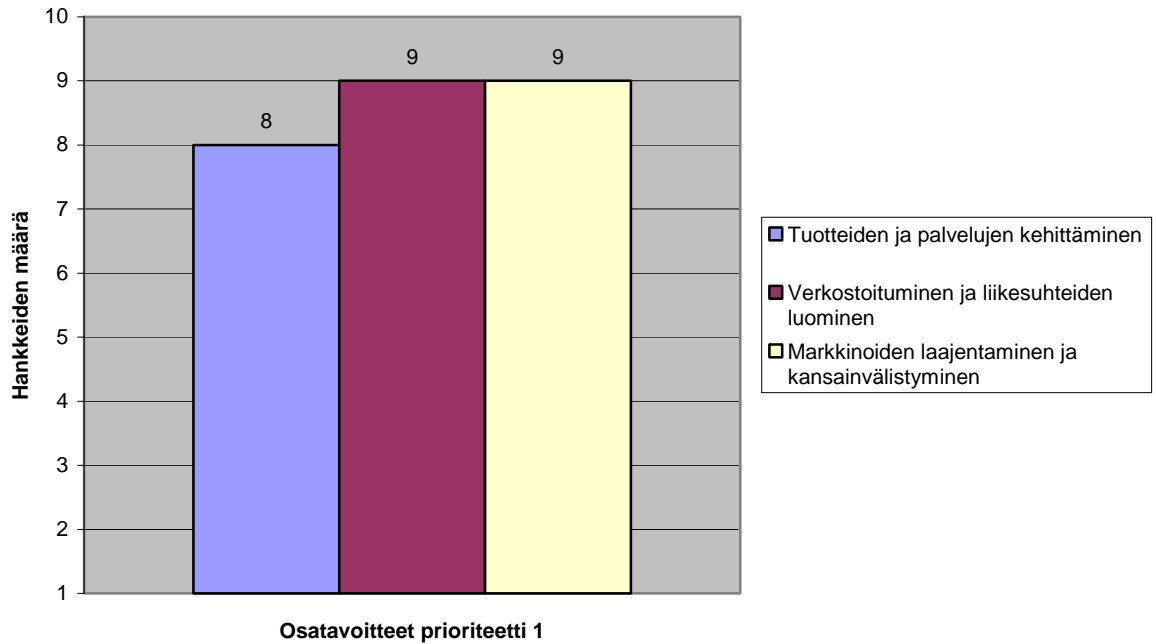
Voidaan todeta, että vuoden 2009 aikana ei ole tapahtunut huomioituja kehittämialueita koskevaa muutosta prioriteetissa 1. On yhä kehittämialueita, joilla rajat ylittävä yhteistyö ei ole päässyt alkuun. Tilanne on tiedossa, ja mm. ohjelman uutiskirjeessä on kuulutettu elinkeinoelämän hankkeita alueilla, jotka eivät vielä ole edustettuina hyväksytyjen hankkeiden joukossa. Ohjelmakaudesta on kuitenkin useita vuosia jäljellä, joten toivotaan, että ohjelmaan esitetään myös hankkeita kaivatuilla kehittämialueilla. Lisäksi on viitteitä siitä, että ensi vuoden aikana tapahtuu asiassa myönteistä kehitystä

Osatavoitekohtaiset hyväksytyt hankkeet

Ohjelmassa määritetään eräitä osatavoitteita jokaiselle prioriteetille. Osatavoitteet kuvaavat *minkä tyyppistä* rajat ylittävää yhteistyötä ohjelmarahoitteisten hankkeiden tulee kehittää. Hankkeessa voi olla toimintoja, jotka sopivat yhteen yhden tai useamman prioriteetin 1 osatavoitteen kanssa.

Alla olevasta kaaviosta selviää kulloistenkin prioriteetti 1 osatavoitteiden täyttämiseen vaikuttavien toimintojen sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä. Kaaviosta selviää myös, että eri osatavoitteiden välillä vallitsee tasapaino koskien hankkeiden määrää, joilla on yhteys kulloiseenkin osatavoitteeseen. On todettava, että v. 2009 myönnettiin rahoitusta viidelle tuotteen ja palvelun kehittämiseen tähtäävälle hankkeelle. Neljä näistä on elämyselinkeinohankkeita.

Kaavio 4 Hankkeiden määrä 31.12.2009 mennessä, joihin sisältyvät prioriteetti 1 kunkin osatavoitteen täyttymiseen vaikuttavat toimet

Yhteenvedona voidaan todeta että toteutustilanne kytkettynä osatavoitteisiin näyttää hyvältä. Erityisen myönteistä on, että elinkeinoelämän yhteiseen tuote- ja palvelukehitykseen liittyvä yhteistyö on nyt päässyt alkuun prioriteetissa 1.

4.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analysointi

31.12.2009 mennessä on kaksi hanketta päättynyt prioriteetissa 1 – Elinkeinoelämän kehittäminen, joista molemmat ovat olleet esiselvityshankkeita. Toinen niistä on johtanut päähakemukseen, johon on myös myönnetty rahoitusta. Yhteensä 14 hanketta on käynnissä, eikä yhtään päätöstä ole kumottu.

Taulukko 7 Käynnissä olevien, päätettyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä priorisoidulla alueella 1. Tilanne 31.12.2009

Prioriteetti 1	Käynnissä olevat	Päättyneet	Perutut	Yhteensä myönnettyjä hankkeita
Esiselvityshanke	2	2	0	4
Hanke	12	0	0	12
Yhteensä	14	2	0	16

Koska esiselvityshankkeeseen ei ole kytketty indikaattoreita, prioriteetin 1 tulosta ei voida esitellä tässä vuosiraportissa.

4.4 Läpileikkaavat teemat prioriteetissa 1

Prioriteetissa 1 tähän mennessä myönnettyistä hankkeista kolmeen sisältyy erityisiä indikaattoreita, jotka liittyvät työllisyyteen ja naisten yritystoimintaan sekä integraatioon ja moninaisuuteen. Kahdeksaan hankkeeseen sisältyy erityisiä indikaattoreita, jotka liittyvät ympäristötietoisuuteen ja ekologiseen kilpailukykyyn. Tuloksia ei vielä ole mahdollista analysoida, koska hankkeet ovat edelleen kesken.

Ohjelmassa on myös kartoitettu hankeorganisaatioiden sukupuolijakaumaa. Voidaan todeta, että prioriteetissa 1 myönnettyjen hankkeiden vetäjistä 49 % on naisia ja 51 % miehiä (koko- ja osa-aikaisia). Hankkeiden hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta huolehtivista 100 % on naisia. Prioriteetin 1 ohjausryhmien jäsenistä 30 % on naisia ja 70 % miehiä.

4.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 1 toteutukseen.

4.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista

SensorBand II - SensorBand in Real Life Environment

Pohjois-Ruotsissa ja Suomessa on useita yrityksiä, joiden tuotteet kuuluvat hoiva-alan piiriin, ja joilla on tarve edelleen kehittää palvelujaan, mm. eri anturijärjestelmillä toimivia hälytysjärjestelmiä. Vuosina 2006-07 suoritetun SensorBand TK-hankkeen tulos osoitti mahdollisuuden kehittää uusia palveluita, jotka voivat sekä tehostaa hoiva-alaa että lisätä iäkkäämpien henkilöiden turvallisuutta niin, että he voivat jatkaa asumista omassa kodissaan. Mutta on yhä monta tärkeää kysymystä, jotka kaipaavat vastausta, esim. kuinka hyvin toimii kaatumisanturijärjestelmä, sekä hoiva-alan näkökulmasta että käyttäjän näkökulmasta. Myös eräitä eettisiä kysymyksiä on selvitettävä, esim. mahdollisuus ”valvoa” iäkkäämpää henkilöä, tavoitteena tunnistaa syntynyt vakava tilanne.

Hankkeen tavoitteena on kehittää, etabloida ja arvioida kaatumisanturijärjestelmä, jota voidaan käyttää Suomen ja Ruotsin vanhustenhoidossa. Hankkeen tulee myös varmistaa, että palvelu täyttää toiminnalliset vaatimukset ja vaadittua asiakashyötyä, sekä tieteellisten tutkimusten avulla tutkia toimeliaisuuden ja liikkumisen kytkennän, dokumentoida miten riskihenkilöt voidaan tunnistaa ja ehkäistä kaatumiset. Hankkeessa on monta eri työaluetta. Alueella *Kaatumisanturijärjestelmäpalvelun kehittäminen* kehitetään anturilaitteita ja -ohjelmia, sekä rakennetaan kaatumisanturielektroniikan kapseli ja vyö. *IP-pohjainen palvelualusta* tarjoaa perinteisen hälytysjärjestelmän ja laajennetun toiminnallisuuden uusien palveluiden integroimiseksi hoiva-alalla, jossa jokainen käyttäjä saa hälytysnapin ja turvatervinaalin, joka laajakaistamodeemilla liitetään Internetin kautta kulloisenkin vanhustenhoitoalueen olemassa olevaan hälytysjärjestelmään. Hankkeeseen kuuluu myös tutkimusta, arviointia ja kokeita todellisessa ympäristössä, ennen kuin voidaan ottaa palvelu käyttöön.

Hanke on yhteistoimintahanke ruotsalaisten organisaatioiden Kalix Electropolis AB, CareTech AB, Luulajan tekninen yliopisto, Terveystiede, Luulajan tekninen yliopisto/EISLAB, Kalixin kunta, ja suomalaisten organisaatioiden National Semiconductor Finland Oy, Oulun yliopisto/Lääketieteen tekniikka, Oulun diakonissa laitoksen säätio sekä Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, välillä.

Nordic Business Link

Nordic Business Link -hankkeen tavoitteena on hyödyntää alueen kansainvälisen työn luomia mahdollisuuksia. Yhteistyön on oltava operatiivista, yritysläheistä ja sen on keskityttävä konkreettisiin liiketoimintaan tähtääviin toimiin. Seuraavia aloja pidetään erityisen kiinnostavina hankkeen työstäviksi:

- Uusiutuva energia ja tekniikka
- Palvelujen kehittäminen tietotekniikan ja telekommunikaatiotekniikan avulla
- Urakointityö metalli- ja rakennusallalla
- Elämysteollisuus ja luovat elinkeinot

Hanke järjestää alakohtaisia tapaamisia, joihin osanottajat valitaan kiinnostuksen ja tarpeen mukaan ("Business to business" -tapaamiset), sekä yhteisiä liikemiesdelegaatioita, jotka esimerkiksi käyvät tietyllä alueella tai messuilla. Tavoitteena on kohdata ympäröivä maailma vahvana osapuolena, ja siten houkuttaa uusia liikekumppaneita tekemään kauppvoja alueella. Hanke on mm. ollut mukana järjestämässä Bothnian Arc Matchmaking Event -tapahtuman Oulussa ja Partnering Event -tapahtuman Skellefteåssa.

Hankkeessa kehitetään myös alueen yritysten vientipätevyyttä järjestämällä yhteistä koulutusta, jossa keskitytään vientikysymyksiin, kuten juridiikka ja liiketoimintakulttuuri, miten erityinen markkina toimii, mitkä ohjausmekanismit vaikuttavat kauppoihin ja markkinatietoon, ym. Koulutuksen lisäksi hankkeeseen kuuluu myös neuvontaa ja tietojen hakua, jolla tuetaan yrityksiä yksittäisissä liiketapahtumissa. Monet hankkeeseen osallistuvat yritykset ovat jo kehittäneet kansainvälistä toimintaansa, ja ne ovat löytäneet uusia liikemahdollisuuksia Nordic Business Linkin puitteissa järjestettyjen toimintojen tuloksena.

Nuorille tarjotaan mahdollisuutta osallistua seminaareihin ja tapaamisiin, jossa kokeneet ja etabloituneet yrittäjät ja alueen nuoret voivat vaihtaa kokemuksiaan. Hanke on Norrbottenin kauppakamarin (Ruotsi), Oulun seudun yrityspalvelukeskuksen (Suomi) ja VINNin (Norja) välinen yhteistoimintahanke

Varangerin alueen ja Pohjois-Lapin alueen matkailun kehittämistyökalu.

Pohjois-Suomen ja Pohjois-Norjan matkailuelinkeino pohjautuu perinteisesti alueen monivivahteiseen luontoon sekä alueen erittäin houkuttavaan maantieteelliseen sijaintiin. Kesämatkailulla on Jäämerellä tärkeä osa. Talvimatkailun painopiste on Pohjois-Lapin kylissä ja Saariselän matkailukeskuksessa. Pohjois-Lapin ja Varangerin vuonon matkailun kehittäminen ympärivuotiseksi on siksi haaste sinällään. Jatkuvasti kasvavan matkailun ratkaisujen löytämiseksi haetaan alueen palvelujen kehittämistä luonnon vetovoiman avulla. Alueella on yhä hyödyntämättömiä luonnonmatkailun mahdollisuuksia mm. Varangerin vuonon Nessebyssä.

Hankkeeseen kuulu rajat ylittävä matkailuelinkeinon ja muiden elinkeinojen organisaatioiden välisen elinkeinoelämän yhteistyö Varangerin alueella ja Pohjois-Lapissa. Tavoitteena on myös luoda edunvalvojien verkosto, koota se yhteen tietojen ja tarjousten vaihtamiseksi sekä verkoston kumppanien välisen tiiviin keskusteluyhteyden ylläpitämiseksi. Yhteistyössä hyödynnetään aikaisempaa työtä ja saavutettuja matkailuhankkeiden tuloksia. Yhä kiristyvässä kansainvälisessä kilpailussa matkailun alalla vaaditaan uusia, houkuttavia matkailutuotteita. Hanke mahdollistaa mm. tuotteiden, kuten rajat ylittävien moottorikelkka- ja vaellusreittien kehityksen.

Hanke on **Suomen Inarin kunnan** ja Norjan Nessebyn kunnan yhteistoimintahanke.

5 Prioriteetti 2 – Tutkimus, kehitys ja koulutus

Tavoite: Alueen tutkimus- ja oppilaitokset luovat vuoteen 2013 mennessä yhteiset tutkimus- ja koulutusympäristöt, jotka vahvistavat alueen kilpailukykyä strategisilla kehittämisalueilla ja osallistuvat aktiivisesti eurooppalaiseen tutkimus- ja koulutusympäristöön.

Osatavoite 1

Alueen oppilaitokset kehittävät yhteistyötä strategisilla koulutusaloilla.

Osatavoite 2

Alueen tutkimuslaitokset kehittävät yhteisiä tutkimusympäristöjä elinkeinoelämää tukevilla tutkimus- ja innovaatioaloilla.

Osatavoite 3

Alueen elinkeinoelämä, julkiset toimijat ja tutkimus- ja oppilaitokset parantavat yrittäjyyden, innovaatioiden ja menestyksekkäiden innovaatioympäristöjen taustalla olevien mekanismien osaamistaan.

Verkoston luominen ja strategisten yhteenliittymien kehittäminen tutkimus- ja oppilaitosten välille on lähtökohta pitkän aikavälin rajat ylittävälle yhteistyölle. Tärkeä tavoite prioriteetissa 2 on tutkimusrahoituksen lisääminen tukemalla yhteistoimintaa, jonka tavoitteena on osallistuminen eurooppalaisen tutkimus- ja koulutusympäristön toimintoihin. Tutkimustoimintojen tulee kohdistua selvästi elinkeinoelämään ja kasvuun niin, että ne edistävät alueen kehittymistä ja tukevat Lissabonin strategian mukaisten tavoitteiden täyttämistä. Tutkimusalueilla tulee lisäksi olla tukeva pohja alueen oppilaitosten osaamisessa, minkä lisäksi niiden tulee sisältyä ohjelmassa määritettyihin strategisiin kehittämisalueisiin.

Laajasti käsitettyjen osaamisen ja taitojen saatavuus on ratkaisevan tärkeää ohjelma-alueen kilpailukyvyllä. Koko elämän kestävän oppimisen merkitys kasvaa. Tuotannon, tekniikoiden ja osaamisen jatkuva uudistuminen sekä pätevän työvoiman saatavuus ovat edellytys sille, ettei elinkeinoelämän kehitys alueella tyrehdy. Yhteisten koulutusohjelmien kehittäminen voi tukea kansainvälistymistä, huippuosaamista ja työvoiman tasaista saatavuutta alueella.

Nuoria yrittäjyyteen kannustavien toimintatapojen kehittäminen on käynnissä alueellisesti. Kannustuksen jatkuminen sekä teoreettisilla että käytännön koulutusaloilla on tärkeää elinvoimaiselle elinkeinoelämälle raja-alueella.

5.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus

Nykyinen päätöksentekotilanne

Vuoden 2009 alussa oli valmisteilla 11 hakemusta. Vuoden aikana saapui 13 prioriteettiin 2 kuuluvaa hakemusta Pohjoinen-ohjelman sihteeristöön. Alla olevasta taulukosta selviää, että 3 hakemusta on peruttu vuoden aikana. Jäljelle jääneistä hakemuksista on v. 2009 tehty 11 myönteistä päätöstä ja neljä hylkäyspäätöstä prioriteetissa 2. Hyväksytyistä hankkeista kolme oli esiselvityksiä. Yksi esiselvityshanke on päätynyt v. 2009. Vuoden 2009 lopussa kuusi hanketta oli yhä valmisteluasteella.

Taulukko 8 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä prioriteetissa 2

Prioriteetti 2	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	4	11							15
Hylätyt	0	2	4							6
Perutut	0	13	3							16
Hakemuksia yhteensä	0	19	18							37

Taloudelliset tiedot

Prioriteetissa 2 on 31.12.2009 mennessä päätetty yhteensä 4 633 319 euroa (56 %) ERDF:n budjetista. Budjetoiduista Norjan Interreg-varoista on päätetty 615 775 euroa (31 %). Yhteensä 2 291 euroa on palautettu rahastolle.

Liitteen 1 mukaan yksityiset osuudet käteisten varojen ja aatteellisen oman työn muodossa tähän mennessä myönnettyihin hankkeisiin olivat 58 960 euroa (Ruotsi + Suomi).

Tähän mennessä yksi esiselvitys on päätynyt prioriteetissa 2 ja se johti 2 291 euron palautukseen rahastolle.

Taulukko 9 Päätetyt varat prioriteetissa 2

Prioriteetti 2	Budjetti yhteensä EURO	Päätetty per 2009-12-31	Palautettu per 2009-12-31	Jäljellä per 2009-12-31
ERDF-rahoitus	8 241 454	4 633 319	2 291	3 610 426
Norjan interreg rahoitus	1 986 618	615 775	0	1 370 843

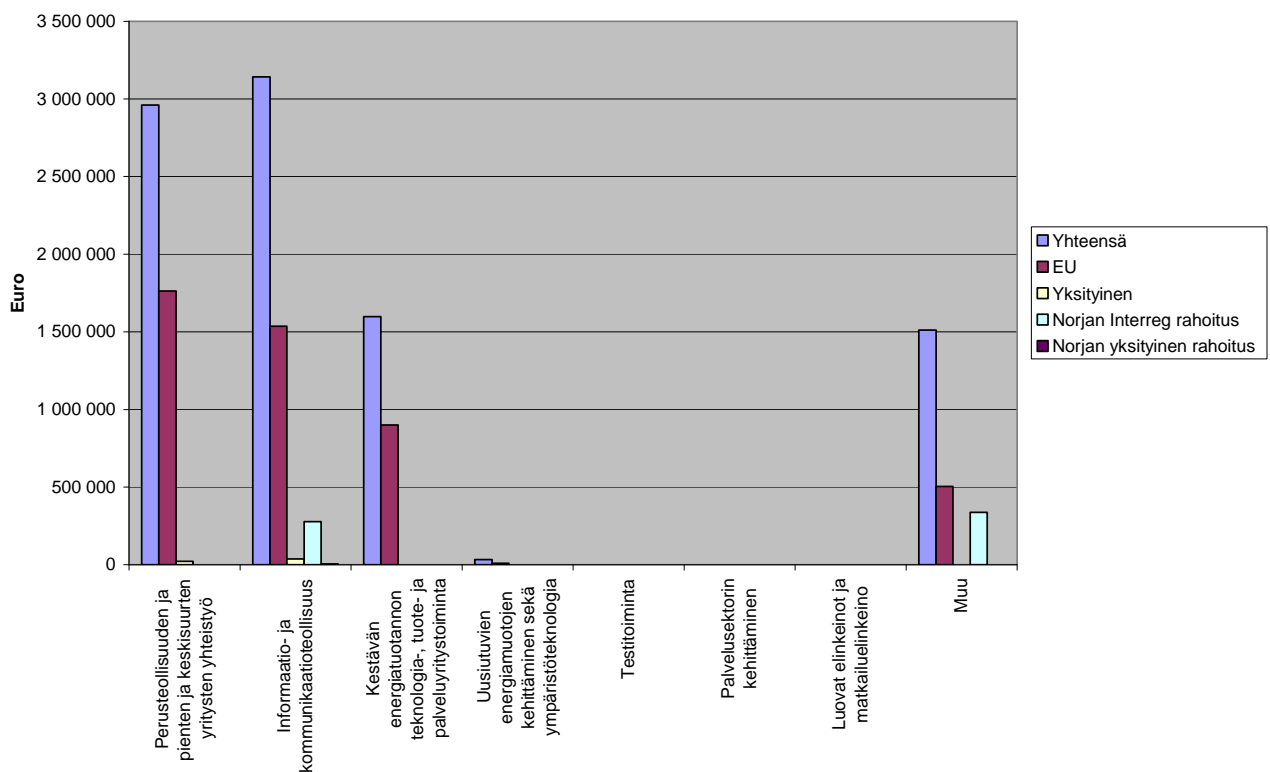
5.2 Kehityksen analyysi

Myönnetty varat per strateginen kehittämisalue

Ohjelmassa määritetään eräitä rajat ylittävän tutkimus- ja kehitysyhteistyön strategisia kehittämisalueita. Ohjelmarahoitteisten hankkeiden tulee prioriteetissa 2 – Tutkimus, kehitys ja koulutus - pääsääntöisesti koskea ohjelmassa ehdotettuja strategisia kehittämisalueita. Tavoitteena on myös, että ohjelmarahoitteiset tutkimustoimet kannustaisivat osanottoon Euroopan tutkimus- ja koulutusympäristön toimintoihin.

Alla olevasta kaaviosta selviää myönnettyjen varojen jakauma ohjelmassa määritettyjen tutkimus- ja koulutusyhteistyön strategisten kehittämisalueiden välillä. Kaavio osoittaa, että tänä päivänä on kolme suhteellisen vahvaa rajat ylittävää yhteistyöaluetta. Perusteellisuuden ja Pk-yritysten väliseen yhteistyöhön kytketty tutkimus- ja koulutustoimien rahoitus on kasvanut verrattuna viime vuoteen. Vuoden 2009 aikana uusia yhteistyöalueita ovat tieto- ja viestintäteollisuus (TVT) ja uusiutuvien energiamuotojen kehitys ja ympäristöteknologia. Tieto- ja viestintäteollisuuden kategorian hankkeiden määrä on v. 2009 kasvanut nolosta kuuteen hankkeeseen. Tänä päivänä puuttuvat koetoiminnan, palvelusektorin kehityksen ja luovien elinkeinojen ja elämysteollisuuden projektit. Kategoriassa ”Muut” on hankkeita, jotka yleisesti koskevat yrittäjyyttä.

Kaavio 5 31.12.2009 mennessä myönnetty varat strategisen kehittämisalueen mukaan prioriteetissa 2

Rajat ylittävä tieto- ja viestintäteollisuuteen liittyvä tutkimus- ja koulutusyhteistyö on v. 2009 vahvimmin kehittynyt kehittämisalue prioriteetissa 2. Tässä yhteydessä on mielenkiintoista valottaa, minkä tyyppin hankkeita kategoriassa esiintyy. Kaikkien hyväksytyjen hankkeiden yhteinen nimittäjä on tietotekniikka, mutta sovellusalueet eroavat toisistaan. Eräissä hankkeissa on esimerkiksi kytkentä luoviin elinkeinoihin, jossa tekniikkaa kehitetään, jotta luotaisiin uusia virtuaalisen soitinopetuksen mahdollisuuksia. Toinen esimerkki on miten peliteollisuuden tekniikkaa voidaan hyödyntää uusien Internet-pohjaisten terveyspalvelujen kehityksessä. Lisäksi on hanke, joka tutkii mahdollisuuksia käyttää viestintä- ja tietotekniikkaa Pk-yritysten tuottavuuden nostamiseksi.

Ohjelmassa on hyvin saavutettu asetettu tavoite, jossa kannustetaan osallistumaan Euroopan tutkimus- ja koulutusympäristön toimintoihin. Kaikkiin hyväksytyihin tutkimushankkeisiin, lukuun ottamatta esiselvityksiä, kuuluvat valmistelut rahoitushakuun esimerkiksi FP 7:stä, CIP:stä tai CRAFT:ista.

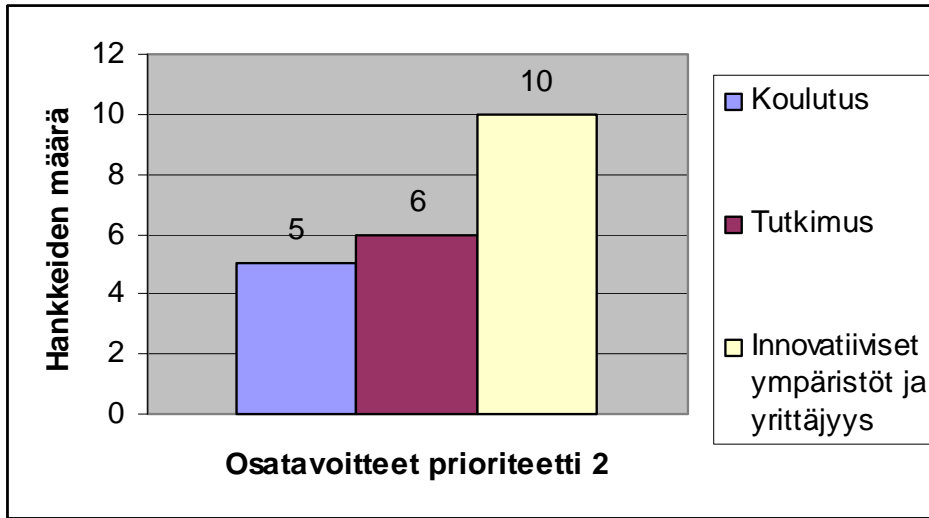
Yhteenvetona voidaan todeta, että prioriteetin 2 toteutus etenee hyvin, ja 31.12.2009 mennessä on päätetty jopa 56 % alueen budjetista. Tietyillä kehittämisalueilla puuttuu vielä hankkeita. Marraskuun määräaikaan mennessä jätettyjen hakemusten joukossa oli kuitenkin hakemuksia, jotka koskivat eräitä puuttuvia kehittämisalueita. Tätä kirjoitettaessa Pohjoisen ohjauskomitea on puoltanut joukkoa hakemuksia, joista yksi on koetoiminnan yhteistyöhanke.

Osatavoitekohtaiset hyväksytyt hankkeet

Ohjelmassa määritetään eräitä osatavoitteita jokaiselle priorisoidulle alueelle. Osatavoitteet kuvaavat *minkä tyyppistä* rajat ylittävää yhteistyötä ohjelmarahoitteisten hankkeiden tulee kehittää. Hankkeessa voi olla toimintoja, jotka sopivat yhteen yhden tai useamman prioriteetin osatavoitteen kanssa.

Alla olevasta kaaviosta selviää hyväksytyjen hankkeiden määrä, joihin sisältyvät prioriteetin 2 kulloisenkin osatavoitteen täyttymiseen vaikuttavat toimet. Kaaviosta selviää, että eri osatavoitteiden välillä on tasapaino koskien hankkeiden määrää, joissa on kytkentä kulloiseenkin osatavoitteeseen. On tavallista, että yhdessä ja samassa hankkeessa kehitetään sekä tutkimus- että koulutusyhteistyötä. Osatavoitetta 3 osoittava pylväs, yrittäjyyden, innovaatioiden ja innovaatioympäristöjen osaamisen kehitys, on kaaviossa korkein.

Kaavio 6 Hankkeiden määrä per 31.12.2009, joihin sisältyvät prioriteetin 2 kulloisenkin osatavoitteen täyttymiseen vaikuttavat toimet

Voidaan todeta, että hyväksytyt hankkeet tekevät aktiivista työtä kaikkien prioriteetin 2 osatavoitteiden täyttämiseksi. On kuitenkin todettava että suurin osa yhteisten koulutusympäristöjen kehitystoimista tapahtuu yliopistotasolla. Kun on kyse osatavoitteesta 3, innovatiiviset ympäristöt ja yrittäjyys, korkea pylväs osoittaa, että kyseessä olevaa aihetta koskevan kokemusten ja osaamisen vaihto on luonnollinen osa ohjelmarahoitteisesta tutkimus- ja koulutusyhteistyöstä.

5.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analyysi

Yksi hanke on 31.12.2009 mennessä päätynyt prioriteetissa 2. Hanke oli esiselvitys, joka päättyi hankehakemukseen, johon myös myönnettiin rahoitusta v. 2009. Yhteensä 14 projektia on käynnissä, eikä yhtään päätöstä ole kumottu.

Taulukko 10 Käynnissä olevien, päätettyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä prioriteetissa 2. Tilanne 31.12.2009

Prioriteetti 2	Käynnissä olevat	Päättyneet	Perutut	Yhteensä myönnettyjä hankkeita
Esiselvityshanke	3	1	0	4
Hanke	11	0	0	11
Yhteensä	14	1	0	15

Koska esiselvityshankkeeseen ei ole kytketty indikaattoreita, prioriteetin 2 tulosta ei voida esitellä tässä vuosiraportissa.

5.4 Lämpölämpöteemat prioriteetissa 2

Prioriteetista 2 tähän mennessä myönnettyistä hankkeista kahteen sisältyy erityisiä indikaattoreita, jotka liittyvät koulutus- ja tutkimuspanostuksiin tai joiden avulla pyritään muuttamaan perinteisiä sukupuolimalleja tai lisäämään moninaisuutta. Kahteen hankkeeseen sisältyy erityisiä indikaattoreita, jotka liittyvät energia- ja ympäristöteknologiaan ja luonto- ja kulttuurisarvojen kestävään hyödyntämiseen. Tuloksia ei vielä ole mahdollista analysoida, koska hankkeet ovat edelleen kesken.

Ohjelmassa on myös kartoitettu hankeorganisaatioiden sukupuolijakaumaa. Voidaan todeta, että prioriteetista 2 myönnettyjen hankkeiden vetäjistä 30 % on naisia ja 70 % miehiä (koko- ja osa-aikaisia). Hankkeiden hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta huolehtivista 97 % on naisia ja 3 % miehiä. Ohjausryhmien jäsenistä prioriteetissa 2 31 % on naisia ja 69 % miehiä.

5.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 2 toteutukseen.

5.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista

Meän koulu

Meän koulu on Pohjois-Ruotsin ja Suomen kaivoselinkeinon osaamiskehitykseen suuntautuva hanke. Alueella on käynnissä laajoja niin kaivoselinkeinon kuin perusteellisuuden investointeja. Kohonneiden osaamisvaatimusten ja huomattavan sukupolvenvaihdoksen kanssa nämä investoinnit tuovat suuria haasteita alueen henkilöstö- ja osaamistarjonnalle.

Hankkeen tavoitteena on kaivoselinkeinon, perusteellisuuden ja alihankkijoiden tarpeiden pohjalta kehittää perus- ja huipputaso koulutusmoduuleja sekä johtajakoulutusta. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä työvoiman liikkuvuutta rajojen yli (Ruotsi – Suomi) ja kartuttaa tietoa strategisesta osaamishuollosta, henkilöstökehityksestä sekä monikulttuurisuudesta asianomaisissa yrityksissä. Hankkeen tavoitteena on, että kaivoselinkeinolle, perusteellisuudelle ja sen alihankkijoille Pohjois-Ruotsissa ja Suomessa olisi tarjolla peruskoulutusta uusille työntekijöille, huippukoulutusta työntekijöille, joilla on syvällisemmän osaamisen tarve, sekä johtajakoulutusta palveluksessaan oleville työnjohtajille, jotka tarvitsevat osaamisen kehittämistä.

Osaamishuolto hoidetaan hankkeessa yhteistoimintana monella tasolla. Osittain rajan yli problematiikan valottamiseksi EU:n näkökulmasta, osittain yritysten välillä, jotka tavallisesti kilpailevat keskenään samoilla markkinoilla, mutta jotka ovat todenneet, että yhteistyötä tarvitaan näissä kysymyksissä. Käynnissä olevassa johtajakoulutuksessa, joka on koekoulutus, on yhdeksän osanottajaa ruotsalaisista yrityksistä ja kymmenen osanottajaa suomalaisista yrityksistä. Koulutuksessa keskitytään osanottajien ja molempien maiden yritysten väliseen verkostoitumiseen ja kokemusten vaihtoon. Työvoiman kasvavan rajat ylittävän liikkuvuuden odotusten johdosta kulttuuri- ja kielikysymykset ovat ajankohtaisia, ja näillä aiheilla on keskeinen osa johtajuuskoulutuksessa. Johtajakoulutuksessa haetaan myös muotoja, joilla tehokkaasti voidaan ryhmissä kouluttaa erikielisiä osanottajia.

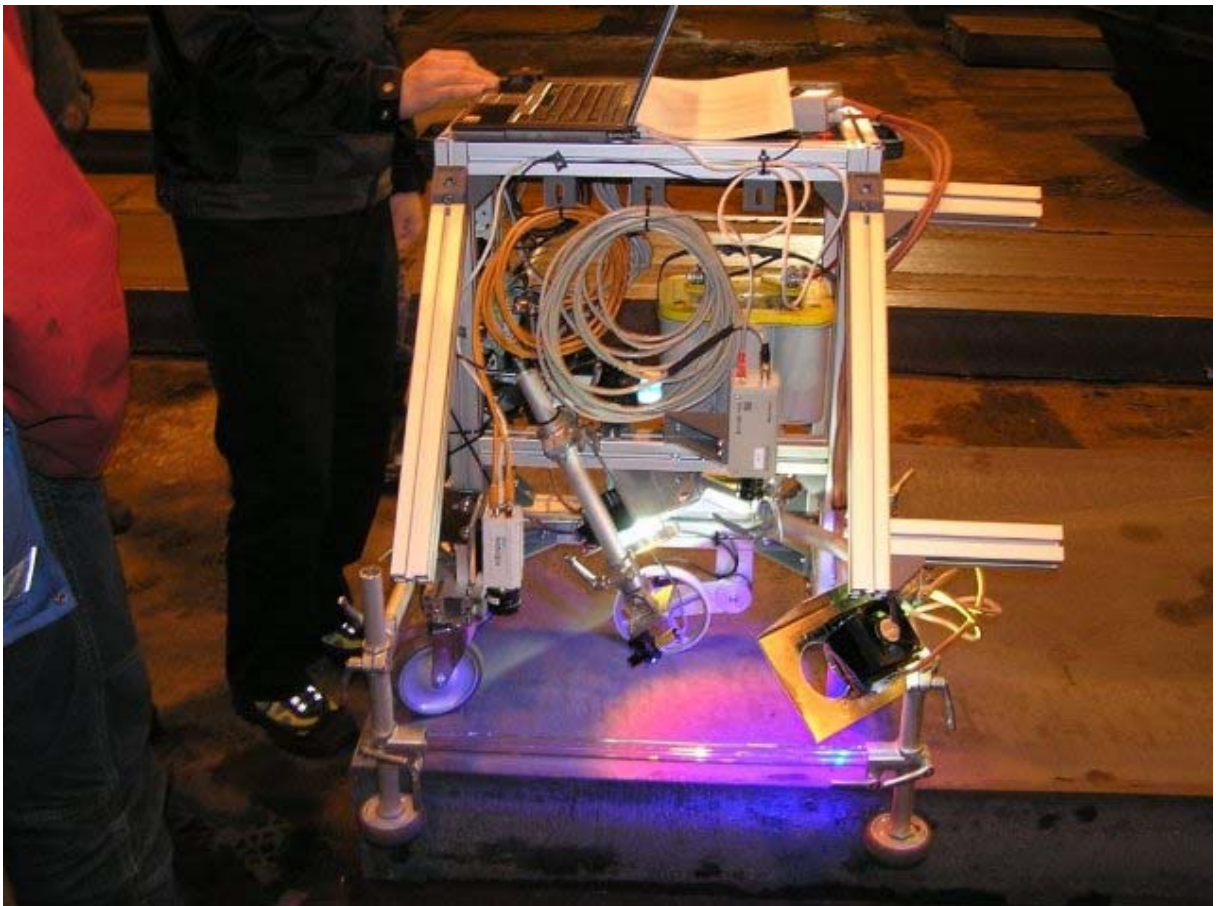
Hanke on Lapplands kommunalförbund (Ruotsi) ja Lappia, Kemi-Tornionlaakson kuntayhtymän (Suomi) yhteistoimintahanke

VSP - Vision System research Plattform

Hankkeen tavoitteena on kehittää hyvin toimiva rajat ylittävä verkosto optiikka-alalla yliopistojen, perusteellisuuden ja tieto- ja viestintäteollisuuden välillä. Tavoitteena on myös yhteinen tutkimusalusta, luoda edellytykset teollisten mittausteknisten ongelmien ratkaisemiseksi, elvyttää uusia tieto- ja viestintäyrityksille suunnattujen tuotteiden ja palvelujen kehitystä, luoda uusia liikemahdollisuuksia tieto- ja viestintäalalle globaaleilla markkinoilla, kehittää rajat ylittävää Triple Helix-yhteistyötä alueella, sekä laajentaa verkostoa kansainvälisesti, ensisijaisesti osallistumalla FP7:ään.

Hankkeessa on monta eri työpakettia. *Monispektrisessä kuvantamistekniikassa* tutkitaan erilaisia kuvantamistekniikkoja (optiikka-alueet kuten 2D-kuvat, 3D-kuvat, valospektri, infrapunavalo, terahertsi ja röntgen), ja se yhdistetään eri tekniikoihin eri oloissa mittatietojen saamiseksi, jotta voidaan optimoida eri teollisia prosesseja ja kehittää tekniikkaa. Hankkeessa käsitellään myös *Kuvankäsittelyä ja analyysia* jotta voidaan tulkita ja yhdistää tietoja testatuista eri kuvantamistekniikoista. Kuvantamistekniikkoja yhdistämällä voidaan luoda uusia mittaustekniikoita uusiin ympäristöihin ja siten ratkaisemaan erilaisia teollisia prosesseja. *Instrumentointia ja esittelytoimintoja yhteistyössä teollisuuden ja tieto- ja viestintäyritysten kanssa* käytetään luomaan tarkoituksenmukaisia konseptiratkaisuja teollisiin ongelmiin, joissa tieto- ja viestintäyritys, teollinen kumppani voi esittää erilaisten teollisten ongelmien eri ratkaisuja.

Hanke on Suomen Kemi Tornion ammattikorkeakoulun ja Ruotsin Luulajan teknisen yliopiston yhteistoimintahanke

Innovoiva yrittäjyys

Ruotsin, Norjan ja Suomen pohjoisten alueiden kehitys on riippuvainen uusista innovaatioista ja erityisesti uudesta yrittäjyydestä uusien perustettavien yritysten muodossa. Uuden yrittäjyyden luominen ei perinteisesti ole ollut suoraan kytkettynä korkeakoulumaailmaan, jonka tehtävänä on lähinnä ollut suuryritysten osaavan työvoiman tarjoaminen. Viime vuosina korkeakoulu on saanut tärkeämmän roolin yrittäjyyden kasvussa opiskelijoiden perustaessa yrityksiä opintojen jälkeen. Kuitenkin muihin ryhmiin verrattuna suhteellisen harva opiskelija valitsee yrittäjän uran.

Hankkeen tulee kuvata ja tutkia tämän päivän koulutuksen sisältöä ja menetelmiä yrittäjyyden näkökulmasta. Tämän lisäksi tutkitaan eri eturyhmien (yhteiskunta, elinkeinot, ym.) odotukset tulevaisuuden yrittäjäkoulutukselle. Hankkeen tavoitteena on kehittää sekä perus-, huippu- että johtajakoulutuksen koulutustoimia kaivoselinkeinon, perusteollisuuden ja alihankkijoiden tarpeisiin. Hankkeen tulee myös kehittää uusia koulutus- ja harjoitusmenetelmiä sekä opettajille että opiskelijoille yrittäjyyden alalla. Tärkeä osa on toteuttaa ja testata uusia kursseja sillä välin. Hankeen tulokset levitetään workshoppien, konferenssien ja julkaisujen välityksellä.

Hanke on Suomen Kemi Tornion ammattikorkeakoulun, Ruotsin Luulajan teknisen yliopiston ja Norjan Bodø University College'in yhteistoimintahanke.

6 Prioriteetti 3 – Alueellinen toimivuus ja identiteetti

Tavoite: Yhteenkuuluvuutta alueella vahvistetaan vuoteen 2013 mennessä useilla rajat ylittävillä yhteyksillä ja kontakteilla, jotka helpottavat tiedonvälitystä sekä ihmisten, palvelujen ja tavaroiden liikkuvuutta rajojen yli ja tukevat yhteistyösuhteiden kehitystä pitkällä aikavälillä.

Osatavoite 1

Julkiset ja yksityiset toimijat kehittävät yhdessä rajat ylittäviä ratkaisuja, jotka helpottavat tiedonvälitystä sekä ihmisten ja tavaroiden liikkuvuutta ohjelma-alueella.

Osatavoite 2

Kunnat, viranomaiset ja organisaatiot kehittävät ja syventävät rajat ylittävää yhteistyötä palveluissa, infrastruktuurissa ja viranomaistoiminnassa.

Osatavoite 3

Paikalliset ja alueelliset toimijat osallistuvat rajat ylittäviin toimintoihin, jotka tukevat kulttuurin ja kokemusten vaihtoa sekä osaamisen kehittämistä ohjelma-alueella.

Prioriteetti 3 – alueellinen toimivuus ja identiteetti – rakentuu kahden kulmakiven varaan. Toinen näistä on rajat ylittävän infrastruktuurin ja palvelujen tukeminen ja toinen yhteenkuuluvuuden tunteen lisääminen ohjelman mukaisella raja-alueella.

6.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus

Nykyinen päätöksentekotilanne

Vuoden 2009 alussa oli valmisteilla 9 hakemusta. Vuoden aikana saapui 19 prioriteettiin 3 kuuluvaa hakemusta Pohjoinen-ohjelman sihteeristölle. Yllä olevasta taulukosta selviää, että 3 hakemusta on peruutettu vuoden aikana. Jäljelle jääneistä hakemuksista on v. 2009 tehty 8 myönteistä päätöstä ja neljä hylkäyspäätöstä prioriteetissa 3. Vuoden hyväksytyistä hankkeista kolme oli esiselvityksiä. Neljä hanketta (joista 2 esiselvitystä) on päättynyt v. 2009. Vuoden 2009 lopussa oli kahdeksan hanketta yhä valmisteluasteella

Taulukko 11 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hakemusten ja päätettyjen hankkeiden määrä prioriteetissa 3

Prioriteetti 3	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	13	8							21
Hylätyt	0	3	9							12
Perutut	0	7	3							10
Hakemuksia yhteensä	0	23	20							43

Taloudelliset tiedot

Prioriteetissa 3 on 31.12.2009 mennessä päätetty yhteensä 4 105 633 euroa (50 %) ERDF:n budjetista. Budjetoiduista Norjan Interreg-varoista on päätetty 613 886 euroa (31 %). Yhteensä 259 699 euroa on palautettu rahastolle. Suurimmaksi osaksi palautus johtuu yhdestä yksittäisestä hankkeesta (237 000 euroa), joka peruutettiin hakijan pyynnöstä, koska sitä ei voitu toteuttaa suunnitelman mukaisesti.

Liitteen 1 mukaan yksityiset osuudet käteisten varojen ja aatteellisen oman työn muodossa myönnettyihin hankkeisiin olivat 103 446 euroa (Ruotsi + Suomi).

Taulukko 12 Päätetyt varat prioriteetti 3

Prioriteetti 3	Budjetti yhteensä EURO	Päätetty per 2009-12-31	Palautettu per 2009-12-31	Jäljellä per 2009-12-31
ERDF-rahoitus	8 241 454	4 105 633	259 699	4 395 520
Norjan interreg rahoitus	1 986 618	613 886	0	1 372 732

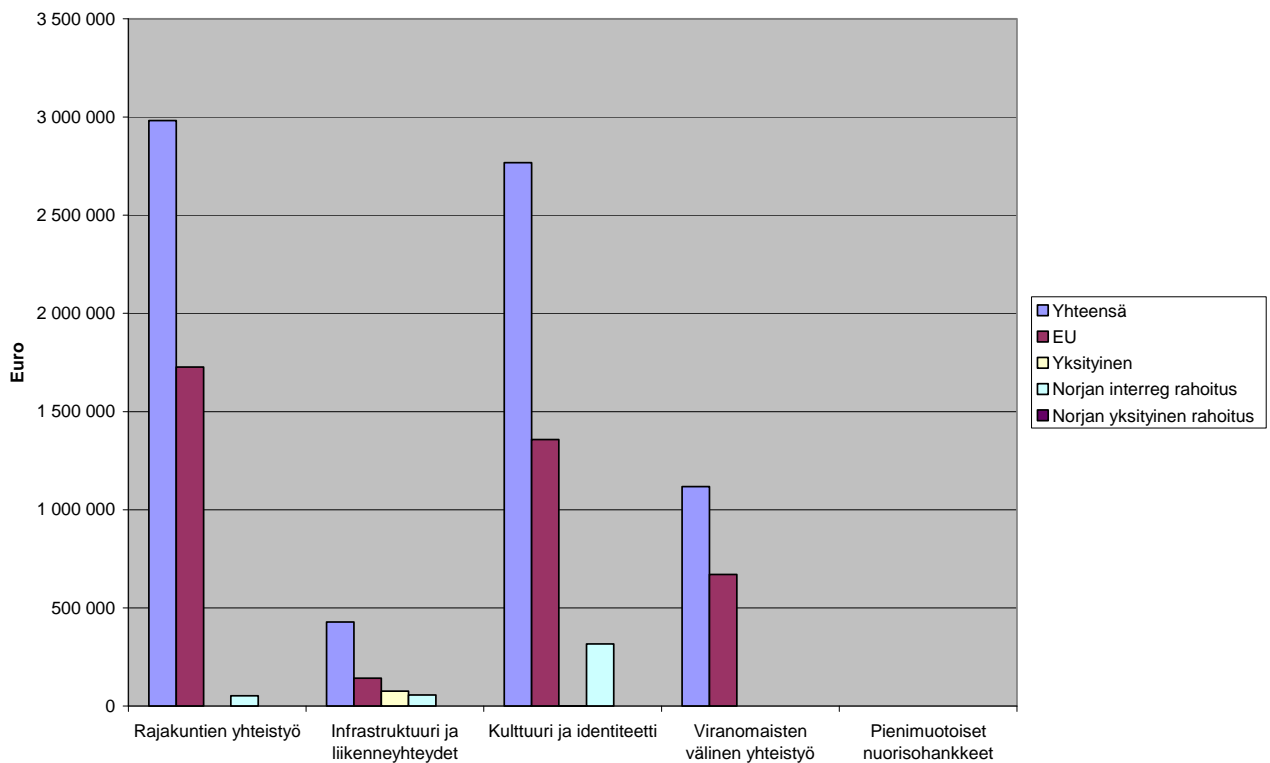
6.2 Kehityksen analyysi

Myönnetty varat yhteistyöalueittain

Prioriteetin 3, Alueellinen toimivuus ja identiteetti, sisältö voidaan kiteyttää eräisiin yhteistyöalueisiin. Alla olevasta kaaviosta selviää, myönnettyjen varojen jakauma eri yhteistyöalueiden välillä prioriteetissa 3.

Kaaviosta käy ilmi, että 31.12.2009 mennessä on myönnetty eniten rahoitusta hankkeisiin, jotka koskevat rajakuntien yhteistyötä sekä kulttuuria ja identiteettiä. Erityisesti kulttuuri- ja identiteettiyhteistyöalueella on hyväksytty eniten hankkeita v. 2009. Uusi yhteistyöalue vuoden aikana on viranomaisyhteistyö. Infrastruktuurille ja viestinnälle myönnetyn rahoituksen pylväs on laskenut verrattuna viime vuoden rahoitukseen. Syynä tähän on osaksi, että yksi kategorian hankeista on peruutettu ja osaksi, että yksi rajakunnallinen projekti on vahingossa kategorisoitu väärin viime vuoden selvityksessä. Pienen mittakaavan nuorisohankkeita ei tällä hetkellä ole hyväksytty.

Kaavio 7 31.12.2009 mennessä myönnetyt varat yhteistyöalueen mukaan prioriteetissa 3

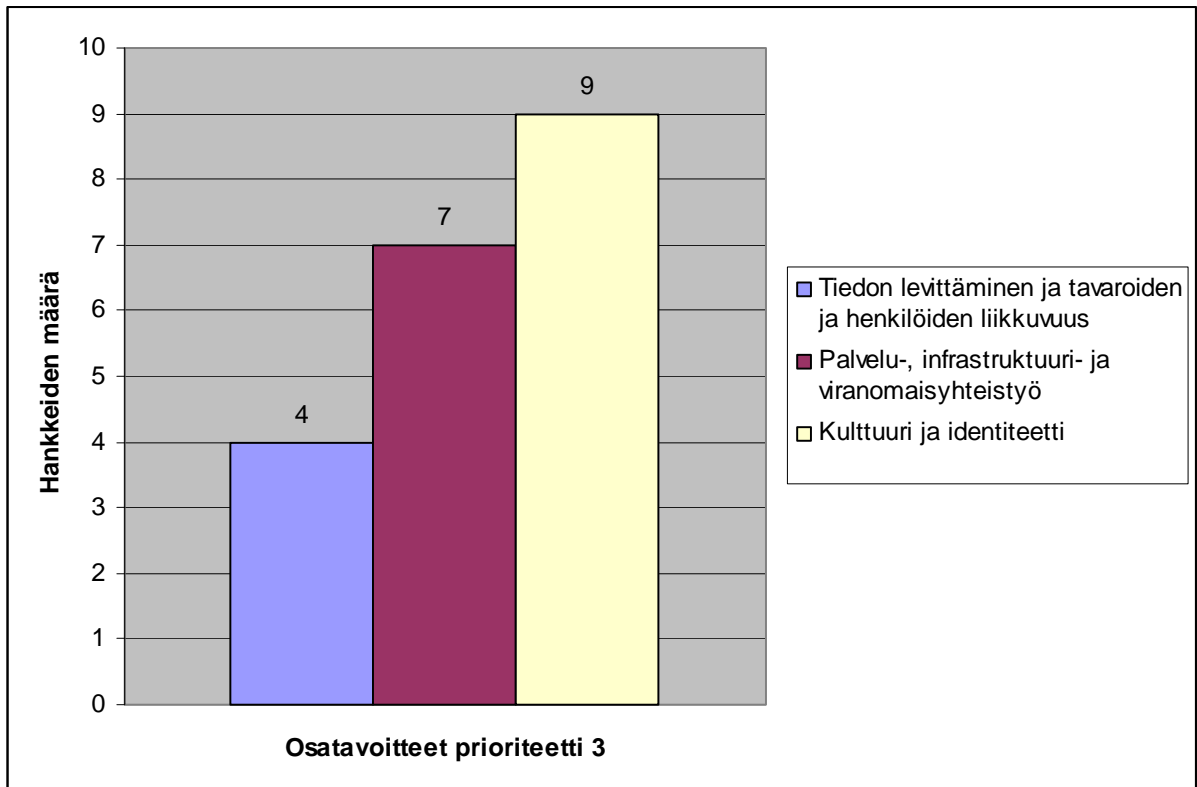
Yhteenvedon voidaan todeta, että prioriteetin 3 toteutus etenee hyvin. On tullut lisää yhteistyöalueita ja toistaiseksi puuttuu hankkeita vain pienen mittakaavan nuorisohankkeiden kategoriassa. Tämä on todettu ja keskustelua käydään siitä, miten yhteistyötä alueella voidaan piristää.

Osatavoitekohtaiset hyväksytyt hankkeet

Ohjelmassa määritetään eräitä osatavoitteita jokaiselle prioriteetille. Osatavoitteet kuvaavat *minkä tyyppistä* rajat ylittävää yhteistyötä ohjelmärahoitteisten hankkeiden tulee kehittää.

Alla olevasta kaaviosta selviää niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joihin sisältyvät prioriteetin 3 kunkin osatavoitteen saavuttamiseen vaikuttavat toimet. Kaaviosta selviää, että suurin osa hankkeista pyrkii osatavoitteisiin 2 ja 3. Osatavoitteen 2 kohdalla, rajakuntien ja viranomaisyhteistyö, suurin osa hyväksytyistä hankkeista on rajakuntien hankkeita. Tällä hetkellä on suhteellisen vähän hyväksytyjä hankkeita, jotka liittyvät infrastruktuurin ja viestinnän yhteistyöhön. On myös todettava, että tilastoon sisältyvästä neljästä hyväksytyistä hankkeesta kaksi on ollut esiselvityksiä, jotka eivät vielä ole johtaneet jatkohankkeeseen.

Kaavio 8 Niiden hankkeiden määrä 31.12.2009, joihin sisältyvät priorisoidun alueen 3 kulloisenkin osatavoitteen täyttymiseen vaikuttavat toimet.

Voidaan todeta, että hyväksytyt hankkeet tekevät työtä kaikkien prioriteetin 3 osatavoitteiden saavuttamiseksi. Infrastruktuurin ja viestinnän kehitys sekä viranomaisyhteistyö ovat kuitenkin alueita, jotka eivät ole lähteneet käyntiin samalla vauhdilla kuin muut alueet. Rajat ylittävän tavara- ja henkilöliikenteen infrastruktuurin kohdalla voidaan todeta, että kehitystyötä tehdään muidenkin EU-ohjelmien puitteissa. Siksi voidaan ajatella, että pitkällä tähtäimellä tämä työ hyödyttää kansalaisia, elinkeinoelämää jne. Pohjoisen- ohjelman alueella. Rajat ylittävä viranomaisyhteistyö on yhteistyöalue, jossa jatkossakin on yhteistoimintaetuja saavutettavana.

6.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analysointi

31.12.2009 mennessä neljä hanketta on päättynyt prioriteetissa 3. Kaksi oli esiselvityksiä ja kaksi päähanketta. Yksi päähanke on hakijan pyynnöstä peruutettu, kun sitä ei pystytty toteuttamaan hankesuunnitelman mukaisesti. Yhteensä 17 hanketta on käynnissä.

Taulukko 13 Käynnissä olevien, päätettyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä prioriteetissa 3. Tilanne 31.12.2009

Prioriteetti 3	Käynnissä olevat	Päättyneet	Perutut	Yhteensä myönnettyjä hankkeita
Esiselvityshanke	2	2	0	4
Hanke	15	1	1	17
Yhteensä	17	3	1	21

Tulosselvityksessä kytketään kukin osatavoite siihen kuuluviin indikaattoreihin. Tässä raportissa selvitetään päätetyn hankkeen tuloksia. Kyseinen hanke on linjassa osatavoitteen 3 kanssa, joten vain tähän osatavoitteeseen kytketyt indikaattorit selvitetään. Muut osatavoitteet niihin liittyvine indikaattoreineen otetaan mukaan selvitykseen niin pian kun on päättyneitä hankkeita, joissa on kytkentöjä näihin osatavoitteisiin. Kaikki indikaattorit näytetään liitteessä 4. Alla olevasta taulukosta selviää tulokset, joihin on päästy 31.12.2009 mennessä prioriteetissa 3.

Osatavoite 3

Paikalliset ja alueelliset toimijat osallistuvat rajat ylittäviin toimiin, jotka tukevat kulttuurin ja kokemusten vaihtoa sekä osaamisen kehittämistä ohjelma-alueella.

Taulukosta selviää montako henkilöä on tähän mennessä osallistunut rajat ylittäviin kokemusten vaihdon ja tietoa lisääviin ohjelmarahoitteisiin hankkeisiin. Taulukosta selviää, että yhteensä 171 henkilöä on osallistunut toimintoihin. Taulukosta selviää myös, että 41 nuorta on osallistunut rajat ylittäviin toimintoihin. On todettava, että kyseistä indikaattoria sovelletaan ohjelmassa mittaamaan nuorten osallistumista kaikkiin prioriteetissa 3 toteutettaviin hankkeisiin.

Taulukko 14 Saavutetut osatavoitetta 3 koskevat tulokset 31.12.09 mennessä

Indikaattori	Teema	Mitta	Odotettu tulos	Saavutettu tulos	*) %
Kulttuuriyhteistyö	Alueen kulttuurin säilyttäminen ja esiintuominen	Kulttuuritoimintoihin osallistuneiden henkilöiden määrä	2 000	0	0
		Naiset	1 000	0	0
		Miehet	1 000	0	0
Kokemusten vaihto ja osaamisen kehittämisen	Kokemusten vaihto ja osaamisen kohottaminen yhdistettynä raja-alueen kehitykseen	Toimintoihin osallistuneiden henkilöiden määrä	3 000	171	5,7
		Naiset	1500	90	6,0
		Miehet	1500	81	5,4
Nuoret	Pienimuotoiset nuorten aloitteesta toteutetut nuorisohankkeet	Toimintoihin osallistuneiden nuorten määrä	600	41	6,8
		Naiset	300	24	8,0
		Miehet	300	17	5,7

*) Saavutettu tulos prosenteissa

Ohjelma on tähän saakka johtanut siihen, että yhteensä 171 henkilöä ohjelma-alueelta on työryhmien ja konferenssien kautta osallistunut keskusteluihin siitä, kuinka maailmanlaajuinen kilpailu ja kasvavat ilmaston muutokset vaikuttavat Pohjoiskalotin väestöön, sekä kuinka kasvua voidaan lisätä ja kilpailukykyä vahvistaa. Hankkeen kautta aikuiset ja nuoret eri organisaatioista saatiin yhteen osallistumaan keskusteluun maailmanlaajuisesta kilpailusta ja ilmaston muutoksista. Nämä keskustelut johtivat mm. konkreettisiin ehdotuksiin ilmaston muutosten hidastamiseksi. Hanke tuki myös osallistujien ympäristöalan tietojen kartuttamista.

Toinen hankkeen vaikutus oli, että konferenssin nuoriso-osuuden aikana esille tuodut ajatukset ja ideat ovat johtaneet hyväksytyyn Pohjoiskalotin eri koulujen lukiotasoisien ympäristöopetuksen esiselvitykseen.

6.4 Lämpileikkaavat teemat prioriteetti 3

Mihinkään prioriteetissa 3 myönnettyistä hankkeista ei sisälly integraatioon ja moninaisuuteen liittyviä erityisiä indikaattoreita. Neljään hankkeeseen sisältyy erityisiä indikaattoreita, jotka liittyvät luonto- ja kulttuurivaroihin sekä luontoon ja tekniikkaan liittyviin riskeihin. Yksi prioriteetin hankkeista saatiin päätökseen vuonna 2009. Tulokset: Hankkeeseen eri tavoin osallistuneista 171 henkilöstä 53 % oli naisia ja 47 % miehiä. Osallistujista 41 oli lisäksi nuoria ja heistä 58 % oli tyttöjä ja 42 % poikia. Hankkeen avulla osallistujien ympäristöön liittyvä tietous kasvoi.

Ohjelmassa on kartoitettu hankeorganisaatioiden sukupuolijakaumaa. Voidaan todeta, että prioriteetissa 3 myönnettyjen hankkeiden vetäjistä 40 % on naisia ja 60 % miehiä (koko- ja osa-aikaisia). Hankkeiden hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta huolehtivista 75 % on naisia ja 25 % miehiä. Prioriteetin 3 ohjausryhmien jäsenistä 39 % on naisia ja 61 % miehiä.

6.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 3 toteutukseen.

6.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista

Sotaooppera

Venäjän ja Ruotsin välinen rauha v. 1809 johti Suomen liittämiseen Venäjään, oltuaan useiden satojen vuosin ajan osa Ruotsia. Raja vedettiin Könkämön, Muonion ja Tornion jokia pitkin. Elinolosuhteet muuttuivat radikaalisti, ja kylät ja maatalot, joiden maat sijaitsivat joen molemmilla puolilla, kuuluivat yhtäkkiä eri maihin. Tieto tästä jaosta on Etelä-Ruotsissa heikkoa ja se on puutteellista myös Norrbottenissa ja jopa Tornionlaaksossa.

Sotaooppera ensisijaisena tavoitteena on lisätä tietoa Tornionlaaksoa leimanneesta ja kehittäneestä historiasta. Hankkeen tavoitteena on luoda ainutlaatuinen musiikkiteatteriesitys, joka on laadukas, ja joka esitetään vähintään 10 000 katselijalle (joista vähintään kolmasosa on alueen ulkopuolelta tulevia matkailijoita).

Kuva: Kenneth Mikko

Hanke on tuottanut esityksen, joka pohjautuu Bengt Pohjasen librettoon ja Kai Chydeniuksen musiikkiin. Hanke tuottaa myös myyntimateriaalia, sillä on yhteyksiä linja-autoyrityksiin ja matkatoimistoihin ja se pitää lehdistötilaisuuksia sekä vastaa markkinoinnista. Hanke on toteuttanut joukon pienempiä konsertteja ja 10 Sotaoopperan esitystä. 200 henkilöä on osallistunut oopperan toteutukseen, 136 henkilöä kuului näyttelijäkuntaan ja tekniseen henkilöstöön. Paikalliset eri-ikäiset harrastajat molemmista maista työskentelivät rinnan ammattinäyttelijöiden, muusikkojen ym. kanssa esityksen tuotannossa.

Hanke on Ruotsin puolelta Haaparannan kaupungin, Norrbottensteaternin sekä Tornedalsteaternin, ja Suomen puolelta Tornion kaupungin yhteistoimintahanke.

Renovasjonstransporter på Nordkalotten (Pohjoiskalotin puhtaanapitokuljetukset)

Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS) on kunnallinen puhtaanapitoyhtiö, joka ajaa vuosittain 3 500 raskasta poltettavan jätteen kuljetusta Narvikista Kiirunaan. Jätteen määrä kasvaa vuosittain, mikä myös johtaa kuljetusten määrän kasvuun. Tänä päivänä voidaan todeta, että nämä autokuljetukset Narvikista Kiirunaan eivät ole taloudellisesti eivätkä ekologisesti kestäviä, koska logistiikan rakenne ja ohjaus puuttuvat Kiirunan ja Narvikin välillä. Tämä johtaa siihen, että kuljetusautot ajavat tyhjinä takaisin Narvikiin.

Hankkeen tavoitteena on tukea ekologisesti järkevämpää kuljetusjärjestelmän käyttöä Ruotsi ja Norjan välillä. Hankkeen tavoitteena on myös tutkia muita mahdollisesti ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoisia kuljetusmahdollisuuksia.

Hanke on kartoittanut ajosuunnitelmaa, kapasiteettia ja kuljetustavan valintaa (auto/juna). Ajoreitit on kartoitettu määrin, ajotiheyksin ja välimatkoin, ja hanke on suorittanut vaihtoehtoisten reittien aikatutkimuksia. Hanke on myös arvioinut vaihtoehtoisia jälleenlastauskeskusten malleja sekä suorittanut vaihtoehtoisten kuljetusratkaisujen (tieltä rautatielle) arvioinnin, lähtökohtana sekä taloudelliset että ympäristölliset vaikutukset.

Hanke on Norjan Hålogaland Ressursselskap IKS:än ja Ruotsin Kiruna AB:n Tekniska verkenin ja AB Kiruna Bilfraktin yhteistoimintahanke.

Vapaa hoitovalinta

Tornionlaakson toiminnallisella alueella, johon kuuluvat Pajalan, Övertorneån ja Haaparannan kunnat Ruotsin puolella sekä Enontekiön, Muonion, Pellon, Ylitornion ja Tornion kunnat Suomen puolella, lähisairaanhoidon tulee yhä vaikeammaksi hoitaa tehtäväänsä laadukkaasti olemassa olevilla rajoitetuilla resursseilla. Väestömuutokset, kuten väestön ikääntyminen ja nuorempien, tuottavampien asukkaiden pois muuttaminen, luo selvän muutospaineen nykyiselle terveyden- ja sairaanhoidolle.

Hankkeen tavoitteena on lisätä alueen asukkaiden liikkuvuutta varmistamalla hyvä sairaanhoito, tehostamalla olemassa olevien sairaanhoitoresurssien käyttöä, vahvistamalla yhteistyösuhteita sekä lisätä tietojen siirtoa alueen eri sairaanhoitotoimijoiden välillä.

Hankkeessa on ollut eri työalueita: Potilas, Logistiikka, Työtapa, Diagnostiikka, Koulutus, sekä kolme poikkitoiminnallista aluetta (Tieto- ja viestintätekniikka, Oikeuskäytäntö ja korvaukset, Viestintä ja jakelu), jotka esiintyvät kaikilla erityisalueilla. Työtä on tehty kolmessa työryhmässä, jotka on muodostettu Tornionlaakson (pohjoinen, keski, eteläinen) maantieteellisen rakenteen perusteella, ja nämä työryhmät ovat olleet mukana yhdellä tai usealla työalueella. Hanke on selvittänyt, onko ja vapaa hoitopaikan valinta mahdollista ja kuinka se voidaan toteuttaa, sekä minkälaista tiedonsiirtoa tarvitaan. Yhteistyö eri maiden hoitolaitosten välillä on syventynyt hankkeen aikana, kun erilaista osaamista omaava henkilöstö on tavannut toisensa ja työskennellyt yhdessä eri työalueilla.

Hanke on Ruotsin Norrbottens läns landstingin ja Suomen Tornion, Ylitornion, Pellon, Kolarin, Muonion ja Enontekiön kuntien yhteistoimintahanke.

7 Prioriteetti 4 – Saamen osaohjelma – rajaton kehitys

Tavoite: Saamelaisella alueella vahvistetaan vuoteen 2013 mennessä saamelaista kulttuuri- ja elinkeinoelämää luomalla otolliset olosuhteet entistä laajemmalle ja entistä paremmin jäsenllylle elinkeinoelämän yhteistyölle, jossa keskitytään yhteisiin ratkaisuihin saamelaisen kulttuurin ainutlaatuisten piirteiden kehittämiseksi.

Osatavoite 1

Elinkeinoelämää monipuolistetaan vahvistamalla perinteisiä elinkeinoja ja kehittämällä samalla uusia saamelaisia elinkeinoja.

Osatavoite 2

Yhteistyötä kehitetään saamelaisten ja muiden toimijoiden vuorovaikutuksen perusteella paikallisella, alueellisella ja keskitetyllä tasolla resurssien koordinoimiseksi ja pysyvien yhteenliittymien luomiseksi.

Osatavoite 3

Saamelaisten elinolosuhteet ja elinehdot tuodaan esiin ja ympäröivän maailman tietämystä saamelaisista lisätään.

Osatavoite 4

Saamen kielen asemaa vahvistetaan.

Osatavoite 5

Rajat ylittävää osaamista, tutkimusta ja dokumentaatiota kehitetään edellytysten luomiseksi kielelliselle, kulttuuriselle ja elinkeinoelämän kehitykselle.

Aiempina ohjelmakausina Saamen kehittäminen on ollut mukana eri Interreg-ohjelmissa eli Interreg IIIA Pohjoinen -ohjelman osaohjelmana ja Interreg IIIA Ruotsi-Norja-ohjelman osa-alueena. Västerbottenin lääni on sisällynyt niin kutsuttuna 20 prosentin alueena edellä mainittuihin ohjelmiin. Interreg IVA Pohjoinen -ohjelmassa kaikki Saamen kehittämisspionistelut on koottu yhteen prioriteetiksi 4 eli Sápmi-osaohjelmaksi. Ohjelma-alue on laajentunut käsittämään Västerbottenin, Jämtlannin ja Taalainmaan läänit.

Saamelaisalue sijaitsee neljän eri valtion alueella, mistä huolimatta saamelaiset pyrkivät säilyttämään yhtenäisyytensä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja elinkeinojen osalta. Saamelaisilla on oma kielensä, oma kulttuurinsa, oma historiansa ja omat elinkeinonsa, mikä yhdistää saamelaisia kansallisten rajojen yli. Rajat ylittävän yhteistyön kehittämiseksi strategiana on ottaa saamelaisen alueen kaikki resurssit käyttöön. Tavoitteena on lisätä alueen kasvua ja vetovoimaa sekä tuoda saamelainen alue esiin resurssina sekä saamelaisille että muille.

7.1 Nykyisen toteutustilanteen kuvaus

Nykyinen päätöksentekotilanne

Vuoden 2009 alussa 5 hakemusta oli valmisteilla. Vuoden aikana saapui 15 prioriteettiin 4 kuuluvaa hakemusta Sápmi-osaohjelman sihteeristölle. Yhtään hanketta ei ole peruutettu vuoden aikana. Vuoden aikana on tehty kahdeksan myönteistä päätöstä ja kaksi hylkäyspäätöstä priorisoidulla alueella 4. Vuoden hyväksytyistä hankkeista neljä oli esiselvityksiä. Yhtään hanketta ei ole päättynyt v. 2009. Vuoden 2009 lopussa oli kymmenen hanketta valmisteluasteella.

Taulukko 15 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hakemusten määrä prioriteetissa 4

Prioriteetti 4	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	3	8							11
Hylätyt	0	0	3							3
Perutut	0	2	1							3
Hakemuksia yhteensä	0	5	12							17

Taloudellinen tieto

Prioriteetissa 4 on 31.12.2009 mennessä päätetty yhteensä 1 322 138 euroa (30 %) ERDF:n budjetista. Budjetoiduista Norjan Interreg-varoista on päätetty 676 377 euroa (37 %). Yhtään palautusta ei ole suoritettu rahastolle.

Liitteen 1 mukaan yksityiset osuudet käteisten varojen ja aatteellisen oman työn muodossa myönnettyihin hankkeisiin olivat 44 467 euroa (Ruotsi + Suomi).

Taulukko 16 Päätetyt varat prioriteetissa 4

Prioriteetti 4	Budjetti yhteensä EURO	Päätetty per 2009-12-31	Palautettu per 2009-12-31	Jäljellä per 2009-12-31
ERDF-rahoitus	4 349 845	1 322 138	0	3 027 707
Norjan interreg rahoitus	3 649 636	676 377	0	2 973 259

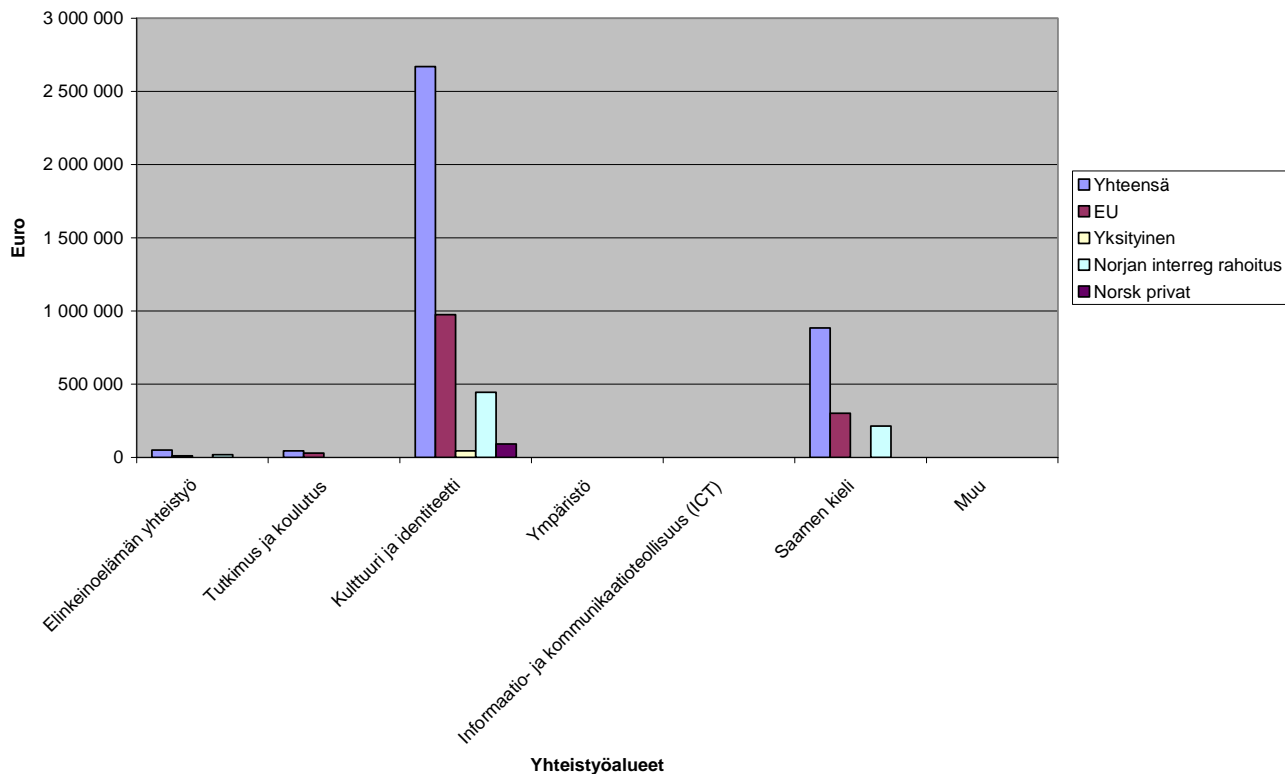
7.2 Kehityksen analyysi

Myönnettyt varat yhteistyöalueittain

Prioriteetin 4, Sápmi-osaohjelman sisältö voidaan kiteyttää eräisiin yhteistyöalueisiin. Alla olevasta kaaviosta selviää myönnettyjen varojen jakauma eri yhteistyöalueiden välillä prioriteetissa 4. Verrattuna edellisen vuoden esitykseen, kaavioon sisältyy nyt useampia yhteistyöalueita.

Kaaviosta selviää, että 31.12.2009 mennessä on myönnetty eniten rahoitusta hankkeisiin, jotka koskevat saamen kieltä sekä ja kulttuuria ja identiteettiä. Verrattuna viime vuoteen on tullut lisää hankkeita, jotka koskevat elinkeinoelämän yhteistyötä sekä tutkimusta ja koulutusta. Toistaiseksi puuttuvat hankkeet yhteistyöalueilla ympäristö ja VTV.

Kaavio 9 31.12.2009 mennessä myönnettyt varat yhteistyöalueittain prioriteetissa 4, Sápmi-osaohjelma.

Yhteenvedon voidaan todeta että prioriteetin 4 Sápmi-osaohjelman toteutus etenee hyvin. On tullut uusia yhteistyöalueita verrattuna viime vuoteen, ja erityisen myönteistä on, että Sápmi rajat ylittävä elinkeinoelämän yhteistyö on ohjelmassa päässyt alkuun. Tätä kirjoitettaessa Sápmi-osaohjelman hallintokomitea on puoltanut joukkoa hakemuksia, joista kaksi koskee elinkeinoelämän yhteistyötä. Lisäksi on hyviä toiveita siitä, että ensi vuoden aikana saapuu hakemuksia yhteistyöalueilla, jotka tänä päivänä puuttuvat osaohjelmasta.

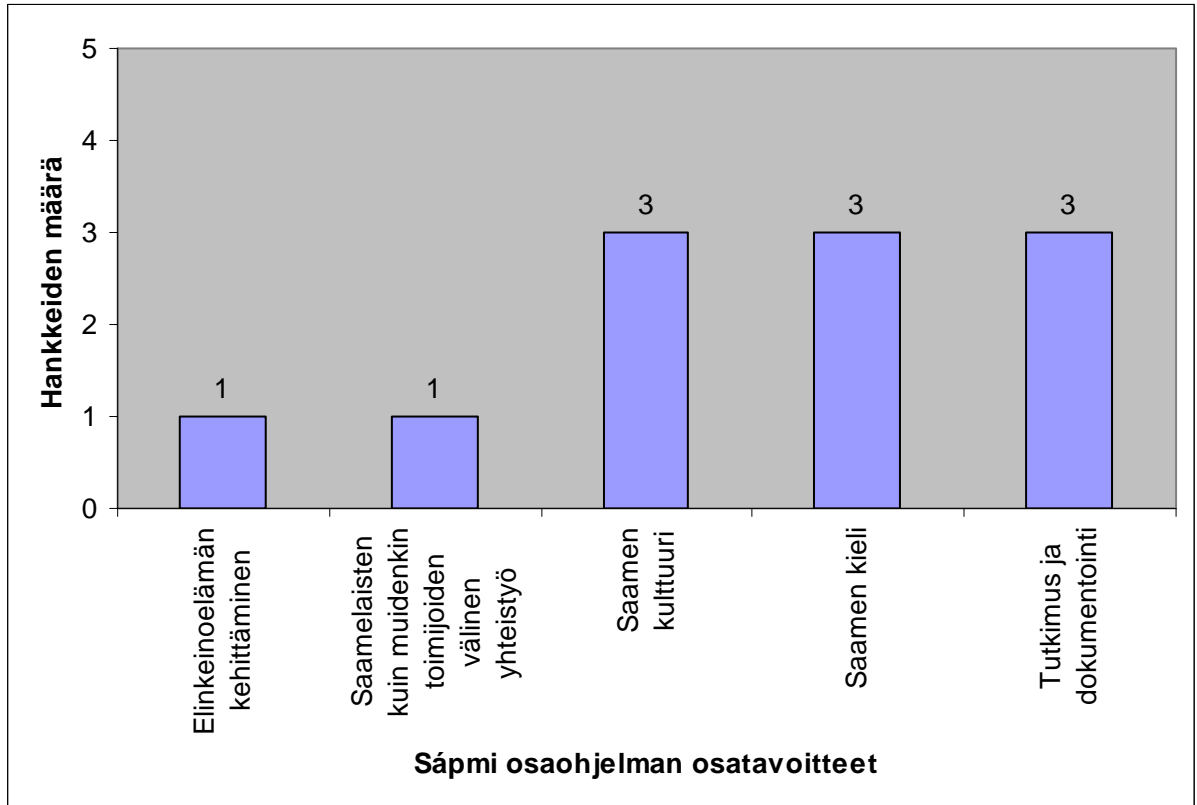
Osatavoitekohtaiset hyväksytyt hankkeet

Ohjelmassa määritetään eräitä osatavoitteita jokaiselle prioriteetille. Osatavoitteet kuvaavat *minkä tyyppistä* rajat ylittävää yhteistyötä ohjelmarahoitteisten hankkeiden tulee kehittää.

Alla olevasta kaaviosta selviää niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joihin sisältyvät prioriteetin 4 kulloisenkin osatavoitteen täyttymiseen vaikuttavat toimet. Kaaviosta selviää, että 31.12.2009 mennessä on hyväksytty kaikkiin osatavoitteisiin

liittyviä hankkeita. On kuitenkin todettava, että elinkeinoelämän yhteistyökategoriaan kuuluva hanke on esiselvityshanke. Kaaviosta selviää myös, että suurin osa hankkeista tähtää osatavoitteisiin 3, 4 ja 5.

Kaavio 10 Niiden hankkeiden määrä 31.12.2009, joihin sisältyvät prioriteetin 4 kulloisenkin osatavoitteen täyttymiseen vaikuttavat toimet.

Voidaan todeta, että hyväksytyt hankkeet tekevät työtä kaikkien prioriteetin 4 osatavoitteiden saavuttamiseksi. Elinkeinoelämän yhteistyö ja yhteistyö sekä saamelaisten että muiden toimijoiden kanssa ovat alueita, jotka eivät ole lähteneet käyntiin samalla vauhdilla kuin muut alueet. Mutta kuten on aikaisemmin todettu, on hyviä toiveita, että näihin osatavoitteisiin liittyvä yhteistyö lisääntyy vuoden 2010 aikana.

7.3 Saavutettujen tulosten kuvaus ja analysointi

31.12.2009 mennessä ei yhtään hanketta ole päättynyt prioriteetissa 4. Yhteensä 11 hanketta on käynnissä eikä yhtään päätöstä ole kumottu.

Taulukko 17 Käynnissä olevien, päätettyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä prioriteetissa 4 , 31.12.2009

Prioriteetti 4	Käynnissä olevat	Päättyneet	Perutut	Yhteensä myönnettyjä hankkeita
Esiselvityshanke	4	0	0	4
Hanke	7	0	0	7
Yhteensä	11	0	0	11

Koska yhtään hanketta ei ole päätetty, prioriteettiin 4 kytkettyä tulosta ei voida esitellä tässä vuosiraportissa.

7.4 Lämpökaavat teemat prioriteetti 4

Prioriteetissa 4 myönnettyistä hankkeista kolmeen sisältyy erityisiä indikaattoreita, jotka liittyvät perinteisten sukupuoliroolien poistamiseen ja kahteen sisältyy indikaattoreita, jotka myötävaikuttavat kestävään ekologiseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen. Neljään hankkeeseen sisältyy lisäksi erityisiä indikaattoreita, jotka myötävaikuttavat perinteisen saamelaistietouden lisäämiseen ja neljään sisältyy indikaattoreita, jotka liittyvät saamen kielen kehitykseen. Tuloksia ei vielä ole mahdollista analysoida, koska hankkeet ovat edelleen kesken.

Ohjelmassa on kartoitettu hankeorganisaatioiden sukupuolijakaumaa. Voidaan todeta, että prioriteetissa 4 myönnettyjen hankkeiden vetäjistä 69 % on naisia ja 31 % miehiä (koko- ja osa-aikaisia). Hankkeiden hallinnollisista tehtävistä ja taloudesta huolehtivista 100 % on naisia. Prioriteetin 4 ohjausryhmien jäsenistä 53 % on naisia ja 47 % miehiä.

7.5 Merkittävät asetuksen (EY) nro 1083/2006 artiklan 57 mukaiset muutokset

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 4 toteutukseen.

7.6 Esimerkkejä käynnissä olevista hankkeista

Saamelainen nuoriso

Saamelaisnuorten tilanne Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa vaihtelee paljon, myös maiden rajojen sisällä, vaikka toisaalta nuorilla on myös paljon yhteistä. Toisilla on vankka saamelainen identiteetti, kun taas toiset ovat varttuneet ympäristössä, jossa saamelaiseen kulttuuriin on panostettu vähemmän.

Hankkeen kautta saamelaisnuoret saavat mahdollisuuden tutustua museoiden työhön ja pääsevät vaikuttamaan ja ovat mukana luomassa saamelaista kulttuuriperintöä. Nuoret saavat mahdollisuuden tavata saamelaisnuoria muissa maissa ja tehdä yhteistyötä heidän kanssaan. Hankkeessa formuloidaan ja dokumentoidaan tämän päivän kysymyksiä, jotka ovat tärkeitä nuorille saamelaisille.

Nuoret hankkeessa *Saamelainen nuoriso* tapasivat ensimmäisessä nuorisokonferenssissa marraskuussa Nessebyssä. Kuvassa on saamelaisia nuoria Tampereelta, Oulusta, Haukiputaalta, Keravalta, Jokkmokista ja Nessebystä. Nuorisokonferenssissa kuunneltiin erilaisia esitelmiä ja tehtiin työpajatyötä. Aiheina olivat mm. hankkeen tavoite ja hanketyö, eettiset kysymykset dokumentoinnissa ja julkistamisessa, ja erilaiset dokumentointitekniikat ja työtavat. Työpajatyöskentelyssä kaikki nuoret tekivät ajatuskartan itsestään, mikä sen jälkeen toimi lähtökohtana oman saamelaisena olemisen dokumentoinnissa. He kuuntelivat myös kertomuksia siitä, mitä on olla nuori tänään ja aikaisemmin Nessebyssä ja muilla paikkakunnilla.

Projekti on yhteistyöhanke Ájtte museon (Ruotsi), Sámi Siida museon (Suomi), Várijat Sámi museon (Norja) och Saemien Sijte (Norja) välillä.

8 Tekninen tuki

Ohjelman rahoitustaulukossa 2 037 988 euroa, eli 6 % ohjelman kokonaisbudjetista on varattu teknisen tuen alueelle. Toistaiseksi Seurantakomitea on päättänyt teknisen tuen budjetista muille toteutusorganisaation osapuolille vuosille 2007–2010. TA-budjetista on tähän mennessä myönnetty toteutusorganisaatiolle varoja, jotka vastaavat 48 % budjetista. Jäljelle jääneistä 52 %:sta budjetin varoista päätetään Seurantakomitean kokouksessa syksyllä 2010, ja siihen kuuluu päätös vuoden 2010 ja sitä seuraavien vuosien budjetista.

Hallintoviranomainen ja ohjelmasihteeristö

Norrbottenin läänin lääninhallitus on hallintoviranomaisen ja ohjelmasihteeristön ominaisuudessaan käyttänyt teknistä tukea ohjelman hallintoon ja toteutukseen. Kustannukset koostuvat pääasiassa palkka-, matka- ja majoituskustannuksista. Hallintoviranomainen on myös käyttänyt teknistä tukea tiedostustoimintoihin, kuten esimerkiksi seminaarien, näyttelyiden, verkkosivuston, ilmoitusten ym. kustannuksiin. Hallintoviranomainen ja ohjelmasihteeristö olivat 31.10.2009 mennessä käyttäneet 46 % vuosille 2007-2010 myönnetystä budjetista.

Sápmi-ohjelman sihteeristö

Saamelainen parlamentaarinen neuvosto on Sápmi-osaohjelman ohjelmasihteeristön ominaisuudessaan käyttänyt teknistä tukea hallintoon ja tiedotukseen. Kustannukset koostuvat pääasiassa palkka-, matka- ja majoituskustannuksista. Ohjelmasihteeristö oli 31.12.2009 mennessä käyttänyt 54 % vuosille 2008-2010 myönnetystä budjetista.

Rovaniemen tiedotuspiste

Lapin Liitto on ohjelman Tiedotuspisteen ominaisuudessaan käyttänyt teknistä tukea hallintoon ja tiedotukseen. Kustannukset koostuvat pääasiassa palkka-, matka- ja majoituskustannuksista. Tiedotuspiste oli 31.12.2009 mennessä käyttänyt 32 % vuosille 2008-2010 myönnetystä budjetista.

Seurantakomitean sihteeristö

Tillväxtverket on Seurantakomission ohjelmasihteeristön ominaisuudessaan käyttänyt teknistä tukea hallintoon ja ulkoisen palvelun hankintaan toteutusorganisaation arvioimiseen.. Seurantakomitean ohjelmasihteeristö oli 31.12.2009 mennessä käyttänyt 64 % vuosille 2008-2010 myönnetystä budjetista.

Tarkastusviranomainen

Ekonomistyrningsverket on ohjelman tarkastusviranomaisen ominaisuudessaan käyttänyt teknistä tukea tarkastustoimintaan. Kustannukset koostuvat pääasiassa alueelle suunnattujen tarkastuskäyntien yhteydessä syntyneestä palkka-, matka- ja majoituskustannuksista. Tarkastusviranomainen oli 31.12.2009 mennessä käyttänyt 67 % vuosille 2008-2010 myönnetystä budjetista.

9 Ohjelmasta tiedottaminen

Hallintoviranomaisen tiedotustoiminta on tapahtunut yhteistoiminnassa Luulajan ja Kiirunan ohjelmasihteeristöjen, Suomen tiedotuspisteen sekä Norjan sihteeristön edustajien kanssa. Alla olevasta taulukosta selviävät eräiden tiedotustoimintoja ja julkisuustoimenpiteitä mittaavien indikaattoreiden vuotuiset tulokset.

Tärkeimmät suunnitellut ja toteutetut tiedotustoiminnot ja julkisuustoimenpiteet vuoden aikana esitetään kohdassa 8.1. Vuotuista suurta tiedotustilaisuutta kuvataan kohdassa 8.2.

Taulukko 18 Tiedotustoimintojen ja julkisuustoimenpiteiden indikaattorit

Informaatiotoiminnot ja julkistamistoimet	TAVOITE	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Vuosittain laajempi informaatiotoiminto	1/vuosi	1	1	1							3
Informaatioseminaarit potentiaalisille hankkeenomistajille, muille toimijoille ja yleisölle	rajaton	0	19	52							71
Hankkeenomistajien koulutus	1–2/vuosi	0	2	2							4
Tietoa hallintokomitealle	Tarvittaessa	1	2	2							5
Tietoa seurantakomitealle	Tarvittaessa	0	3	2							5
Mediatoiminnot – lehdistötiedotteet	Tarvittaessa	0	2	2							2
Ilmoitukset paikallislehdissä	Tarvittaessa	0	3	1							4
Verkkosivusto	1	1	1	1							1
Hankepankki – luettelo tuensaajista	1	0	1	1							1
Sähköinen uutiskirje	4/vuosi	1	1	4							6
Liputus	1/vuosi	1	1	1							3

9.1 Tiedotustoiminnot viestintäsuunnitelman puitteissa

Alla on kuvattu v. 2009 toteutetut tiedotustoiminnot ja julkisuustoimenpiteet.

Toiminta	Ajankohta
Informaatio Hallintokomiteoille seuraavista asioista: <ul style="list-style-type: none"> Hallinto- ja tarkastusjärjestelmien selvitys on jätetty Komissiolle Ensimmäinen maksuhakemus on saapunut; se ei ollut täydellinen, koska kansalliset tarkastajat eivät olleet tarkastaneet kustannuksia Seurantakomitean kokous marraskuussa 2008 Suoritetaan toteutusorganisaation arviointi vuoden 2009 	29. tammikuuta

<ul style="list-style-type: none"> Norjan osapuolille vahvistetaan kurssi 8,22, mikä on Norjan kannalta yksinkertaistus eikä se vaikuta EU-osaan. Ohjelmaa verkkosivustoa kehitetään ja tulee sisältämään tiedotuspisteiden, sihteeristöjen ja ohjauskomitean kirjautumismahdollisuuden ajankohtaisen materiaalin ja kokousasiakirjojen syöttämiseksi Ajankohtainen päätöstilanne ensimmäisen hakemuskierroksen jälkeen n+2 -sääntö, Saapuneet hakemukset hakemuskierrokselle kaksi V. 2009 hakemuskierrosten, SK:n ja OK:n kokouspäivämäärien, Oulun tiedotustoiminnan aikataulu 	
Uutiskirje sähköpostilla, 334 vastaanottajaa on lähetyslistalla (pois lukien henkilöt ohjelmahallinnossa)	Helmikuu
Kansainvälinen tapaaminen Luulajassa 96 yritystä ja 127 henkilöä osallistui	11. helmikuuta
Tuensaajien koulutus; painopisteinä vaatimukset ja säännöt kustannuksia tilitettäessä ja maksua haettaessa, graafiset suuntaviivat, horisontaaliset kriteerit ym. Paikka: Haaparanta Osallistujat:	18. maaliskuuta
Liputus hallintoviranomaisen tilojen ulkopuolella	9-15. toukokuuta
Informaatio Seurantakomitealle seuraavista asioista: <ul style="list-style-type: none"> Vuosiraportti Päätöksentekotilanne Saapuneet hakemukset N+2 -sääntö, Vuotuinen tarkastusraportti ESV:stä Hankesalkku, horisontaalisten tavoitteiden seuranta, ruotsalaisten ja suomalaisten hankkeiden omistajien välinen jakauma ja tietoa hylkäyspäätöksen saaneista hankkeista 	27. toukokuuta
Informaatio Hallintokomiteoille seuraavista asioista: <ul style="list-style-type: none"> Nykyinen päätöksentekotilanne n+2 -sääntö, Hakemuskierros 3 SK:n kokous 27. toukokuuta Että SK on hyväksynyt vuosiraportin Itämeri-strategia tärkeänä osana ohjelman strategista työtä ENPI-neuvottelujen käymisestä Käynnissä oleva toteutusorganisaation arviointi (alustavaa raporttia odotetaan syyskuussa) Komissio on hyväksynyt hallinto- ja tarkastusjärjestelmien artiklan 71 mukaisen kuvauksen 	28. toukokuuta
Uutiskirje sähköpostilla, 334 vastaanottajaa on lähetyslistalla (pois lukien henkilöt ohjelmahallinnossa)	Kesäkuu
Rahoituspäivä Norrbottenin yrityksille ”Toppmöte Dundret, Gällivare”	3. kesäkuuta

150 henkilöä osallistui	
Puolen sivun ilmoitus The Parliaments Magazine, Regional Review -lehdessä (erikoisnumero Ruotsista Ruotsin puheenjohtajuuden yhteydessä)	Kesäkuu
Ilmoituspaikka NRU Nordenin verkkosivuilla www.nrunorden.se , jossa Interreg IV A -logo näkyi, ja oli linkki ohjelman verkkosivuille kuuden kuukauden ajan syksyllä 2009.	Heinä-joulukuu
Tuensaajien koulutus; painopisteinä vaatimukset ja säännöt kustannuksia tilitettäessä ja maksua haettaessa, graafiset suuntaviivat, horisontaaliset kriteerit ym. Paikka: Luulaja Osallistujat:	30. syyskuuta
”Rajattomat mahdollisuudet 2009” -konferenssin ilmoitus kaikkien kolmen maan lääninlehdissä.	Elo-syyskuu
Kutsu ”Rajattomat mahdollisuudet 2009” -konferenssiin lähetetään sähköpostilla uutiskirjeen lähetyslistalle.	Elo-syyskuu
”Rajattomat mahdollisuudet 2009” -konferenssista kirjoitus NRU Nordenin verkkosivuilla.	21. lokakuuta
”Rajattomat mahdollisuudet 2009” – Suuri tiedotusseminaari luentoineen ja miniseminaareineen. Paikka: Oulu, Suomi Osallistujia: 140 henkeä Konferenssin aikana oli mahdollisuus tutustua Ohjelmadokumenttiin, Hankesalkun tähän saakka myönnettyihin hankkeisiin, Ohjelman mahdollisuuksia esittävään esitteeseen ynnä muihin tiedotuslehtisiin. <i>Lisätietoa konferenssista löytyy tämän raportin kohdasta 8.2.</i>	22. lokakuuta
Informaatio Hallintokomiteoille seuraavista asioista: <ul style="list-style-type: none"> • Nykyinen päätöksentekotilanne • n+2 -sääntö, • ”Rajattomat mahdollisuudet” -konferenssi • Toteutusorganisaation arvioinnin loppuraportti esitetään seuraavassa ohjauskomitean kokouksessa 	23. lokakuuta
Uutiskirje sähköpostilla, n. 290 vastaanottajaa on lähetyslistalla, pois lukien ohjelmahallinto	Marraskuu
Informaatio Seurantakomitealle seuraavista asioista: <ul style="list-style-type: none"> • Ohjelman toteutustilanne • TA-varojen budjetin seuranta • hankesalkku 	12.-13. marraskuuta
Uutiskirje sähköpostilla, n. 380 vastaanottajaa on lähetyslistalla, pois lukien ohjelmahallinto	Joulukuu

Yllä lueteltujen toimintojen lisäksi seuraavaa on tehty jatkuvasti raportointivuonna, ja tehdään jatkuvasti ohjelman aikana:

Verkkosivusto www.interregnord.com päivitetään jatkuvasti vuoden aikana: informaatio annetaan ruotsiksi, suomeksi, saameksi ja osittain englanniksi 9 820 kertaa 4 724 yksittäistä kävijää on käynyt v. 2009 aikana verkkosivuilla.
Hankepankki, jossa on tuensaajien luettelo; kaikki myönnettyt hankkeet julkaistaan ohjelman verkkosivuilla www.interregnord.com . Tuensaajien nimet, hankkeiden

nimet, myönnetyt tukisummat, hankkeen vastaavan yhteystiedot sekä lyhyehkö hankkeen kuvaus annetaan hankepankissa.
Hankesalkku, jossa on luettelo tuensaaajista; informaationa Ohjauskomitealle ja Seurantakomitealle. Hankesalkkua päivitetään jatkuvasti hankkeilla, joille on myönnetty tukea ohjelmasta.
Sisäinen informaatio ohjelmasta Koordinaattoriryhmän kautta Luulajan lääninhallituksen Näringsliv-osastolle
Ohjelmasihteeristölle ja tiedotuspisteille (6 henkeä) tulee edellä lueteltujen tiedotustoimintojen lisäksi arviolta noin 20-30 yhteydenottoa/kyselyä kuukaudessa ja henkeä kohden henkilökohtaisten tapaamisten, sähköpostin ja puhelinsoittojen muodossa.

9.2 Vuotuinen konferenssi

Vuoden 2009 suurta tiedotustilaisuutta kutsuttiin ”Rajattomiksi mahdollisuuksiksi 2009”, ja se pidettiin Suomen Oulussa 22. lokakuuta. Konferenssi järjestettiin tiedotusseminaarin muodossa, ja siihen sisältyi sekä luentoja suuressa salissa että miniseminaareja, joista osallistujat voivat vapaasti valita kiinnostuksensa mukaisesti. Luentoihin liittyen oli myös miehitetty piste esitteineen ja muine hyödyllisine ohjelmamateriaaleineen. Osallistujat voivat esimerkiksi tutustua Interreg IV A Pohjoisen ohjelmadokumenttiin, jossa on kuvauksia kaikista silloin hyväksytyistä hankkeista, esite ohjelman sisällöstä sekä mahdollisuus sihteerin ja hallintoviranomaisen konsultaatioon/neuvontaan.

Aikaa tapaamisiin ja ehkä uudet hankeideat syntyvät!

Päivä alkoi suuressa salissa. Timo Kenkkala Oulun kaupungista oli kutsuttu pitämään tervetuliaispuhe. Tämän jälkeen seurasi EU-komission Ann-Kerstin Myleuksen esitelmä ”Rajat ylittävä yhteistyö 2007-2013 – miltä se näyttää muissa ohjelmissa”. Europa Direkt Norrbottenin Jonas Nuldén tiedusteli kuulijoiden mielipiteitä eri Euroopan unioniin liittyvistä kysymyksistä. Viimeisessä ohjelmakohdassa ennen lounasta Oulu Innovation Oy:n Jukka Klemettiä kertoi ”Oulun Innovaatioklusterista – seuraavasta yhteistyön askeleesta”.

Lounaan aikana kuulijat saivat nauttia musiikista, jota esittivät ”Music on top”-hankkeen osanottajat, ja lounaan jälkeen olikin valinnaisten miniseminaarien aika. Kuulijat voivat valita osallistuivatko he seminaariin, missä ”Music on top”, ”!Saamen kieli ja kulttuuri esikoulussa ja koulussa”, ”Filmbågen”, ”Region Arctica”, ”Vapaa hoitopaikan valinta” tai ”Renovasjonstransporter” -hanketta esiteltiin. Oli myös mahdollisuus valita ”A regional EU Project Office – coordinated use of SF and FP, to support R&D and Growth” -seminaari, jonka esitteli Lars Wikman Uumajan yliopistosta. Lopuksi kuulijat saattoivat myös valita osallistuminen ”Tie onnistuneeseen Interreg-hankkeeseen” -seminaariin, jonka hallintoviranomaisen ja ohjelmasihteeristön henkilökunta piti joko ruotsin- ja suomenkielisenä versiona.

Päivän viimeinen ohjelmakohta oli ”Tasa-arvoisuus ja moninaisuus – kyse kannattavuudesta” -luento, jonka piti EuroQuality Jämställdhetskonsult AB:n Ann-Katrine Roth. Päätöspuheenvuoron piti hallintoviranomaisen Lena Anttila.

Åhörare i stora salen

Tilaisuus houkutteli 133 osanottajaa seminaaria järjestäneiden hallintoviranomaisen ja sihteeristön 7 henkilön lisäksi. Osanottajaluettelossa oli edustajia kaikista ohjelmaan osallistuvista maista.

Annetut arvioinnit osoittivat, että kuulijat olivat ylipäänsä tyytyväisiä järjestelyyn. Arvostettiin mahdollisuutta saada uutta tietoa EU:sta ja Interregistä, saada katsaus EU:n työhön ja tutustua muihin tällä hetkellä toteutettaviin hankkeisiin, nähdä kuinka Pohjolan pohjoisimmat osat vahvistuvat yhteistyöllä sekä sitä, että päivä antoi mahdollisuuden tavata muita ja kehittää verkostoa alueella.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

INTERREG IV|A|NORD

Länsstyrelsen
Norrbotten

Budjetti, päätetyt ja palautetut varat per 2009-12-31

ERDF (euroa)	Budjetti ERDF	Päätetty ERDF	Päätetty kansallinen		Päätetty ERDF (%)	Palautetut varat ERDF	Jäljellä ERDF-budjetti	Jäljellä ERDF-budjetti (%)
			julkinen rahoitus	yksityinen rahoitus				
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	11 095 705	3 565 344	3 154 931	386 175	32%	1 737	7 532 098	68%
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	8 241 454	4 633 319	3 143 270	58 960	56%	2 291	3 610 426	44%
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	8 241 454	4 105 633	2 758 370	103 446	50%	259 699	4 395 520	53%
4. Saamen osaohjelma	4 349 845	1 322 138	714 652	44 467	30%	0	3 027 707	70%
5. Tekninen tuki	2 037 988	971 184	971 181	0	48%	0	1 066 804	52%
Yhteensä	33 966 446	14 597 618	10 742 404	593 048	43%	263 727	19 632 555	58%
						2%		

NO (euroa)	Budjetti IR-midler	Päätetty IR-midler	Päätetty kansallinen		Päätetty IR-midler (%)	Palautetut varat IR-midler	Jäljellä IR-budjetti	Jäljellä IR-budget (%)
			julkinen rahoitus	yksityinen rahoitus				
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	2 839 416	876 737	879 226	149 034	31%	0	1 962 679	69%
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	1 986 618	615 545	617 946	3 000	31%	0	1 371 073	69%
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	1 986 618	619 703	619 713	0	31%	0	1 366 915	69%
4. Saamen osaohjelma	1 824 818	676 377	818 962	92 579	37%	0	1 148 441	63%
Yhteensä	8 637 470	2 788 362	2 935 847	244 613	32%	0	6 235 056	68%
						0%		

5. Tekninen tuki Norja	518 248	132 300	132 300	0	26%	0	385 948	74%
------------------------	---------	---------	---------	---	-----	---	---------	-----

Suoritettut maksut tuensaajille sekä komissiolta saadut maksut per 2009-12-31

EURO	Hallintoviranomaiselle lähetettyihin maksupyyntöihin sisältyvät tuensaajien maksamat menot	Vastaava julkinen rahoitusosuus	Maksujen suorittamisesta tuensaajille vastaavan elimen maksamat menot	Komissiolta saatujen maksujen kokonaismäärä
Prioriteetti 1				
<i>Yksilöi rahasto</i>	857 782	724 743	434 846	457 170
ESR-tyyppisten menojen osuus	0	0	0	0
EAKR-tyyppisten menojen osuus	857 782	724 743	434 846	457 170
Prioriteetti 2				
<i>Yksilöi rahasto</i>	640 441	556 857	334 114	311 139
ESR-tyyppisten menojen osuus	0	0	0	0
EAKR-tyyppisten menojen osuus	640 441	556 857	334 114	311 139
Prioriteetti 3				
<i>Yksilöi rahasto</i>	2 053 164	2 027 208	1 216 325	1 185 722
ESR-tyyppisten menojen osuus	0	0	0	0
EAKR-tyyppisten menojen osuus	2 053 164	2 027 208	1 216 325	1 185 722
Prioriteetti 4				
<i>Yksilöi rahasto</i>	377 968	377 786	245 561	245 679
ESR-tyyppisten menojen osuus	0	0	0	0
EAKR-tyyppisten menojen osuus	377 968	377 786	245 561	245 679
Prioriteetti 5				
<i>Yksilöi rahasto</i>	914 764	802 194	401 097	401 097
ESR-tyyppisten menojen osuus	0	0	0	0
EAKR-tyyppisten menojen osuus	914 764	802 194	401 097	401 097
Yhteensä	4 844 119	4 488 788	2 631 943	2 600 807
Siirtymävaiheen alueiden osuus yhteismäärästä	ea	ea	ea	ea
Muiden kuin siirtymävaiheen alueiden osuus yhteismäärästä	4 844 119	4 488 788	2 631 943	2 600 807
ESR-tyypin menojen osuus yhteismäärästä, kun toimenpideohjelmaa osarahoitetaan EAKR:sta	ea	ea	ea	ea
EAKR-tyypin menojen osuus yhteismäärästä, kun toimenpideohjelmaa osarahoitetaan ESR:sta	ea	ea	ea	ea

Prioriteetti	Rahoitus muoto	Alue	Taloudellinen toiminta	Sijainti	Määrä
1	1	8	17	Rajat ylittävät	1 118 513
3	1	8	17	Rajat ylittävät	829 110
4	1	8	0	Rajat ylittävät	521 275
4	1	8	17	Rajat ylittävät	597 600
5	1	8	14	Rajat ylittävät	124 920
5	1	8	17	Rajat ylittävät	325 964
5	1	8	22	Rajat ylittävät	588 963
5	1	8	0	Rajat ylittävät	885 660
6	1	8	17	Rajat ylittävät	9 918
9	1	8	17	Rajat ylittävät	714 600
9	1	8	22	Rajat ylittävät	9 885
9	1	8	0	Rajat ylittävät	51 720
10	1	8	17	Rajat ylittävät	6 000
13	1	8	17	Rajat ylittävät	260 280
13	1	8	19	Rajat ylittävät	207 601
13	1	8	0	Rajat ylittävät	54 246
26	1	8	11	Rajat ylittävät	17 625
26	1	8	17	Rajat ylittävät	118 600
26	1	8	22	Rajat ylittävät	237 000
42	1	8	17	Rajat ylittävät	63 560
42	1	8	0	Rajat ylittävät	10 000
53	1	8	17	Rajat ylittävät	642 197
53	1	8	0	Rajat ylittävät	852 000
58	1	8	18	Rajat ylittävät	269 174
58	1	8	0	Rajat ylittävät	1 800 764
72	1	8	17	Rajat ylittävät	207 879
72	1	8	18	Rajat ylittävät	336 928
75	1	8	17	Rajat ylittävät	596 000
75	1	8	18	Rajat ylittävät	709 311
80	1	8	0	Rajat ylittävät	91 090
81	1	8	17	Rajat ylittävät	407 122
81	1	8	0	Rajat ylittävät	60 929
85	1	8	17	Rajat ylittävät	833 034
86	1	8	17	Rajat ylittävät	138 150
Yhteensä euroa					14 597 618

Prioriteetti 1	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintaindikaattorit											
Elinkeinoelämään suuntautuneet osaamista kehittävät toimet	500	0	0	0							0
- naiset	200										0
- miehet	300										0
Kansainvälisyyteen suuntautuneiden yritysten markkinatutkimukset ja/tai markkinointitoimet	50	0	0	0							0
- naisten omistamat	15										0
- miesten omistamat	30										0
- molempien omistamat	5										0
Rajat ylittävät verkostot palvelujen kehittämisessä ja tuotekehityksessä	10	0	0	0							0
Rajat ylittävä kokemusten vaihto ja osaamisen lisääminen liittyen raja-alueiden elinkeinoelämän kehittämiseen	500	0	0	0							0
- naiset	200										0
- miehet	300										0
Tulosindikaattorit											
Tuotteet, jotka syntyvät yrityksen innovaatiotoiminnan tuloksena	20	0	0	0							0
Metodit, jotka syntyvät yrityksen innovaatiotoiminnan tuloksena	10	0	0	0							0
Palvelut, jotka syntyvät yrityksen innovaatiotoiminnan tuloksena	10	0	0	0							0
Yritykset, jotka ovat luoneet uusia rajat ylittäviä liikesuhteita	30	0	0	0							0
Kansainvälisyyteen suuntautuneiden yritysten markkinatutkimukset ja/tai markkinointiin liittyvät toimet	35	0	0	0							0
- naisten omistamat	10										0
- miesten omistamat	20										0
- molempien omistamat	5										0
Yritysten määrä jotka ovat lisänneet kulttuuriin ja kulttuuriperintöön pohjautuvien tuotteidensa määrää.	5	0	0	0							0
- naisten omistamat											0
- miesten omistamat											0

Prioriteetti 1	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
- molempien omistamat											0
Yritykset, jotka osallistuvat ohjelman rahoittamiin elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin	300	0	0	0							0
- naisten omistamat											0
- miesten omistamat											0
- molempien omistamat											0
Nuoret innovaattorit ja yrittäjät, jotka osallistuvat rajat ylittäviin elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin (16 – 28 - vuotiaat)	60	0	0	0							0
- naiset	25										0
- miehet	35										0
Vaikuttavuusindikaattorit											
Yrityksen tai organisaation suoraan hankkeen toiminnan tuloksena syntyneet uudet työpaikat, jotka ovat olemassa Interreg IVA Pohjoisen –ohjelman tuen päätyttyä ja joita ei olisi olemassa ilman hanketta.	50	0	0	0							0
- naiset	20										0
- miehet	30										0
Uusien yritysten syntyminen	9	0	0	0							0
- naisten omistamat	3										0
- miesten omistamat	5										0
- molempien omistamat	1										0
Hankkeeseen osallistuneiden yritysten lisääntynyt liikevaihto	35	0	0	0							0
- naisten omistamat	10										0
- miesten omistamat	20										0
- molempien omistamat	5										0
Uusien liiketoimintojen aloittaminen - Rajat ylittävän liiketoiminnan aloittaneiden yritysten lukumäärä	15	0	0	0							0
- naisten omistamat	6										0
- miesten omistamat	8										0
- molempien omistamat	1										0
Tasa-arvo, integraatio ja moninaisuus											
Hankkeet, joiden toimilla on ollut vaikutusta naisyrityksien lisääntymiseen ja naisten työllisyyden paranemiseen - Hankkeiden määrä	15	0	0	0							0

Prioriteetti 1	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Hankkeet, joiden toimilla on ollut vaikutusta moninaisuuden kasvuun elinkeinoelämän kehittämisessä rajat ylittävällä yhteistyöllä - Hankkeiden määrä	3	0	0	0							0
Kestävä kehitys											
Toimet, jotka lisäävät yritysten ympäristötietoisuutta ja/tai edistävät ympäristöä säästävien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä	200	0	0	0							0
- naisten omistamat											0
- miesten omistamat											0
- molempien omistamat											0

Prioriteetti 2	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintaindikaattorit											
Yhteisten koulutusohjelmien kehittäminen - Hankkeiden määrä	10	0	0	0							0
Soveltavan tutkimuksen yhteisten tutkimusympäristöjen kehittäminen - Hankkeiden määrä	30	0	0	0							0
Kokemusten vaihto ja osaamistason nostaminen liitettynä innovatiiviseen toimintaan, yrittäjyyteen ja tai innovaatioympäristöihin	300	0	0	0							0
- naiset	120										0
- miehet	180										0
Tulosindikaattorit											
Toteutetut yhteiset koulutusohjelmat	5	0	0	0							0
Yhteisiin koulustoiimiin osallistuvien henkilöiden määrä	100	0	0	0							0
- naiset	40										0
- miehet	60										0
CIP ohjelmiin lähetettyjen hakemusten määrä	6	0	0	0							0
CRAFT ohjelmiin lähetettyjen hakemusten määrä	5	0	0	0							0
FP 7 ohjelmiin lähetettyjen hakemusten määrä	5	0	0	0							0
Ohjelman rahoittamat soveltavan tutkimuksen tutkimustoimet - Hankkeiden määrä	20	0	0	0							0
Ohjelman rahoittamiin soveltavan tutkimuksen tutkimustoiimiin osallistuneet yritykset	250	0	0	0							0
- naisten omistamat	125										0
- miesten omistamat	125										0
- molempien omistamat											0
Nuorten rajat ylittäviä yhteyksiä koulutusyhteistyöllä edistävät hankkeet (16 – 28 - vuotiaat)	150	0	0	0							0
- naiset	75										0
- miehet	75										0

Prioriteetti 2	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Vaikuttavuusindikaattorit											
Yrityksen tai organisaation suoraan hankkeen toiminnan tuloksena syntyneet uudet työpaikat, jotka ovat olemassa Interreg IVA Pohjoisen –ohjelman tuen päätyttyä ja joita ei olisi olemassa ilman hanketta.	40	0	0	0							0
- naiset	20										0
- miehet	20										0
Yrityksen tai organisaation suoraan hankkeen toiminnan tuloksena syntyneet uudet työpaikat, jotka ovat jäljellä Interreg IVA Pohjoisen tuen jälkeen ja joita ei olisi olemassa ilman hanketta	5	0	0	0							0
CIP ohjelmista myönnettyjen hakemusten määrä	2	0	0	0							0
CRAFT ohjelmista myönnettyjen hakemusten määrä	2	0	0	0							0
FP7 ohjelmista myönnettyjen hakemusten määrä	2	0	0	0							0
Tasa-arvo, integraatio ja moninaisuus											
Hankkeet, jotka edistävät perinteisten sukupuoliroolien poistamista koulutuksen/tutkimuksen alalla - Hankkeiden määrä	6	0	0	0							0
Hankkeet, joihin sisältyy toimia, jotka edistävät moninaisuuden lisääntymistä koulutuksen/tutkimuksen alalla - Hankkeiden määrä	3	0	0	0							0
Kestävä kehitys											
Tehokkaampia ja ympäristöä säästävämpien energiamuotojen ja teknologioiden kehittämistä edistävät hankkeet - Hankkeiden määrä	8	0	0	0							0
Menetelmien kehittäminen alueen luonto- ja kulttuuriarvojen kestäväan hyödyntämiseen - Hankkeiden määrä	3	0	0	0							0

Prioriteetti 3	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintaindikaattorit											
Rajat ylittävän infrastruktuurin kehittäminen - Hankkeiden määrä	15	0	0	0							0
Viranomaisten välisen yhteistyön kehittäminen rajojen yli - Hankkeiden määrä	8	0	0	0							0
Yhteisen julkisen palvelutarjonnan ja/tai infrastruktuurin kehittäminen - Hankkeiden määrä	8	0	0	0							0
Alueen kulttuurin säilyttäminen ja esiintuominen - Hankkeiden määrä	10	0	0	0							0
Kokemusten vaihto ja osaamisen kohottaminen yhdistettynä raja-alueen kehitykseen	3 000	0	0	171							0
- naiset	1 500			90							0
- miehet	1 500			81							0
Uusien kanavien/menetelmien kehittäminen tiedonlevitykseen - Hankkeiden määrä	3	0	0	0							0
Pienimuotoiset nuorten aloitteesta toteutetut nuorisohankkeet (16 – 28 vuotta)	600	0	0	41							0
- naiset				24							0
- miehet				17							0
Tulosindikaattorit											
Matkailijat, jotka hyödyntävät rajat ylittävän henkilöliikenteen parantuneita palveluja	5 000	0	0	0							0
Tutkimukset/tutkielmat, jotka ovat rajat ylittävän infrastruktuurin kehittämisen perustana	5	0	0	0							0
Alueen toimivuutta parantavat, uudet infrastruktuuriratkaisut	2	0	0	0							0
Rajat ylittävän viranomaisyhteistyön hallinto- ja/tai yhteistyösuunnitelma	2	0	0	0							0
Tutkimukset ja/tutkielmat, jotka ovat rajakunnallisen palvelun ja /tai infrastruktuurin kehittämisen perustana	3	0	0	0							0

Prioriteetti 3	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Rajat ylittävä palvelutoiminta ja/tai infrastruktuuri	2	0	0	0							0
Alueen kulttuurin säilyttäminen ja esiin tuominen	2 000	0	0	0							0
- naiset	1 000										0
- miehet	1 000										0
Tiedonlevityksen uudet kanavat/ja menetelmät	3	0	0	0							0
Vaikuttavuusindikaattorit											
Yrityksen tai organisaation suoraan hankkeen toiminnan tuloksena syntyneet uudet työpaikat, jotka ovat olemassa Interreg IVA Pohjoisen –ohjelman tuen päätyttyä ja joita ei olisi olemassa ilman hanketta.	20	0	0	0							0
- naiset	10										0
- miehet	10										0
Rajat ylittävä henkilöliikenteen infrastruktuuri, joka on jäljellä heti ohjelman tuen loppumisen jälkeen	2	0	0	0							0
Rajat ylittävien maantiekuljetusten tavaramäärän kasvu (tilastot saadaan ao. viranomaisilta) (Haparanda, Riksgränsen, Kilpisjärvi)	5% lis.	0%	0%	0%							0
Rajat ylittävien rautatiekuljetusten määrän kasvu (tilastot saadaan ao. viranomaisilta) (Haparanda, Riksgränsen)	10% lis.	0%	0%	0%							0
Uudet IT-palvelujen tuottajat, jotka käyttävät verkkoa palvelujen tarjoamiseen	2	0	0	0							0
Rajat ylittävä viranomaisyhteistyö	2	0	0	0							0
Yhteisestä rajakunnallisesta palvelu- ja/tai infrastruktuuriyhteistyöstä hyötyvät asukkaat	5 000	0	0	0							0

Prioriteetti 3	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Uudet informaatiokanavat, jotka ovat jäljellä ohjelman tuen jälkeen ja joita ei olisi olemassa ilman hanketta	2	0	0	0							0
Tasa-arvo, integraatio ja moninaisuus											
Integraation ja moninaisuuden parissa työskentelevien toimijoiden kokemustenvaihtoa edistävät hankkeet - Hankkeiden määrä	5	0	0								0
Kestävä kehitys											
Luonnon ja kulttuurivarojen yhteistä hoitoa ja säilyttämistä käsittelevät hankkeet - Hankkeiden määrä	6	0	0								0
Luonnon aiheuttamien ja teknisten riskien ehkäisemistä käsittelevät hankkeet - Hankkeiden määrä	6	0	0								0

Prioriteetti 4	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintaindikaattorit											
Elinkeinoelämään suunnatut osaamista kehittävät toimet	80	0	0	0							0
- naiset	30										0
- miehet	50										0
Saamelaisyriyten markkinatutkimukset ja/tai markkinatoiminnot	30	0	0	0							0
- naisten omistamat	7										0
- miesten omistamat	8										0
- molempien omistamat	15										0
Metodi- ja tuotekehityksen rajat ylittävät verkostot	5	0	0	0							0
Yhteisten tutkimus- ja/tai koulutusympäristöjen kehittäminen	8	0	0	0							0
Saamelaiskulttuurin säilyttäminen ja/tai esiin tuominen	8	0	0	0							0
Uusien tiedottamis-kanavien ja /-mene-telmien kehittäminen	4	0	0	0							0
Vähintään kolmen toimijan verkoston kehittäminen	6	0	0	0							0
Tulosindikaattorit											
Yrityksen innovatiivisen toiminnan tuloksena syntyvät tuotteet	5	0	0	0							0
Yrityksen innovatiivisen toiminnan ansiosta syntyvät menetelmät	5	0	0	0							0
Elinkeinoelämää kehittäviin ohjel-man rahoittamiin hankkeisiin osal-listuvat saamelais-yritykset	40	0	0	0							0
- naisten omistamat	8										0
- miesten omistamat	12										0
- molempien omistamat	20										0
Rajat ylittäviin kehittämishankkeisiin osallistuneet nuoret (16 – 28 vuotta)	100	0	0	0							0
- naiset	50										0
- miehet	50										0
Ohjelman rahoittamat soveltavan tutkimuksen tutkimustoimet	4	0	0	0							0
Saamelaiskulttuurin esiin tuominen ja/tai säilyttäminen	400	0	0	0							0
- naiset	200										0

Prioriteetti 4	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
- miehet	200										0
Saamelais kulttuurin esiintuominen ja/tai säilyttäminen	40	0	0	0							0
Tiedon levityksen uudet kanavat/ja menetelmät	3	0	0	0							0
Yhteisten koulutusohjelmien toteuttaminen	5	0	0	0							0
Rajat ylittävien koulutustoimien toteuttaminen	350	0	0	0							0
- naiset	200										0
- miehet	150										0
Vaikuttavuusindikaattorit											
Yrityksen tai organisaation suoraan hankkeen toiminnan tuloksena syntyneet uudet työpaikat, jotka ovat olemassa Interreg IVA Pohjoisen –ohjelman tuen päätyttyä ja joita ei olisi olemassa ilman hanketta.	5	0	0	0							0
- naiset	3										0
- miehet	2										0
Uusien yritysten perustaminen	4	0	0	0							0
- naisten omistamat	2										0
- miesten omistamat	1										0
- molempien omistamat	1										0
Uudet informaatiokanavat, jotka ovat jäljellä ohjelman tuen päättymisen jälkeen ja joita ei olisi ollut ilman hanketta	3	0	0	0							0
Pysyvä, toimijoiden välinen rajat ylittävä yhteistyö, joka on jäljellä ohjelman tuen päätyttyä ja jota ei olisi ollut ilman hanketta	6	0	0	0							0
Tasa-arvo, integraatio ja moninaisuus											
Aktiivisesti sukupuolten välistä tasapainoa edistävät hankkeet	3	0	0	0							0
Kestävä kehitys											
Ympäristön kestävä kehityksen menetelmien kehittämistä edistävät hankkeet	5	0	0	0							0

Prioriteetti 4	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Perinteisen saamelaisen tiedon esiin tuomista edistävät hankkeet	5	0	0	0							0
Saamen kieli											
Erityisesti saamen kielen kehitystä edistävät hankkeet	6	0	0	0							0

Hyväksytyt hankkeita v. 2009

Alla seuraa hyväksytyjen hankkeiden esittely. Eräitä hankkeita, joille muodollisesti on myönnetty varoja rahastosta vuoden 2009 aikana, on myös esitelty edellisessä vuosiraportissa. Tämä johtuu siitä, että ne priorisoitiin ohjauskomiteoiden hyväksymänä v. 2008, mutta muodollinen päätös voitiin tehdä vasta v. 2009. Tästä raportista lähtien raportointivuonna päätettyjen hankkeiden esittelyn lähtökohtana on hallintoviranomaisen päätöksen päivämäärä. Hankkeen nimen, päähakijan ja hankkeen tarkoituksen lisäksi esitellään myös paljonko EU-varoja ja Norjan IR-varoja on myönnetty kulloisellekin hankkeelle, mitkä maat osallistuvat hankkeen toteutukseen, mitä strategisia kehittämisalueita hanke koskee sekä minkä osatavoitteen täyttymiseen otsikoitu hanke vaikuttaa.

Prioriteetti 1

Vuoden 2009 aikana on yhteensä kahdeksalle hankkeelle myönnetty rahoitusta prioriteetista 1, Elinkeinoelämän kehittäminen.

1. KLUTO - esiselvitys

Lead Partner: Kemi-Tornio Ammattikorkeakoulu (suomalainen)

EU-varat: 10 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen FI/SE

Strateginen kehittämisalue: Muu

Esiselvityksen tavoitteena on kartoittaa olemassa olevat rajat ylittävät eri yritysverkostot ja klusterimuodostumat Tornionjoen varrella, ankkuroida hankkeita ja luoda edellytykset päähakemukseen.

2. Filmbågen A – Bolagsutveckling (Yrityskehitys)

Lead Partner: Film pool Nord AB

EU-varat: 667 139 €

Norjan IR-varat: 251 668 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Osatavoitteet: 2, 3

Hankkeen tavoitteena on ohjelma-alueen tuotantoyhtiöiden ja elokuvatyöntekijöiden kehittäminen ja vahvistaminen.

3. Filmbågen B – Nätverk och kommunikation (Verkosto ja viestintä)

Lead Partner: Film pool Nord AB

EU-varat: 198 521 €

Norska IR-medel: 74 473 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on elokuvatyöntekijöiden ja -yhtiöiden yhteisen rekisterin luominen. Film pool Nordin pitämä nykyistä rekisteriä kehitetään edelleen niin, että se peittää kaikki alueet. On myös kehitettävä hankkeelle ja sen yhteisyökumppaneille media-alusta/portaali. Hanke liittyy Filmbågen A – Yrityskehitys -hankkeeseen.

4. Gränsleden – Marknadsföring (Rajaväylä – Markkinointi)**Lead Partner:** Gällivare kommun**EU-varat:** 159 000 €**Norska IR-medel:** 142 500 €**Hanketyyppi:** Kahdenvälinen SE/NO**Strateginen kehittämisaalue:** Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus**Osatavoitteet:** 1

Hankkeen tavoitteena on kehittää elinkeinoelämän yhteistyönä rajat ylittävä kestävä, laadukas ja kulttuurista sisältävä matkailutuote, Rajaväylä.

5. Verktyg för utveckling av turismen i Varangerregionen och Norra Lappland (Varangerin alueen ja Pohjois-Lapin matkailun kehittämistyökalu)**Lead Partner:** Enare kommun**EU-varat:** 36 900 €**Norska IR-medel:** 94 596 €**Hanketyyppi:** Kahdenvälinen FI/NO**Strateginen kehittämisaalue:** Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus**Osatavoitteet:** 1,2,3

Hankkeen tavoitteena on luoda kehykset Pohjois-Lapin ja Varangerin alueen välisen matkailuun keskittyvän yhteistyön kehitykselle. Tämä on saavutettavissa hyödyntämällä Pohjois-Lapin olemassa olevaa matkailuosaamista ja Varangerin alueen tarjoamia mahdollisuuksia.

6. Region Arctica**Lead partner:** Enontekiön Kehitys Oy**EU-varat:** 114 920 €**Norska IR-medel:** 72 941 €**Hanketyyppi:** Multilateral sv/fi/no**Strateginen kehittämisaalue:** Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus**Osatavoitteet:** 1,2,3

Hankkeen tavoitteena on pidentää matkailukautta ja luoda elinkeinoelämän kannattavaa yhteistyötä. Tämä on saavutettavissa luomalla yhteistyöverkosto ja rajat ylittävät ja laadullisesti varmat matkailutuotteet, hyvä viestintä ja yhteinen markkinointi alueen elämysteollisuuden toimijoille.

7. Utveckling av upplevelseindustrinäringen i Haparanda/ Tornio-regionen (Haaparannan/Tornion alueen elämysteollisuuden kehittäminen)**Lead partner:** Haparanda kommun**EU-varat:** 216 000 €**Hanketyyppi:** Kahdenvälinen SE/FI**Strateginen kehittämisaalue:** Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus**Osatavoitteet:** 1,2,3

Hankkeen tavoitteena on elvyttää olemassa olevia yrityksiä kehittämällä uusia tuotteita ja toimintoja niin, että vetovoimaisten kohteiden tarjonta kasvattaa Haaparanta-Torniota kansainvälisenä kaupan ja matkailun kohtaamispaikkana Barentsin alueella.

8. Application of natural fiber reinforced composites in harsh environments (Anacompo)

Lead partner: Teknologicentret KETEK AB

EU-varat: 492 159 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Tekniikka, tuote- ja palveluyrittäminen kestävässä energiajärjestelmässä.

Osatavoitteet: 1,2

Hankkeen tarkoituksena on saada relevanttia tietoa biopohjaisista kuiduista, jotta ne olisivat komposiittiteollisuusyritysten käytettävissä. Osaaminen on edellytyksenä yritysten kyvyllä rakentaa uusia ekologisia komposiittimateriaaleja, jotka voisivat kilpailla perinteisten materiaalien kanssa vaikeissa olosuhteissa käytettävissä kevytsovelluksissa.

Prioriteetti 2

Vuoden 2009 aikana on myönnetty rahoitusta yhteensä 11 hankkeelle prioriteetista 2, Tutkimus, kehitys ja koulutus.

1. Multimodal Communication System for Health Services - Esiselvitys

Lead partner: Kemi-Torneå Yrkeshögskola

EU-varat: 10 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Tieto- ja viestintäteollisuus

Osatavoitteet: 2

Esiselvityksen tavoitteena on kartoittaa, onko aikaisemmin suoritettu samanlaisia tutkimushankkeita, minkälaisia kehittyneiden kielimallien ja viestintämallien tuotteita on nykyisin markkinoilla.

2. Increasing Energy Efficiency in Buildings (IEEB) - Esiselvitys

Lead partner: Oulun University of applied sciences, School of Engineering

EU-varat: 10 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Uusiutuvien energiamuotojen sekä ympäristötekniikan kehittäminen

Osatavoitteet: 2

Esiselvityksen tavoitteena on luoda strategia, jolla voidaan tutkia rakennusten energiatehokkuuden arviointimenetelmiä.

3. Måta effekter av ett integrerat jämställdhets- och mångfaldsarbete i

IT-projektmiljö - Måta Jämt 1 – esiselvitys (IT-hankeympäristön integroidun tasa-arvoisuus- ja moninaisuustyön vaikutusten mittaus – Mittaa

Tasan 1)

Lead partner: Luleå tekniska universitet

EU-varat: 9 885 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Tieto- ja viestintäteollisuus

Osatavoitteet: 3

Esiselvityksen tavoitteena on aloittaa hyvien esimerkkien tunnistaminen, kokemusten ja tietojen vaihto, Suomen ja Ruotsin olojen vertaaminen, yhteyksien luominen useaan hankekumppaniin sekä päähakemuksen suunnitteleminen ja laatiminen. Päähankkeen Mittaa Tasan odotetaan lisäävän tasa-arvoisuuden ja moninaisuuden tietoisuutta välineenä IT-alan kehityksessä.

4. Nordic Mining School

Lead partner: Luleå tekniska universitet

EU-varat: 596 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Perusteellisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten välinen yhteistyö

Osatavoitteet: 1, 3

Hankkeen tavoitteena on luoda oppilaitosten vahvan yhteistoiminnan tuloksena yhteinen rajat ylittävä ja houkuttava koulutus- ja tutkimusympäristö metallurgisella ja kaivosalalla, jonka avulla Pohjoiskalotin alueen houkutus- ja kilpailuvoima kasvaa.

5. II City v2

Lead partner: The Interactive Institute II AB

EU-varat: 600 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Tieto- ja viestintäteollisuus

Osatavoitteet: 2, 3

Hankkeen tavoitteena on tutkimuksen ja kehityksen avulla luoda uusia innovatiivisia tuotteita, joita voivat myydä nykyiset tai uudet yritykset, ja sillä tavalla edistää uusien työpaikkojen luomista alueelle. Hankkeen tavoitteena on myös alueellisen tietomäärän kasvattaminen sekä edistää alueen statuksen kehitystä ja sen antia muulle Euroopalle, mutta myös parantaa mahdollisuuksia alueiden väliseen keskusteluun ja yksilöiden, tutkijaryhmien ja yritysten välistä yhteistoimintaa.

6. VSP – Vision System research Plattform

Lead partner: Kemi-Tornio ammattikorkeakoulu

EU-varat: 499 110 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Perusteellisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten välinen yhteistyö

Osatavoitteet: 2, 3

Hankkeen tavoitteena on kehittää edelleen optisen tekniikka-alueen pätevyyttä. Hankkeen tavoitteena on kehittää hyvin toimiva rajat ylittävä verkosto optiikka-alalla yliopistojen, perusteellisuuden ja tieto- ja viestintäteollisuuden välillä, sekä luoda yhteinen tutkimusalusta. Halutaan myös luoda edellytykset teollisten mittausteknisten ongelmien ratkaisemiseksi, elvyttää uusia tieto- ja viestintäyrityksille suunnattujen tuotteiden ja palvelujen kehitystä, luoda uusia liikemahdollisuuksia tieto- ja viestintäalalle globaaleilla markkinoilla, kehittää rajat ylittävää Triple Helix-yhteistyötä alueella sekä laajentaa verkostoa kansainvälisesti, ensisijaisesti osallistumalla FP7:ään.

7. Innovativa e-Underhållstjänster för basindustri och små och medelstora företag (SMF) (Innovatiivisia tietojärjestelmien ylläpitopalveluita perusteellisuudelle ja pienille ja keskisuurille yrityksille (PKT))

Lead partner: Luleå tekniska universitet

EU-varat: 330 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisalue: Perusteellisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten välinen yhteistyö

Osatavoitteet: 2, 3

Hankkeen tarkoituksena on kehittää ja etabloida innovatiivisia palveluja e-ylläpidon alalla, joita voidaan käyttää teknisten järjestelmien tuottavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi, sekä ylläpidon kustannusten laskemiseksi, sekä verkoston kehittämiseen tulevissa Euroopan kehysohjelmissa, kuten FP7:ssa työskentelyä varten.

8. Vir Music

Lead partner: Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu

EU-varat: 477 883 €

Norska IR-medel: 60 546 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Tieto- ja viestintäteollisuus

Osatavoitteet: 1, 2, 3

Vir Music -hankkeen tavoitteena on aikaansaada virtuaalisen musiikinopetuksen aktiivinen kansallinen ja kansainvälinen verkosto sekä vakinaistaa virtuaalisen soitinpedagogiikan käyttöä koulutuksessa. Hankkeen tavoitteisiin kuuluu myös ammattisoitinpedagogien jatkokoulutus, soitinopetuksen virtuaalisen pedagogiikan tutkimus sekä virtuaalisen opetuksen teknologian poikkitieteellinen kehitys ja sovelletun hyötykäytön kehitys.

9. Meän koulu

Lead partner: Lapplands kommunalförbund

EU-varat: 326 928 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisalue: Perusteellisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten välinen yhteistyö

Osatavoitteet: 1

Hankkeen tavoitteena on kehittää sekä perus-, huippu- että johtajakoulutuksen koulutustoimia kaivoselinkeinon, perusteellisuuden ja alihankkijoiden tarpeisiin. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä työvoiman liikkuvuutta rajojen yli, kehittää houkuttavia työpaikkoja lisäämällä tietoa strategisesta osaamishuollosta, monikulttuurisuudesta ja henkilöstökehityksestä asianomaisissa yrityksissä.

10. Digital Intergrated Manufacturing (DIM)

Lead partner: Mellersta Österbottens yrkeshögskola/CENTRIA forskning. och utveckling.

EU-varat: 375 914 €

Norska IR-medel: 152 931 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Tieto- ja viestintäteollisuus

Osatavoitteet: 2, 3

Tämän hankkeen tarkoituksena on kartuttaa valmistavien pienten ja keskisuurten yritysten henkilöstön osaamista ja vahvistaa yritysten kilpailukykyä, sekä luoda yhteisiä innovaatio- ja koulutusympäristöjä, jotka voivat tarjota ohjelma-alueen elinkeinoelämälle ja muille toimijoille tuote- ja tuotantokehityksen huippuosaamista.

11. Meet, Play and Learn

Lead partner: Rovaniemi kommunförbund för utbildning/Rovaniemi yrkeshögskola

EU-varat: 51 720 €

Norska IR-medel: 64 687 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisaalue: Tieto- ja viestintäteollisuus

Osatavoitteet: 2, 3

Hankkeen tavoitteena on löytää vaatimuksia, joita asetetaan lapsille tarkoitettulle pelipohjaiselle opetusvälineelle, jossa on erityinen diagnoosi, sekä kehittää kolmen maan tutkimuslaitosten ja sairaanhoitajakoulutuksen yhteistyötä. Hankkeen tavoitteena on myös yhdessä PK-yritysten kanssa tunnistaa tuotteiden ja palvelujen kehittämismahdollisuudet sekä sopivat liiketoimintamallit.

Prioriterat område 3

Vuoden 2009 aikana on yhteensä kahdeksalle hankkeelle myönnetty rahoitusta prioriteetista 3, Alueellinen toimivuus ja identiteetti.

1. Arctic Dance Circle (esiselvitys)

Lead partner: Skellefteå kommun

EU-varat: 7 584 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisaalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on luoda tanssielämälle edellytykset Pohjois-Ruotsissa, -Suomessa ja -Norjassa. Esiselvityksen avulla tutkitaan tulevan hankkeen kumppanuusedellytyksiä.

2. Kemin ja Kalixin välisen vesiliikenteen kehittäminen (esiselvitys)

Lead partner: Kemin kaupunki

EU-varat: 10 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Infrastruktuuri ja viestintä

Osatavoitteet: 1

Hankkeen tavoitteena on tutkia kaksivuotisen Interreg-hankkeen edellytyksiä ja löytää yhteistyökumppaneita. Tämän hankkeen tavoitteena on parantaa Kemin ja Kalixin välisen saaristomatkoilun pienveneliikennettä ja infrastruktuuria.

3. Norden i Barentsregionen (Pohjola Barentsin alueella)

Lead partner: Luleå tekniska universitet

EU-varat: 215 940 €

Norska IR-medel: 82 094 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisaalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa Pohjois-Ruotsin, -Suomen ja -Norjan yliopistojen välistä raja-alueyhteistyötä, sekä parantaa niiden kansainvälistä kilpailukykyä. Hanke laajentaa myös kansalaisten ja yliopisto-opiskelijoiden tietopohjaa. Tavoitteena on myös aikaansaada lopputuotteena historiankirja ja Barentsin aluetta käsittelevä ensyklopedia.

4. Detaljerad översvämningskartering i nedre delen av Torneå älv (Torniojoen alajuoksun tulvien yksityiskohtainen kartoitus)

Lead partner: Lapplands miljöcentral

EU-varat: 642 197 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Viranomaisyhteistyö

Osatavoitteet: 2

Hankkeen tavoitteena on, että kunnat ja asianomaiset viranomaiset Tornionjoen molemmilla puolilla voivat kohdata tulvan pienin mahdollisin yhteiskunnallisin vahingoin. Tämä saavutetaan Suomen ja Ruotsin yhteisesti laaditun Tornionjoen tulva-
alttiiden alueiden perinpohjaisen kartoituksen avulla, sekä informaatiolla, koulutuksella ja asianomaisten pelastuspalveluiden henkilöstön harjoituksilla.

5. Gränslöst 2009 (Rajattomasti 2009)

Lead partner: Sverigefinska folkhögskolan

EU-varat: 47 384 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on, että Haaparanta-Tornion raja-alueen nuoriso löytää luonnollisia tapoja seurustella ja oppia tuntemaan toisiaan, samalla kun koulujen ja oppilaiden välinen kulttuuriyhteistyö jatkuu hankkeen päätyttyä, ja silloin integroidaan koulujen toimintaan. Pitkällä tähtäimellä myös oppilaiden rekrytointi naapurimaasta voi lisääntyä ja siten myös kulttuurien moninaisuus ja hyväksyntä.

6. Gränslös omsorg (Rajatonta hoivaa)

Lead partner: Inari kommun

EU-varat: 50 280 €

Norska IR-medel: 51 900 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen FI/NO

Strateginen kehittämisaalue: Rajakuntien yhteistyö

Osatavoitteet: 2

Hankkeen tavoitteena on kehittää uusia, innovatiivisia rajat ylittävän yhteistyön toimintamalleja vanhusten hoidossa ja kotipalveluissa Inarin ja Sörvarangerin kuntien välillä..

7. Roads to Ruija

Lead partner: Norrbottens Museum

EU-varat: 131 655 €

Norska IR-medel: 84 750 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on luoda liikkuva näyttely, joka esittelee kuinka suomea puhuvat ihmiset ovat vaeltaneet Ruijaan (Finnmarken). Näyttely perustuu Suomesta, Ruotsista ja Norjasta saatuun aineistoon.

8. Blicken mot Nordkalotten (Katso Kalotille)

Lead partner: Pohjola-Norden Lapin piiri ry

EU-varat: 91 090 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on eri eturyhmien kanssa löytää tapoja ja ratkaisuja, joilla uudet asukkaat saadaan kotoutumaan, jotta kunnat, yritykset ja väestö paremmin voisivat toivottaa uudet asukkaat tervetulleiksi.

Prioriterat område 4

Vuoden 2009 aikana on yhteensä kahdeksalle hankkeelle myönnetty rahoitusta prioriteetista 4, Sápmi-osaohjelma.

1. Esiselvitys - Sámi giella - ja skuvlaovdádeapmi Deanuleagis/Samisk språk- och skolutveckling i Tanadalen (Saamen kielen ja koulujen kehitys Tenojoen laaksossa)

Lead partner: Utsjoki kommun

EU-varat: 3 900 euro

Hanketyyppi: Kahdenvälinen FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Saamen kieli

Osatavoitteet: 4

Hankkeen tavoitteena on suunnitella ja selvittää kuinka Tenojoen laaksossa voidaan kehittää rajat ylittävää yhteistyötä kielen ja koulun kehittämisessä.

2. Utbildning - immateriella rättigheter (Koulutus – aineettomat oikeudet) (esiselvitys)

Lead partner: Samerådet

EU-varat: 5 850 euro

Norska IR-medel: 1 050 euro

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Tutkimus ja koulutus

Osatavoitteet: 5

Hankkeen tavoitteena on suunnitella päänhanketta, jonka tarkoituksena on tehdä saamelaiset elinkeinonharjoittajat tietoisiksi heidän oikeuksistaan,

kun kyseessä on saamen kulttuuriperinnön hyödyntäminen. Suunniteltu päähanke antaa myös konkreettisia vihjeitä siitä, kuinka tulevaisuudessa voidaan taata saamelaisten tuotteiden laatu, aitous ja alkuperä.

3. Bedriftsutvikling i den grenselöse regionen Sápmi (Yritysten kehittäminen rajattoman Saamen alueella) (esiselvitys)

Lead partner: Svenska Samernas Riksförbund - SSR

EU-varat: 10 000 euro

Norska IR-medel: 17 300 euro

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/NO

Strateginen kehittämisaalue: Elinkeinoelämän yhteistyö

Osatavoitteet: 1

Esiselvityksen tavoitteena on tehdä luettelo Norjan ja Ruotsin saamelaisten yrityksistä, jotka tuottavat ja myyvät saamelaisia tuotteita segmentissä ”mereltä laajuuteen”.

Keskusteluissa yritysten kanssa saadaan tietoa yritysten tarpeista, ja tämä on lähtökohtana päähankkeen suunnittelussa.

4. Preparatory Project for the SamiArctiChildren (esiselvitys)

Lead partner: University of Lapland, Rovaniemi

EU-varat: 10 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisaalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on suunnitella päähanketta, jossa käsitellään mahdollisuuksia ottaa talteen saamelaisten kertomuksia opetusmateriaalina psykososiaalisen hyvinvoinnin ja kulttuuri-identiteetin edistämiseksi saamelaisten yhdyskuntien koulutusprosesseissa.

5. Sameieh Saepmesnie - I det samiska rummet (Saamelaisessa tilassa)

Lead partner: Gaaltije-sydsamiskt kulturcentrum, Östersund

EU-varat: 590 309 €

Norska IR-medel: 306 569 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/NO

Strateginen kehittämisaalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on tehdä näkyväksi ja vahvistaa sekä eteläsaamelaista maisemaa että ihmisen läsnäoloa maisemassa, sekä edistää perinteistä osaamista. Tietoisuus omasta kulttuurimaisemasta on linkki kestävyysnäkökulmasta, ja se on tarpeen arvokkaiden kulttuuriympäristöjen suojaamiseksi.

6. SPR:s ungdomskonferens (SPR:n nuorisokonferenssi)

Lead partner: Sametinget

EU-varat: 54 246 €

Norska IR-medel: 21 276 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisaalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 2

Tavoitteena on vahvistaa saamelaisnuorison myötämääräämistä ja vaikutusta Saamelaisten parlamentaarisessa neuvostossa ja saamelaisyhteiskunnassa, sekä tehdä

näkyväksi saamelaisten nuorten elinolosuhteet ja elinehdot, ja siten lisätä ympäröivän maailman tietämystä saamelaisista.

7. Samisk ungdom (Saamelainen nuoriso)

Lead partner: Åjtte, Svenskt fjäll- och samemuseum

EU-varat: 188 272 €

Norska IR-medel: 80 010 €

Hanketyyppi: Monenvälinen SE/FI/NO

Strateginen kehittämisalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Tavoitteena on luoda saamelaisille nuorille vaikutusvaltaa ja päästä osallisiksi saamelaisen kulttuuriperinteen luomiseen. Hankkeessa Norjan, Ruotsin ja Suomen museot, yhdessä nuorten kanssa, kehittävät menetelmiä ja työtapoja, joilla muotoillaan ja dokumentoidaan ajankohtaisia, nuorille saamelaisille tärkeitä kysymyksiä.

8. Lokal produktion av renfoder (Pororehun paikallinen tuotanto)

Lead partner: Umeå universitet

EU-varat: 29 116 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen SE/FI

Strateginen kehittämisalue: Tutkimus ja koulutus

Osatavoitteet: 5

Hankkeen tavoitteena on tutkia elinkeinoelämän kannalta hyvää (parasta) karkearehua poroille. Hanke kuvaa lisäksi tuotettavan pororehun laatunormeja, sekä tutkii eri rehuvaihtoehtojen ja niiden käsittelystä aiheutuvia tuotantokustannuksia.